

URADNI VESTNIK

OKRAJA CELJE

LETO II.

20. avgusta 1957

ŠTEV. 5

VSEBINA:

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR CELJE

- 100. Statut okraja Celje.
- 101. Odločba o ustanovitvi fin. sam. zavoda »Celjska razstava«.
- 102. Pravila zavoda »Celjska razstava«.
- 103. Odločba o imenovanju direktorja zavoda »Celjska razstava«.
- 104. Sklep o imenovanju uprav. odbora »Celjska razstava«.

OBCINSKI LJUDSKI ODBOR CELJE

- 105. Odlok o higienski zaščiti in estetski podobi celjske občine.

RAZNO

- Poročilo sveta za zdravstvo.

100.

Po 7. členu splošnega zakona o ureditvi občin in okrajev (Uradni list FLRJ, štev. 26-269/55) je Okrajni ljudski odbor Celje na sejah okrajnega zbora in na sejah zbora proizvajalcev dne 2. IV. 1956, 26. V. 1956, 4. X. 1956, 23. XI. 1956 in 29. XII. 1956 sprejel sklep o spremembah in dopolnitvah statuta okraja Celje z dne 29. VII. 1955 tako, da se prečiščeno besedilo tega statuta glasi:

STATUT OKRAJA CELJE

I. Okraj Celje

1. člen

Okraj Celje je politično teritorialna organizacija samoupravljanja delovnega ljudstva in družbeno gospodarska skupnost občin in prebivalcev na tem območju.

Okraj Celje je v sestavi Ljudske republike Slovenije.

2. člen

Območje okraja Celje obsega občine: Celje, Kozje, Laško, Mozirje, Planina pri Sevnici, Rogaška Slatina, Slovenske Konjice, Šentjur pri Celju, Šmarje pri Jelšah, Šoštanj, Vojnik, Vranksko in Zalec.

3. člen

Delovno ljudstvo v okraju izvršuje pravice samoupravljanja v okrajnih zadevah po svojih predstavnikih v okrajnem ljudskem odboru po drugih organih okrajne samouprave kakor tudi neposredno na zbora volivcev in z referendumom.

4. člen

Okraj Celje izvršuje pravice in dolžnosti pri vodstvu zadev, ki so skupnega pomena za občine, in drugih splošnih družbenih zadev, za katere to določa zakon.

5. člen

Samoupravljanje delovnega ljudstva v okraju je zagotovljeno z ustavo in se izvršuje v skladu z zakoni in v okviru enotne ureditve socialistične demokracije Federativne ljudske republike Jugoslavije.

6. člen

Okrajni ljudski odbor je najvišji organ oblasti v mejah pravic in dolžnosti okraja.

Okrajnemu ljudskemu odboru so podrejeni vsi organi državne uprave na območju okraja, kolikor za upravne organe, ki opravljajo zadeve iz pristojnosti ljudske republike in federacije, ni z zakonom drugače določeno.

Samo z zakonom se lahko za izvrševanje zadev iz pristojnosti okrajnih organov ustanovijo v občini upravni organi, ki so neposredno podrejeni okrajni organom.

7. člen

Okraj ima te-le pravice in dolžnosti:

- skrbi za uresničevanje z ustavo določenih načel glede družbene in politične ureditve;
- usmerja gospodarski razvoj in zagotavlja pogoje za razvoj proizvodnih sil in gospodarstva v okraju kot celoti;
- izravna gospodarski in kulturni razvoj v okraju;
- skrbi za izravnavanje interesov in dela gospodarskih in družbenih organizacij ter zavodov v okraju s splošnimi gospodarskimi interesi;
- upravlja splošno ljudsko premoženje, ki mu je dano na podlagi zakona;
- samostojno razpolaga z dohodki okraja;
- ureja samostojno in po lastnem preudarku zadeve, ki imajo skupen pomen za občine na območju okraja;
- izvršuje zakone in druge predpise, če je to dano v njegovo pristojnost;
- pospešuje razvoj manj razvitih občin;
- skrbi za uresničevanje osebnih in političnih pravic državljanov in za zakonitost dela okrajnih upravnih organov;
- skrbi za javno varnost;
- skrbi za to, da se izvolijo organi okrajnega samoupravljanja;
- določa organizacijo in poslovanje okrajnih organov in zavodov ter skrbi za zakonitost njihovega dela;
- organizira komunalne in druge okrajne službe;
- skrbi za splošno zdravstveno varstvo in za zboljšanje zdravstva;

— skrbi za šole in za prosvetno delo, ki ima splošen pomen;

— opravlja nadzorstvo nad zakonitostjo dela občinskih ljudskih odborov;

— skrbi za to, da bo delo občinskih in okrajnih uslužbencev strokovno ter za njihovo strokovno izobraževanje;

— izvršuje določene pravice nadzorstva nad delom gospodarskih in družbenih organizacij ter zavodov v okraju;

— obravnava vprašanja iz pristojnosti republike in federacije ter s področja samoupravnih organizacij; daje predloge za reševanje takih vprašanj in v skladu z zakonom sodeluje pri njihovem reševanju; obravnava vprašanja iz občinske pristojnosti;

Pravice in dolžnosti okraja izvršuje ljudski odbor in drugi organi okrajne samouprave glede na delovno področje, ki je določeno z zakonom in drugimi predpisi.

8. člen

Okraju pripadajo za izvrševanje njegovih pravic in dolžnosti lastni viri dohodkov, ki so zagotovljeni z zakonom.

9. člen

Pri izvrševanju svojih pravic in dolžnosti okraj po ljudskem odboru in po drugih organih okrajne samouprave:

1. samostojno sprejema družbeni plan in proračun;

2. sprejema predpise samostojno in na podlagi zakonskega pooblastila; predpisuje z zakonom določene upravne kazni za prekrške svojih predpisov;

3. ustanavlja gospodarska podjetja ter komunalne, kulturne, prosvetne, zdravstvene in socialne zavode, ki imajo pomen za okraj;

4. odloča o drugi stopnji v upravnem in upravno kazenskem postopku, če so vodili postopek na prvi stopnji občinski organi; odloča v upravnem in upravno kazenskem postopku na prvi stopnji v primerih, za katere je to določeno z zakoni in z drugimi predpisi;

5. razveljavlja in odpravlja nezakonite sklepe gospodarskih in družbenih organizacij ter zavodov v primerih, za katere je to določeno z zakonom;

6. organizira izvrševanje nalog iz svoje pristojnosti in izdaja organizacijske, upravne, gospodarske in druge ustrezne ukrepe za njihovo izvršitev;

7. zagotavlja sredstva za delovanje javnih služb v okraju;

8. zagotavlja delovanje okrajnih služb;

9. ustanavlja disciplinsko sodišče za uslužbence okrajnega ljudskega odbora in občinskih ljudskih odborov ter njihovih zavodov, razen če so s posebnimi predpisi pristojni zanje drugi disciplinski organi;

10. daje priporočila gospodarskim in družbenim organizacijam ter zavodom za njihovo delo;

11. vloga ugovore za varstvo svojih samoupravnih pravic, če so s predpisom ali z drugim aktom višjih državnih organov kršene njihove z zakonom določene pravice.

10. člen

Okraj Celje ima pri izvrševanju svojih pravic in dolžnosti do državljanov, gospodarskih in družbenih organizacij ter zavodov samo z zakonom določene pravice.

11. člen

Svoje pravice in dolžnosti izvršuje okraj na podlagi in v mejah zakonov in drugih predpisov višjih državnih organov ter svojih predpisov.

12. člen

Razmerja med okrajnim ljudskim odborom in drugimi organi okrajne samouprave, ki izvršujejo

zadeve splošnega pomena za okraj, se določajo z zakonom in s tem statutom.

13. člen

Okrajni ljudski odbor se mora pri izvrševanju svojih pravic opirati na zbere volivcev in v skladu z zakonom uresničevati njihove sklepe.

14. člen

Okrajni ljudski odbor zagotavlja zakonitost pri izvrševanju referendumov volivcev.

15. člen

Okrajni ljudski odbor ne more zadev iz svoje pristojnosti prenesti v pristojnost občin, če ni za posamezne zadeve z zveznim ali republiškim zakonom, izdanim v mejah ustrezne pristojnosti federacije oziroma ljudske republike, drugače določeno.

Okrajni ljudski odbor lahko zahteva od občinskega ljudskega odbora, da mu pomaga pri opravljanju posameznih upravnih in tehničnih zadev iz okrajne pristojnosti, mora mu pa zagotoviti potrebna sredstva za opravljanje takih zadev.

16. člen

Okrajni ljudski odbor sme sam opraviti zadeve iz pristojnosti občinskega ljudskega odbora, če je občinski ljudski odbor, ki bi jo moral izvršiti, ne izvrši ali ne izvrši o pravem času. V takem primeru mora občinski ljudski odbor povrniti okrajnemu ljudskemu odboru s tem nastale stroške.

Zoper akt o prevzemu zadeve po prejšnjem odstavku ima občinski ljudski odbor pravico do pritožbe.

17. člen

Okrajni ljudski odbor mora dajati državnim organom pravno pomoč.

18. člen

Okraj Celje je pravna oseba.

19. člen

Sedež okrajnega ljudskega odbora je v mestu Celje.

20. člen

Okrajni ljudski odbor ima svoj pečat; pečat obsega grb in ime Ljudske republike Slovenije ter ime ljudskega odbora.

II. Okrajni ljudski odbor

1. Sestava ljudskega odbora

21. člen

Okrajni ljudski odbor sestavljata okrajni zbor in zbor proizvajalcev.

Vsak zbor ima 70 odbornikov.

Volitve odbornikov obeh zborov se opravijo po zakonu o volitvah in odpoklicu odbornikov ljudskih odborov.

2. Delo ljudskega odbora

22. člen

Ljudski odbor obravnava temeljna vprašanja, ki imajo pomen za gospodarski, kulturni in socialni razvoj in za življenje okraja; izdaja predpise in potrebne ukrepe za njihovo reševanje.

23. člen

Ljudski odbor izvršuje zadeve iz svoje pristojnosti na ločenih sejah ali skupnih sejah obeh zborov, izvršilne in upravne zadeve praviloma po svojih svetih, upravne zadeve pa tudi po svojih upravnih organih.

Seje okrajnega zbora oziroma zbora proizvajalcev ljudskega odbora skliče predsednik ljudskega odbora po lastnem preudarku ali pa, če to zahteva najmanj petina odbornikov ustreznega zbora ljudskega odbora, komisija ali svet ljudskega odbora, ali če to naroči Izvršni svet ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije.

Ljudski odbor in vsak zbor sprejme svoj poslovnik.

24. člen

Ljudski odbor sklepa veljavno, če je na seji navzočih večina odbornikov vsakega zbora.

Vsak zbor ljudskega odbora sklepa veljavno, če je na seji navzočih večina njihovih odbornikov.

Ljudski odbor in zbora sprejmeta sklepe z večino glasov navzočih odbornikov.

Okrajni statut se sprejme z večino glasov odbornikov vsakega zbora.

25. člen

Če obravnava ljudski odbor na seji zadevo, ki je bila postavljena na dnevni red na predlog sveta, lahko sodelujejo pri obravnavi tudi člani sveta, ki niso odborniki, ne morejo pa sodelovati pri glasovanju.

26. člen

Okrajni zbor in zbor proizvajalcev okrajnega ljudskega odbora na ločenih sejah obeh zborov enakopravno sprejmeta:

1. okrajni statut in odločbe o potrditvi občinskih statutov;

2. sklepe s področja gospodarstva, dela in socialnega zavarovanja;

3. okrajni družbeni plan; proračun in sklepni račun o izvršitvi okrajnega proračuna;

4. regionalni načrt okraja in odločbo o potrditvi občinskih regulacijskih načrtov;

5. sklep o razpisu referendumu in o pritrditvi k razpisu občinskega referendumu;

6. sklepe o najetju okrajnih posojil in prevzemu poročstva za posojila gospodarskih organizacij;

7. sklepe o razpolaganju z družbenim premoženjem, ki ga upravlja okrajni ljudski odbor;

8. odločbe o ustanovitvi gospodarskih organizacij in o ustanovitvi zbornice;

9. odločbe o ustanovitvi zavodov;

10. sklepe o višini nagrade za predsednika in podpredsednika ljudskega odbora ter o povračilu stroškov odbornikov, članov svetov ljudskega odbora in drugih kolegijskih organov ljudskega odbora;

11. sklep o vložitvi ugovora za varstvo samoupravnih pravic okraja;

12. sklepe o drugih vprašanjih, o katerih po zakonitih predpisih enakopravno odločata oba zbora ljudskega odbora;

13. sklepe o sistematizaciji delovnih mest.

Zbora se lahko sporazumno zbereta na skupno sejo, vendar samo zato, da poslušata poročilo in pojasnila o posameznih vprašanjih iz prvega odstavka tega člena. Obravnavo je treba opraviti na ločenih sejah, če zbora drugače ne skleneta. Odločanje pa je potrebno opraviti vedno ločeno.

27. člen

Okrajni ljudski odbor na skupni seji obeh zborov:

1. voli in razrešuje predsednika in podpredsednika ljudskega odbora, predsednika in člane svetov ter člane skupnih odborniških komisij;

2. voli in razrešuje predsednika, sodnike in sodnike porotnike okrajnih sodišč v Celju, Šmarju in v Šoštanju, sodnike porotnike Okrožnega sodišča v Celju in občasne sodnike Okrožnega gospodarskega sodišča v Celju; določi svoje predstavnike v komisijo za predlaganje kandidatov za sodnike porotnike

Okrožnega sodišča v Celju in za občasne sodnike Okrožnega gospodarskega sodišča v Celju;

3. voli in razrešuje sodnike za prekrške, njihove namestnike in sodnike porotnike ter določi predsednika senata za prekrške;

4. voli in razrešuje predsednika in enega člana disciplinskega sodišča ter njuna namestnika;

5. postavlja in razrešuje tajnika, šefe osnovnih upravnih organov in inšpektorje ter okrajnega javnega pravobranilca;

6. opravlja druge volitve oziroma imenovanja in razrešitve, za katere je po zakonu in drugih predpisih pristojen okrajni ljudski odbor.

Na skupni seji obeh zborov rešuje okrajni ljudski odbor tudi spore med zboroma o pristojnosti.

28. člen

Okrajni zbor samostojno:

1. sprejema predpise in druge akte iz pristojnosti okrajnega ljudskega odbora, kolikor to ne spada v pristojnost obeh zborov;

2. razveljavlja ali odpravlja v mejah zakona predpise in druge, izven upravnega postopka izdane akte občinskih ljudskih odborov, svojih svetov in upravnih organov, razen kadar gre za predpise in druge akte s področja gospodarstva, dela in socialnega zavarovanja, o katerih sklepata oba zbora enakopravno;

3. sprejema predpise o notranji organizaciji temeljnih organizacijskih enot;

4. opravlja druge zadeve, ki so z zakonom ali z drugim predpisom dane v pristojnost okrajnega zbora.

29. člen

Zbor proizvajalcev samostojno:

1. daje priporočila gospodarskim organizacijam za njihovo delo;

2. odloča o drugih zadevah, ki so z zakonom ali z drugimi predpisi dane v pristojnost zbora proizvajalcev.

30. člen

Okrajni zbor in zbor proizvajalcev imata pravico, da drug drugemu predlagata izdajo predpisov in ukrepov tudi v zadevah, pri katerih reševanju eden ali drugi zbor ne sodeluje. Zbor, ki dobi tak predlog, mora o njem sklepati in o svojem sklepu obvestiti drugi zbor.

31. člen

Vsak zbor samostojno na svoji seji voli in razrešuje člane svojih odborniških komisij, razpisuje volitve za posamezne odbornike, odloča o prenehanju mandata in o vseh drugih mandatno-imunitetnih vprašanjih.

32. člen

Ljudski odbor sklepa na svojih sejah o upravnih zadevah (upravni postopek) samo v primerih, za katere je to predpisano z zakonom ali z uredbo.

33. člen

Okrajni ljudski odbor sme razveljavljati in odpravljati akte občinskih ljudskih odborov, če so nezakoniti, akte, če so nepravilni, pa samo v takih zadevah in v takih primerih, za katere je to v zakonu izrecno določeno.

V zadevah, ki niso urejene z zakonom ali s splošnimi predpisi višjih državnih organov, ima okrajni ljudski odbor pravico razveljaviti ali odpraviti tudi take akte občinskega ljudskega odbora, ki kršijo splošni interes.

Kršitev splošnega interesa je podana takrat, kadar je akt občinskega ljudskega odbora v nasprotju s temeljnimi načeli pravnega reda Jugoslavije ali pa s temeljno smerjo njenega socialističnega razvoja.

34. člen

Odloki okrajnega ljudskega odbora se objavijo v Uradnem listu LRS in v Uradnem vestniku okraja. Odredbe okrajnega ljudskega odbora in njegovih svetov se objavijo v Uradnem vestniku okraja. V tem listu se objavljajo tudi odločbe o izvolitvi organov o postavitvi in razrešitvi uslužbencev, ki jih voli, postavi oziroma razrešuje okrajni ljudski odbor, odločbe o ustanovitvi podjetij in zavodov ter odločbe o potrditvi zaključnih računov gospodarskih organizacij z izvlečkom iz teh računov.

35. člen

Odloki in odredbe ljudskega odbora začnejo veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku okraja, če ni v samem predpisu drugače določeno; ne more pa biti določeno, da začne veljati predpis prej, kot je bil objavljen.

Družbeni plan in proračun veljata za vse leto, za katero sta bila sprejeta, če v njih samih ni drugače določeno.

3. Odborniške komisije

36. člen

Za proučevanje posameznih vprašanj, obravnava predlogov, izvrševanje anket in za odpravljanje drugih zadev iz svoje pristojnosti, sestavi ljudski odbor oziroma zbor iz svojih članov stalne in začasne komisije.

Vsaka zadeva, ki se predloži ljudskemu odboru oziroma zboru, da odloči o njej na seji, mora biti prej obravnavana v pristojni odborniški komisiji, če ljudski odbor oziroma zbor v skladu s poslovníkom drugače ne sklene.

37. člen

Okrajni ljudski odbor ima te-le stalne odborniške komisije:

1. komisijo za volitve in imenovanja, ki ima pet članov;
2. komisijo za prošnje in pritožbe, ki ima pet članov.

38. člen

Komisija za volitve in imenovanja proučuje oziroma daje predloge za volitve in razrešitve vseh kolegijskih organov, ki jih voli in razrešuje ljudski odbor, izvršuje naloge v zvezi z volitvami in razrešitvami sodnikov po zakonu o sodiščih in zakonu o gospodarskih sodiščih, obravnava predlog za postavitve tajnika in drugih uslužbencev, ki jih postavi oziroma voli ljudski odbor.

39. člen

Komisija za prošnje in pritožbe obravnava prošnje in pritožbe, ki jih pošljejo ljudskemu odboru državljanji, organizacije in zavodi.

Komisija za prošnje in pritožbe v zvezi z vloženo prošnjo in pritožbo lahko zahteva od okrajnega oziroma občinskega organa potrebna pojasnila, preizkusi delo upravnega organa in predlaga pristojnemu organu, naj odpravi nepravilnosti oziroma zadevo reši.

Komisija za prošnje in pritožbe mora sporočiti vlagatelju, kaj je ukrenila v zvezi z njegovo prošnjo oz. pritožbo.

40. člen

Okrajni zbor ima te-le stalne odbornike komisije:

1. mandatno-imunitetno komisijo, ki ima pet članov;
3. komisijo za predpise in organizacijska vprašanja, ki ima sedem članov.

41. člen

Zbor proizvajalcev ima te-le stalne odborniške komisije:

1. mandatno-imunitetno komisijo, ki ima pet članov;
2. komisijo za gospodarstvo, ki ima sedem članov;
3. komisijo za predpise, ki ima sedem članov;
4. komisijo za vprašanja delavskega samoupravljanja, ki ima pet članov.

42. člen

Mandatno-imunitetna komisija vsakega zbora obravnava vprašanja v zvezi z imunitetnimi pravicami odbornikov zbora, s prenehanjem odborniškega mandata, z razpisom volitev za izpraznjena odborniška mesta in z verifikacijo mandatov novoizvoljenih odbornikov ter o tem poroča zboru.

Komisija za gospodarstvo vsakega zbora obravnava predloge okrajnega družbenega plana, proračuna in sklepnega računa ter predloge predpisov in ukrepov s področja gospodarstva in financ in o tem poroča zboru.

Komisija za predpise in organizacijska vprašanja okrajnega zbora obravnava predloge predpisov in drugih aktov, ki jih sprejema okrajni zbor, razen tistih, ki spadajo v celotno področje komisije za gospodarstvo; obravnava vprašanja zakonitosti predpisov občinskih ljudskih odborov; obravnava organizacijska vprašanja in sistemizacijo delovnih mest pri upravnih organih okrajnega ljudskega odbora in občinskih ljudskih odborov ter o tem poroča zboru.

Komisija za predpise zbora proizvajalcev obravnava predloge predpisov in drugih sklepov, ki jih sprejema ta zbor, razen tistih predpisov, ki spadajo v delovno področje komisije za gospodarstvo in o tem poroča zboru; obravnava vprašanja zakonitosti predpisov občinskih ljudskih odborov, če je za reševanje teh vprašanj pristojen tudi zbor proizvajalcev.

Komisija za vprašanja delovnega samoupravljanja zbora proizvajalcev obravnava vse predloge in zadeve s področja samoupravljanja v gospodarstvu in o tem poroča zboru.

43. člen

Okrajni ljudski odbor in njegova zbora lahko ustanovijo še druge stalne odborniške komisije.

44. člen

Predsednik in podpredsednik ljudskega odbora ter predsedniki svetov ne morejo biti člani stalnih odborniških komisij.

4. Predsednik ljudskega odbora

45. člen

Predsednik ljudskega odbora se izvoli izmed odbornikov na podlagi posameznih kandidatur, ki jih vloži najmanj deset odbornikov.

46. člen

Predsednik ljudskega odbora predstavlja ljudski odbor in zastopa okraj kot pravno osebo.

Predsednik sklicuje seje zborov, izvršuje priprave za seje v sporazumu s predsednikom zbora, vodi skupne seje zborov, skrbi za izvrševanje sklepov ljudskega odbora in spravlja v sklad delo svetov in komisij ljudskega odbora.

Predsednik ljudskega odbora lahko zahteva od sveta ali komisije, naj postavi na dnevni red seje posamezno vprašanje iz svojega področja. Svet oziroma komisija mora tako vprašanje obravnavati in o njem sklepati.

Predsednik opravlja tudi druge zadeve, ki spadajo po posebnih predpisih v njegovo delovno področje.

47. člen

Predloge predpisov in drugih aktov pošiljajo sveti ljudskemu odboru po predsedniku ljudskega odbora, ta pa jih da v obravnavo pristojni odborniški komisiji.

48. člen

Ce misli predsednik ljudskega odbora, da je kak predpis ali kak drug sklep sveta, ki je bil izdan izven upravnega postopka, v nasprotju z zakonom, sporoči to predsedniku sveta z zahtevo, naj svet tak predpis oziroma sklep ponovno obravnava. Če ostane svet pri svojem stališču, lahko predsednik ljudskega odbora zadrži izvršitev takega predpisa oziroma sklepa in predloži sporno vprašanje pristojnemu odboru okrajnega ljudskega odbora, da o njem odloči na svoji prihodnji seji.

49. člen

Predsednik ljudskega odbora lahko zahteva od tajnika ljudskega odbora, naj mu poroča o administrativnem poslovanju upravnih organov in pripravi o posameznem vprašanju iz svojega področja poročilo za sejo ljudskega odbora.

Predsednik ljudskega odbora lahko zadrži izvršitev akta, ki ga je izdal tajnik ali drug upravni organ izven upravnega postopka, in predlaga ljudskemu odboru, da o njem odloči.

50. člen

Predsednik ljudskega odbora lahko zahteva od načelnikov in drugih šefov upravnih organov ljudskega odbora, bodisi po tajniku ali pa naravnost od njih samih, potrebne podatke ali poročilo o posameznem vprašanju iz njihovega področja ali pa jim naroči, naj o posameznem vprašanju pripravijo poročilo za sejo ljudskega odbora oziroma sveta.

51. člen

Predsednik ljudskega odbora ima pravico, da v nujnih primerih imenuje člane upravne komisije, katere delovno področje je določeno s predpisom višjega državnega organa. Tako imenovanje mora predložiti v potrditev ljudskemu odboru na njegovi prvi prihodnji seji.

52. člen

Predsednik ljudskega odbora ima pravico v nujnih primerih sklicati sejo sveta, če je predsednik sveta odsoten ali če predsednik sveta na njegovo zahtevo seje ne skliče. Predlog za dnevni red seje da v tem primeru predsednik ljudskega odbora.

53. člen

Predsednik ljudskega odbora izdaja ljudski milici naloge za zavarovanje upravne izvršbe posameznih aktov iz pristojnosti ljudskega odbora, če načelnik tajništva za notranje zadeve na ponovno zahtevo pristojnega organa ne izda naloga ljudski milici, da zavaruje administrativno izvršbo takšnega akta.

54. člen

Predsednik ljudskega odbora sproži disciplinski postopek zoper tajnika ljudskega odbora in zoper sodnika za prekrške ter odloči, kdo bo zastopal obtožbo.

55. člen

Predsednik okrajnega ljudskega odbora lahko sproži disciplinski postopek zoper odgovornega uslužbenca občinskega ljudskega odbora, če dolžnosti, ki so mu naložene z zakonom ali z drugimi predpisi višjih državnih organov ali s predpisi okrajnega ljudskega odbora, ne izvršuje ali ne izvršuje v redu.

Zoper to odločbo disciplinskega sodišča, s katero se uvedba disciplinskega postopka odkloni ali disciplinski postopek ustavi, ima predsednik okrajnega ljudskega odbora pravico do pritožbe na višje disciplinsko sodišče.

56. člen

Predsednik ljudskega odbora podpisuje akte, ki jih sprejme ljudski odbor na ločeni ali skupni seji zborov in akte, v katerih zastopa predsednik okraj kot pravno osebo.

Predsednik ljudskega odbora podpisuje skupno s predsednikom sveta odredbo sveta.

57. člen

Ljudski odbor ima predsednika. Ta se voli na enak način kot predsednik.

Podpredsednik nadomestuje predsednika, če je ta začasno odsoten ali zadržan.

Podpredsednik opravlja določene zadeve iz predsednikovega delovnega področja v mejah, ki jih določi ljudski odbor.

58. člen

Za svoje delo v ljudskem odboru ima predsednik pravico do stalne mesečne nagrade; ta se mu plačuje mesečno vnaprej.

Predsednik ima pravico do plačanega letnega dopusta, ki znaša 30 dni.

Stalna mesečna nagrada in plačan letni dopust pripadata tudi podpredsedniku, če stalno dela v odboru.

5. Sveti

1. Sestava in delovno področje

59. člen

Okrajni odbor ima te-le svete:

1. Svet za notranje zadeve in splošno upravo, ki ga sestavljajo predsednik in 8 članov.

2. Svet za industrijo, obrt in blagovni promet, ki ga sestavljajo predsednik in 12 članov.

3. Svet za kmetijstvo in kmečko združništvo, ki ga sestavljajo predsednik in 8 članov.

4. Svet za gozdarstvo, ki ga sestavljajo predsednik in 6 članov.

5. Svet za komunalne zadeve in gradbene zadeve, ki ga sestavljajo predsednik in 12 članov.

6. Svet za urbanizem, ki ga sestavljajo predsednik in 6 članov.

7. Svet za turizem, ki ga sestavljajo predsednik in 6 članov.

8. Svet za družbeni plan in finance, ki ga sestavljajo predsednik in 10 članov.

9. Svet za šolstvo, ki ga sestavljajo predsednik in 8 članov.

10. Svet za prosveto in kulturo, ki ga sestavljajo predsednik in 8 članov.

11. Svet za zdravstvo, ki ga sestavljajo predsednik in 6 članov.

12. Svet za socialno varstvo, ki ga sestavljajo predsednik in 8 članov.

13. Svet za delo, ki ga sestavljajo predsednik in 6 članov.

14. Svet za telesno vzgojo, ki ga sestavljajo predsednik in 6 članov.

60. člen

Svet za notranje zadeve in splošno upravo opravlja zadeve s področja varstva javnega reda in miru, kriminalistično službo, varnosti prometa ter varnosti ljudi in premoženja ter zadeve s področja organizacije dela upravnih organov ljudskega odbora, kolikor te zadeve ne spadajo v delovno področje drugih svetov.

Svet za industrijo, obrt in blagovni promet opravlja zadeve s področja industrije, obrti in blagovnega prometa.

Svet za kmetijstvo in kmečko združništvo opravlja zadeve s področja kmetijstva, lova, ribolova in kmečkega združništva.

Svet za gozdarstvo opravlja zadeve s področja gozdarstva.

Sveta za komunalne zadeve in gradbene zadeve opravlja zadeve s področja komunalnih zadev in gradbeništva.

Svet za urbanizem opravlja zadeve s področja urbanizma in stanovanjske izgradnje.

Svet za turizem opravlja zadeve s področja turizma in gostinstva.

Svet za družbeni plan in finance obravnava in določi dokončni predlog okrajnega družbenega plana, okrajnega proračuna in sklepnega računa, opravlja zadeve v zvezi z izvajanjem okrajnega družbenega plana in proračuna ter druge zadeve s področja financ.

Svet za šolstvo opravlja zadeve s področja šolstva ter predšolske in predvojaške vzgoje.

Svet za prosveto in kulturo opravlja zadeve s področja prosvetnega in kulturnega dela.

Svet za zdravstvo opravlja zadeve s področja zdravstva.

Svet za socialno varstvo opravlja zadeve s področja splošnega skrbstva, varstva družine in skrbništva ter s področja invalidskega varstva.

Svet za delo opravlja zadeve s področja dela, posredovanja dela in socialnega zavarovanja.

Svet za telesno vzgojo opravlja zadeve s področja telesne vzgoje.

61. člen

Predsednika in člane svetov voli ljudski odbor.

Najmanj dva člana sveta izvoli ljudski odbor izmed svojih odbornikov, druge člane pa izmed državljanov, ki s svojim mnenjem in izkušnjami lahko pripomorejo k uspešnemu delu sveta.

Za izvolitev članov sveta lahko ljudski odbor zahteva od gospodarskih in družbenih organizacij ter zavodov, da mu dajo svoje predloge.

Predsednik sveta, ki ni odbornik, lahko sodeluje pri delu ljudskega odbora, kadar je na dnevnem redu vprašanje s področja sveta, ne more pa sodelovati pri glasovanju.

Predsednik in podpredsednik okrajnega ljudskega odbora ter uslužbenci okrajnega in občinskih ljudskih odborov z območja okraja ne morejo biti člani sveta.

Nihče ne more biti hkrati član v več kot dveh svetih.

2. Pravice in dolžnosti svetov

62. člen

Sveti ljudskega odbora na svojem področju:

1. Skrbijo za to, da se izvršujejo zakoni in drugi predpisi višjih državnih organov in smernice, ki jih za izvrševanje predpisov izdajo zato pooblašteni organi ter da se izvršujejo predpisi okrajnega ljudskega odbora in njegove smernice za izvrševanje teh predpisov.

2. izdajanje odredbe in upravna navodila za izvrševanje predpisov ljudskega odbora; odredbe in navodila za izvrševanje zakonov in drugih predpisov zveznih in republiških organov izdajajo le, če in kolikor so za to pooblašteni;

3. obravnavajo načelna vprašanja s svojega področja, usmerjajo delo ustreznih upravnih organov in nadzorujejo izvajanje svojih sklepov;

4. predlagajo ljudskemu odboru, da izda predpise in druge akte ter odredi potrebne ukrepe;

5. dajejo komisiji za volitve in imenovanje oziroma personalni komisiji predloge za volitve, imenovanja in razrešitve, če so za to upravičeni;

6. predlagajo ustanovitve, združitve ali ukinitve zavodov in podjetij;

7. dajejo predpisane pritrditvene oziroma potrditve iz pristojnosti ljudskega odbora, razen če je to dano v izključno pristojnost zborov ali drugih organov;

8. v mejah zakona zadržijo izvršitev aktov občinskih ljudskih odborov oziroma razveljavijo ali odpravijo izven upravnega postopka izdane akte svetov in upravnih organov občinskih ljudskih odborov;

9. izvršujejo druge izvršilne in upravne zadeve, ki so z zakoni in drugimi predpisi višjih državnih

organov, s tem statutom in z drugimi predpisi okrajnega ljudskega odbora dane v njihovo področje.

63. člen

V upravnem postopku odloča svet samo v zadevah, za katere je to izrecno določeno z zakonom ali z drugim, na podlagi zakonskega pooblastila izdanim predpisom.

Z odlokom okrajnega ljudskega odbora se lahko samo za take upravne zadeve, v katerih se odloča po prosti presoji, določi, da odloča svet v upravnem postopku.

Svet odloča v upravnih zadevah s sklepom, upravno odločbo pa izda za te zadeve pristojni upravni organ ljudskega odbora.

64. člen

Sveti so za svoje delo odgovorni ljudskemu odboru.

Ljudski odbor oziroma pristojni zbor lahko razveljavi ali odpravi nezakonit akt sveta, vsak drugi akt sveta pa lahko s svojim aktom spremeni ali pa naroči svetu, naj svoj akt sam popravi oziroma spremeni po danih smernicah, razen če gre za odločbo, ki je bila izdana v upravnem postopku.

Pri izdaji novega akta se mora svet držati smernic, ki mu jih da ljudski odbor.

Če ljudski odbor odpravi smernice, ki jih je izdal svet, lahko ljudski odbor tudi sam izda nove smernice.

65. člen

Predlog družbenega plana in predlog proračuna se objavita in pošljeta v obravnavo občinskim ljudskim odborom, okrajnim zbornicam, okrajnim strokovnim združenjem, gospodarskim organizacijam in okrajni zadrugi zvezi, da dajo svoje pripombe in predloge.

Pripombe in predloge, ki jih pri sestavi predloga družbenega plana oziroma proračuna svet za družbeni plan in finance ni upošteval, predloži okrajnemu odboru s predlogom družbenega plana oziroma proračuna.

66. člen

Če takšna zadeva s področja sveta spada ali posega v področje drugega sveta, mora svet, preden o njej odloči, povprašati za mnenje drug svet.

Če je sporno, v čigavo področje spada določena zadeva, da o tem, kateri svet naj rešuje tako zadevo, mnenje predsednik ljudskega odbora. Svet, ki se ne strinja z mnenjem predsednika, lahko zahteva, naj o tem odloči ljudski odbor.

3. Delo sveta

67. člen

Sveti ljudskega odbora opravljajo zadeve iz svojega področja na seji.

Predsednik sveta obvesti o seji predsednika ljudskega odbora.

Vabilo na sejo sveta se obenem s predlogom dnevnega reda in z gradivom dostavi vsem članom sveta najmanj tri dni pred sejo.

Seje sveta se lahko udeležijo tudi odborniki ljudskega odbora, ki niso člani sveta. Ti imajo pravico udeležiti se obravnave, nimajo pa pravice glasovati.

Seje sveta se more udeležiti načelnik ustreznega tajništva, oziroma šef ustreznih organizacijske enote; svet pa lahko pokliče na sejo tudi druge uslužbence ljudskega odbora, da dajo potrebna pojasnila.

68. člen

Predsednik sveta lahko za potrebe sveta zahteva od načelnika oziroma šefa ustreznih organizacijske enote, naj da poročilo o delu organizacijske enote ali da pripravi o kakšnem vprašanju iz področja sveta naročilo za sejo sveta.

69. člen

O sejah sveta se piše zapisnik; podpišeta ga predsednik sveta in zapisnikar. En izvod zapisnika se najpozneje dva dni po seji dostavi predsedniku ljudskega odbora po tajniku ljudskega odbora.

Tajnik ljudskega odbora določi, kateri uslužbenec bo pisal zapisnik o sejah sveta in opravljal druge administrativne zadeve v zvezi z delom sveta.

70. člen

Zapisnik o delu sveta obsega podatke o številu navzočih in odsotnih članov sveta, dnevni red seje, sprejete sklepe in posebna mnenja posameznih članov sveta.

71. člen

Od časa do časa, najmanj pa dvakrat vsakega pol leta, mora svet v okviru svojega delovnega področja obravnavati delo ustreznega upravnega organa.

72. člen

Pri opravljanju zadev iz svojega področja sodeluje svet z gospodarskimi in družbenimi organizacijami ter zavodi, ki delajo na tem področju.

Te organizacije in zavodi imajo pravico dajati svetu predloge in pripombe o posameznih vprašanjih iz njegovega področja.

Svet mora obravnavati take predloge in pripombe na svoji prvi prihodnji seji in obvestiti predlagatelja o sprejetih sklepih.

73. člen

Svet daje ljudskemu odboru redna poročila o opravljanju zadev in o drugih vprašanjih iz svojega področja, splošno poročilo pa mu mora predložiti najmanj enkrat letno.

74. člen

Svet lahko sprejme svoj poslovnik. Poslovnik sveta potrdi okrajni zbor.

75. člen

Svet lahko postavi komisije za proučevanje posameznih vprašanj in za pripravljane predlogov za svet.

Komisija sveta ne more izdajati odločb.

6. Upravni organi

1. Vrste in pravice

76. člen

Za neposredno uporabo zakonov in drugih predpisov, za strokovno obdelavo in pripravo aktov ljudskega odbora in njegovih organov, za izvrševanje njihovih sklepov, za opravljanje drugih upravnih zadev ter za opravljanje administrativno tehničnih zadev iz svoje pristojnosti ima ljudski odbor upravne organe.

Upravni organi so lahko: tajništva, uprave, inšpektorati, direkcije, upravni zavodi, komisije in izpostave.

Temeljni upravni organi okrajnega ljudskega odbora se ustanovijo, odpravijo ali združijo s statutom ali v mejah statuta z odlokom ljudskega odbora.

Inšpektorati se lahko ustanovijo le, če je to določeno v zveznem ali republiškem predpisu.

77. člen

Pri opravljanju zadev iz svojega delovnega področja izdajajo upravni organi odločbe v upravnem postopku, nadzorujejo izvajanje zakonov in drugih predpisov, opravljajo upravna dejanja in izvršujejo upravne ukrepe, za katere so pooblašteni.

78. člen

Upravni organi ljudskega odbora opravljajo vse upravne zadeve iz pristojnosti okrajnega ljudskega

odbora razen tistih zadev, ki so z zakonom, z drugim predpisom ali s tem statutom dane v področje zbora, sveta ali drugega posebnega organa okrajnega ljudskega odbora.

79. člen

Zadeve iz svojega področja opravljajo upravni organi samostojno na podlagi in v mejah zakonov, predpisov višjih državnih organov in predpisov okrajnega ljudskega odbora ter v skladu s splošnimi smernicami okrajnega ljudskega odbora in njegovih svetov.

Pri izvrševanju posameznih upravnih opravil in ukrepov izven upravnega postopka se morajo upravni organi ravnati po navodilih ljudskega odbora in njegovih svetov.

Okrajni ljudski odbor in pristojni svet lahko razveljavita ali odpravita vsako izven upravnega postopka izdano odločbo upravnega organa okrajnega ljudskega odbora.

Pri izdaji nove odločbe se mora upravni organ ravnati po splošnih smernicah okrajnega ljudskega odbora.

Pri izdaji nove odločbe se mora upravni organ ravnati po splošnih smernicah okrajnega ljudskega odbora in njegovih svetov.

80. člen

Vsi upravni organi okrajnega ljudskega odbora sodelujejo vzajemno pri opravljanju zadev iz svojega področja.

Tajnik ljudskega odbora vskladjuje administrativno poslovanje upravnih organov.

81. člen

Notranje organizacijske enote temeljnih upravnih organov so lahko oddelki, odseki in referati.

Notranjo organizacijo upravnih temeljnih organov predpiše okrajni ljudski odbor z odločbo, ki jo potrdi Izvršni svet ljudske skupščine LRS.

2. Tajnik ljudskega odbora

82. člen

Tajnik ljudskega odbora načeljuje administraciji, organizira njeno delo in nadzoruje njeno poslovanje.

Tajnik pomaga predsedniku pri pripravljanju sej ljudskega odbora in pri vsklajevanju dela posameznih svetov in komisij ljudskega odbora.

Tajnik lahko v sporazumu s predsednikom ljudskega odbora zahteva, naj svet ali upravna komisija ljudskega odbora postavi na dnevni red seje posamezna vprašanja iz dela in poslovanja uprave ter vprašanja iz delovnega področja sveta oziroma komisije. Če svet oziroma komisija to odkloni, obvesti tajnik o tem predsednika ljudskega odbora.

Tajnik ljudskega odbora je za svoje delo odgovoren ljudskemu odboru in predsedniku ljudskega odbora.

83. člen

Tajnik ljudskega odbora opravlja zlasti te-le zadeve:

1. skrbi za organiziranje in redno, pravočasno ter pravilno poslovanje upravnih organov ljudskega odbora in spravlja v sklad delo posameznih tajništev, uradov in drugih upravnih organov po njihovih sta-rešinah;

2. daje o pomembnejših vprašanjih pravno mnenje ljudskemu odboru in njihovim svetom;

3. udeležuje se sej ljudskega odbora, lahko pa tudi sej svetov in sodeluje pri obravnavi, nima pa pravice glasovati, poroča predsedniku ljudskega odbora, če misli, da kak akt sveta ni v skladu z zakonom, z drugim predpisom višjega organa ali z odlokom ljudskega odbora;

4. poroča ljudskemu odboru o poslovanju upravnih organov ljudskega odbora in o ukrepih, ki jih je storil zaradi odprave pomanjkljivosti;

5. razporeja v skladu s predpisi uslužbenca ljudskega odbora v posamezne osnovne organizacijske enote;

6. izdaja odločbe oziroma odloča o službenih razmerjih uslužbencev, za katera je pristojen po določbah tega statuta, odloča o delovnih razmerjih delavcev;

7. odloča o kaznovanju uslužbencev ljudskega odbora za disciplinske nerednosti; sproži disciplinski postopek zaradi disciplinskih postopkov uslužbencev in določi, kdo bo zastopal obtožbo; odloča o kaznovanju delavcev za disciplinske prekrške; sproži disciplinski postopek zoper uslužbenca občinskih ljudskih odborov;

8. določa razpored letnega dopusta za uslužbenca in delavce;

9. opravlja druge zadeve, ki so s predpisi višjih državnih organov in ljudskega odbora dane v njegovo področje.

Tajnik lahko prenese na starešine temeljnih upravnih organov pravico kaznovanja za disciplinske nerednosti.

84. člen

Tajnik ljudskega odbora lahko zadrži izvršitev izven upravnega postopka izdanih upravnih organov okrajnega ljudskega odbora, če ugotovi, da so v nasprotju z zakonom, mora pa v vsakem takem primeru takoj obvestiti predsednika sveta in predsednika ljudskega odbora.

Ce misli tajnik ljudskega odbora, da je akt, ki ga je izdal upravni organ izven upravnega postopka, nepravilen ali da bi lahko s izvršitvijo akta nastala škoda, sporoči to predsedniku sveta in predsedniku ljudskega odbora.

85. člen

Urad tajnika vodi neposredno tajnik. V uradu tajnika je potrebno število uslužbencev, ki mu pomagajo pri opravljanju upravnih in strokovnih zadev iz njegovega področja, vključno personalnih zadev ter zadev v zvezi s pripravljanjem sej ljudskega odbora ter z delom odborniških komisij.

3. Upravni organi okrajnega ljudskega odbora

a) Temeljni upravni organi

86. člen

Okrajni ljudski odbor Celje ima ta-le tajništva:

- tajništvo za notranje zadeve,
- tajništvo za finance,
- tajništvo za gospodarstvo,
- tajništvo za delo,
- tajništvo za šolstvo, prosveto in kulturo,
- tajništvo za zdravstvo in socialno varstvo,
- tajništvo za narodno obrambo.

87. člen

Samostojne okrajne uprave in inšpektorati so:

- uprava za gozdarstvo,
- uprava za vodno gospodarstvo,
- uprava za ceste,
- sanitarni inšpektorat.

88. člen

Okrajni ljudski odbor ima te-le upravne zavode (zavode in urade):

- zavod za planiranje,
- zavod za statistiko,
- katastrske urade v Celju, Šmarju in Šoštanju.

89. člen

Okrajni ljudski odbor ima za izvrševanje posameznih upravnih nalog upravne komisije.

Okrajni ljudski odbor ima tudi upravne komisije, ki so določene z zakoni ali s predpisi višjih upravnih organov.

90. člen

Ljudski odbor lahko s pritrditvijo Državnega sekretariata za notranje zadeve LR Slovenije ustanovi izpostave tajništva za notranje zadeve na območju okraja.

Krajevna in stvarna pristojnost vsake izpostave se določi z odlokom o ustanovitvi izpostave.

91. člen

Na čelu vsakega tajništva je načelnik, na čelu drugih samostojnih upravnih organov pa šef.

Delo komisije vodi predsednik komisije.

b) Delovno področje temeljnih upravnih organov

92. člen

Tajništvo za notranje zadeve opravlja upravne zadeve iz okrajne pristojnosti na področju državne varnosti in javnega reda, svobode in pravic državljanov, družbenega in osebnega premoženja, izvrševanje kazni, notranjega miru in reda ter državljan-
skih stanj.

93. člen

Tajništvo za finance spremlja finančno izvrševanje okrajnega družbenega plana in opravlja zadeve iz okrajne pristojnosti na področju finančnih obveznosti gospodarskih in drugih organizacij in državljanov do družbene skupnosti ter dohodkov družbenih skladov; na področju pripravljanja in izvrševanja okrajnega proračuna, na področju kontrole izvrševanja okrajnega proračuna ter proračunsko-računovodskega in materialnega poslovanja državnih organov, zavodov in družbenih skladov; na področju finančnega poslovanja gospodarskih in družbenih organizacij; na področju premoženjsko pravnih razmerij glede zemljišč ter evidence in varstva splošnega ljudskega premoženja (agrarna reforma in kolonizacija, razlastitev, nacionalizacija, zaplemba, zemljiški sklad in promet z zemljišči in stavbami).

V sestavu tajništva za finance sta okrajna uprava za dohodke in okrajni finančni inšpektorat.

94. člen

Tajništvo za gospodarstvo spremlja izvrševanje okrajnega družbenega plana, predlaga ustreznemu svetu ukrepe za izpolnitev okrajnega družbenega plana ter opravlja upravne zadeve iz okrajne pristojnosti na področju gospodarstva (industrije, rudarstva, gradbeništva, obrti, blagovnega prometa, gostinstva, turizma, kmetijstva, gozdarstva, vodnega gospodarstva, lova, ribištva in prometa), urbanizma, stanovanjske izgradnje, komunalnih zadev in investicije.

V sestavu tajništva za gospodarstvo so: okrajni tržni inšpektorat, okrajni gradbeni inšpektorat, okrajni elektroenergetski inšpektorat, okrajni kmetijski inšpektorat in okrajni veterinarski inšpektorat.

Tajništvo za gospodarstvo izvršuje nasproti okrajni upravi za gozdarstvo, okrajni upravi za vodno gospodarstvo in okrajni upravi za ceste pravice in dolžnosti, ki so določene v 58. členu zakona o upravnih organih v Ljudski republiki Sloveniji.

95. člen

Tajništvo za delo opravlja upravne zadeve iz okrajne pristojnosti na področju sistema plač, strokovnih kvalifikacij in strokovne izobrazbe delavcev in uslužbencev v gospodarstvu, inšpekcije dela, posredovanje dela, higienskega tehničnega varstva pri delu in socialnega zavarovanja.

V sestavu tajništva za delo je okrajni inšpektorat dela.

Pod nadzorstvom tajništva za delo je okrajna posredovalnica za delo.

Tajništvo za delo opravlja strokovno in administrativno službo za okrajno komisijo za plače.

96. člen

Tajništvo za šolstvo, prosveto in kulturo opravlja upravne zadeve iz okrajne pristojnosti na področju šolstva, predšolske vzgoje, predvojaške vzgoje, ljudske prosvete, kulture in telesne vzgoje.

97. člen

Tajništvo za zdravstvo in socialno varstvo opravlja upravne zadeve iz okrajne pristojnosti na področju zdravstvenega varstva, splošnega skrbstva, varstva matere in otroka, skrbništva in invalidskega varstva.

Tajništvo za zdravstvo in socialno varstvo izvršuje nasproti okrajnemu sanitarnemu inšpektoratu pravice in dolžnosti, ki so določene v 59. členu zakona o upravnih organih v Ljudski republiki Sloveniji.

98. člen

Tajništvo za narodno obrambo opravlja upravne in strokovne zadeve iz okrajne pristojnosti na področju narodne obrambe.

99. člen

Okrajna uprava za gozdarstvo, uprava za vodno gospodarstvo in uprava za ceste opravljajo, vsaka za svoje področje, za katero je ustanovljena, tiste upravne zadeve iz okrajne pristojnosti, ki so s posebnimi predpisi dane v njeno pristojnost.

100. člen

Okrajni sanitarni inšpektorat opravlja upravne zadeve iz okrajne pristojnosti na področju sanitarnega nadzorstva, kolikor niso posamezne zadeve s tega področja dane v pristojnost drugim upravnim organom.

101. člen

Na področjih, za katere so ustanovljeni inšpektorati, opravljajo inšpekcijsko službo okrajni inšpektorji.

Inšpektorji opravljajo zadeve, ki so jim naložene z zakonom, samostojno in neposredno na celotnem območju okraja.

Ce ni posebnega inšpektorata, opravljajo inšpekcijsko službo pooblaščenci uslužbenci v okviru ustreznega tajništva. Ljudski odbor lahko pooblasti uslužbenca ustreznega upravnega organa, da nadzoruje izvrševanje službe, ki je urejena s predpisi ljudskega odbora.

102. člen

Okrajni zavod za planiranje strokovno pripravlja in obdeluje okrajni družbeni plan, opravlja druge zadeve iz pristojnosti okrajnega ljudskega odbora s področja planiranja in strokovno pomaga občinskim ljudskim odborom pri sestavi občinskih družbenih planov.

103. člen

Okrajni zavod za statistiko zbira in strokovno obdeluje statistične podatke za okrajni ljudski odbor in občinske ljudske odbore na območju okraja ter za potrebe zveznih in republiških organov.

104. člen

Katastrski uradi opravljajo upravne zadeve iz pristojnosti okrajnega ljudskega odbora na področju katastra.

105. člen

Direkcije se ustanovijo za opravljanje takih upravnih zadev in z njimi povezanih gospodarskih za-

dev, ki zahtevajo posebno organizirano službo in samostojnost pri opravljanju službe in poslovanja. Direkcije so lahko samostojne ali v sestavi ustreznega tajništva.

Direkcije imajo pri opravljanju upravnih zadev položaj ter pravice in dolžnosti uprave.

S statutom oziroma z odlokom, s katerim se direkcija ustanovi, se lahko da direkciji lastnost pravne osebe.

106. člen

Komisije se ustanove za opravljanje določenih upravnih zadev, ki imajo pomen za dvoje ali več upravnih organov, oziroma upravnih zadev, ki spadajo v področje posameznega upravnega organa okrajnega ljudskega odbora pa zahtevajo po svoji naravi kolektivno reševanje.

Komisije imajo položaj ter pravice in dolžnosti uprave, če ni s statutom drugače določeno:

Komisija je kolegijsko telo; zadeve iz svoje pristojnosti rešuje samo na sejah.

Tajništvo, v katerega splošno področje spadajo pretežno zadeve iz pristojnosti komisije, opravlja strokovno in administrativno službo za komisijo in izvršuje njene sklepe.

107. člen

Okrajni ljudski odbor ima personalno komisijo; sestavljajo jo podpredsednik okrajnega ljudskega odbora oziroma član ljudskega odbora, ki ga določi ljudski odbor, tajnik ljudskega odbora in trije odborniki, ki jih izvoli ljudski odbor. Podpredsednik oziroma določeni član ljudskega odbora je predsednik komisije, tajnik ljudskega odbora je tajnik komisije.

Personalna komisija skrbi za varstvo pravic uslužbencev in njihovo strokovno izpopolnjevanje ter izvršuje druge pravice, ki jih določa zakon.

Pri izvrševanju svojih nalog personalna komisija zlasti:

1. razpisuje natečaje za uslužbence okrajnega ljudskega odbora;

2. daje predloge ljudskemu odboru za postavitve in razrešitve uslužbencev, ki jih postavi oziroma razrešuje okrajni ljudski odbor;

3. izbira tiste uslužbence okrajnega ljudskega odbora, ki jih postavlja okrajni ljudski odbor; razrešuje vse uslužbence okrajnega ljudskega odbora razen tistih, ki jih razrešuje okrajni ljudski odbor;

4. daje pritrditev za postavitev tajnika občinskega ljudskega odbora, šefov osnovnih upravnih organov in zavodov ter inšpektorjev občinskega ljudskega odbora in za postavitev uslužbencev občinskega ljudskega odbora, ki nimajo potrebne strokovne izobrazbe, določene za delovno mesto, za katero se postavijo, ali izpita, na podlagi katerega se taka izobrazba prizna;

5. daje pritrditve k odpovedi za vse uslužbence občinskih ljudskih odborov.

108. člen

Okrajni ljudski odbor lahko da upravnim komisijam, ki jih ustanovi za izvajanje posameznih upravnih nalog, pravico, da vodijo upravni postopek in izdajajo upravne odločbe, vendar samo v takih zadevah, ki so določene s predpisi okrajnega ljudskega odbora in se odloča o njih po prosti presoji.

109. člen

Upravne komisije okrajnega ljudskega odbora, ki so določene s predpisi višjih državnih organov, opravljajo zadeve, ki so jim naložene s temi predpisi.

- c) Načelniki tajništev in šefi drugih samostojnih
upravnih organov

110. člen

Načelniki tajništev in šefi drugih samostojnih
upravnih organov na delovnem področju upravnih
organov:

1. vodijo upravni postopek in izdajajo odločbe;
postopek vodijo tudi takrat, kadar odloči o upravni
zadevi ljudski odbor ali svet;

2. organizirajo službo in določajo dodeljenim
uslužbencem delovna mesta;

3. izdajajo upravna navodila za izvrševanje pred-
pisov okrajnega ljudskega odbora, če so za to iz-
recno pooblašteni;

4. izdajajo strokovna navodila (instrukcije)
ustreznim upravnim organom občinskih ljudskih od-
borov za izvrševanje predpisov okrajnega ljudskega
odbora, za izvrševanje predpisov višjih državnih or-
ganov pa samo takrat, kadar so za to posebej poobla-
ščeni.

V zadevah, v katerih je v upravnem postopku
odločil ljudski odbor ali svet, izda odločbo načelnik
tajništva oziroma šef drugega samostojnega uprav-
nega organa.

Ljudski odbor lahko za izdajanje odločb v
upravnem postopku pooblasti šefa notranje organiza-
cijske enote okrajnega upravnega organa, po potrebi
pa tudi druge upravne in strokovne uslužbence.

111. člen

Načelnik oziroma šef poroča tajniku ljudskega
odbora o poslovanju in o ukrepih, ki jih je storil
za izboljšanje dela.

7. Posebni okrajni organi

1. Okrajni javni pravobranilec

112. člen

Javni pravobranilec zastopa glede premoženjskih
pravic in obveznosti v skladu z zakonom okraj, ob-
čine na območju okraja, zavode, ki jim je priznana
lastnost pravne osebe in se financirajo iz okrajnega
ozziroma občinskega proračuna, in sklade, ki so jih
ustanovili okrajni oziroma občinski organi in jim je
priznana lastnost pravne osebe.

Javni pravobranilec mora dajati okrajnemu ljud-
skemu odboru, občinskim ljudskim odborom ter nji-
hovim organom in zavodom mnenja o premoženjsko
pravnih zadevah.

Javni pravobranilec opravlja tudi druge z zako-
nom in s predpisi višjih državnih organov določene
zadeve.

113. člen

Za javnega pravobranilca je lahko postavljen sa-
mo, kdor ima pravno fakulteto in sodni ali odvetni-
ški izpit.

2. Senat za prekrške in sodnik za prekrške

114. člen

Senat za prekrške sestavljajo predsednik in dva
sodnika porotnika. Predsednik senata je okrajni sod-
nik za prekrške, ki ga določi ljudski odbor.

Sodniki porotniki se odredajo po seznamu sod-
nikov-porotnikov, ki jih izvoli ljudski odbor.

Sodnik za prekrške mora imeti namestnika.

Za sodnika za prekrške ali njegovega namest-
nika je lahko izvoljen samo, kdor ima pravno fakul-
teto ali višjo šolo Državnega sekretariata za notra-
nje zadeve.

Do konca leta 1958 se za sodnika za prekrške
lahko izvoli tudi oseba, ki nima pravne fakultete ali
višje šole državnega sekretariata za notranje zadeve,
če ima vsaj tri leta upravne prakse in strokovni izpit.

115. člen

Senat za prekrške odloča o pritožbah zoper od-
ločbe občinskih sodnikov za prekrške.

Sodnik za prekrške vodi na prvi stopnji upravno-
kazenski postopek o prekrških, za katere je pri-
stojen.

3. Disciplinski sodišče

116. člen

Disciplinski sodišče vodi disciplinski postopek na
prvi stopnji in izreka kazni za disciplinske prestopke
uslužbencev okrajnega ljudskega odbora in občin-
skih ljudskih odborov in njihovih zavodov, razen
če so po posebnih predpisih pristojni zanje drugi di-
sciplinski organi.

117. člen

Disciplinski sodišče sestavljajo predsednik in dva
člana. Predsednik in vsak član disciplinskega sodišča
ima namestnika. Predsednik in njegov namestnik mo-
rata imeti pravno fakulteto.

Predsednika in enega člana disciplinskega sodišča
in njuna namestnika voli in razrešuje okrajni ljud-
ski odbor. Predsednika in enega člana disciplinskega
sodišča in njuna namestnika voli ljudski odbor iz-
med članov okrajnega ljudskega odbora in izmed
uslužbencev ljudskih odborov in zavodov v okraju.
Vsaj en član disciplinskega sodišča in njegov namest-
nik morata biti člana ljudskega odbora.

Drugega člana disciplinskega sodišča in njego-
vega namestnika delegira sindikalni svet.

118. člen

Obtožbo pred disciplinskim sodiščem zastopa ti-
sti, ki ga za to pooblasti organ, ki je sprožil disci-
plinski postopek.

Glede pristojnosti in postopka disciplinskega so-
dišča se uporabljajo zakoniti predpisi.

119. člen

Administrativne zadeve disciplinskega sodišča
opravlja tajnik sodišča, ki ga določi tajnik ljudskega
odbora izmed uslužbencev ljudskega odbora.

8. Uslužbenci ljudskega odbora

120. člen

Uslužbenci ljudskega odbora so državni usluž-
benci.

Statut uslužbencev ljudskega odbora je določen
z zakonom.

Uslužbenci ljudskega odbora opravljajo delo, ki
jim je odkazano. Uslužbenci ljudskega odbora oprav-
ljajo službo samostojno in ob osebni odgovornosti v
mejah določenega delovnega področja in pravic; pri
tem se morajo ravnati po zakonih in navodilih pri-
stojnih organov.

Uslužbenec ni dolžan izvršiti nezakonite smernice
ali naročila. V takem primeru mora uslužbenec opo-
zoriti na nezakonitost smernice oziroma naročila; če
pa organ, ki je izdal tako smernico ali naročilo, po-
novno pismeno naroči izvršitev, mora uslužbenec to
izvršiti, razen če bi izvršitev pomenila kaznivo de-
janje ali če bi se s tem hudo oškodovali državni inte-
resi. O tem mora uslužbenec obvestiti predsednika
ljudskega odbora ter sekretarja Izvršnega sveta Ljud-
ske skupščine LR Slovenije,

121. člen

Delovna mesta in pogoje glede strokovne izobrazbe za posamezna delovna mesta v upravnih organih okrajnega ljudskega odbora predpiše okrajni ljudski odbor s pritrditvijo Izvršnega sveta Ljudske skupščine LR Slovenije.

Ce Izvršni svet v dveh mesecih ne izda odločbe o pritrditvi, velja, da je pritrditve dana.

122. člen

Za tajnika Okrajnega ljudskega odbora Celje je lahko postavljen samo, kdor ima pravno fakulteto, strokovni izpit in najmanj 5 let strokovne prakse.

123. člen

Uslužbenci se lahko postavijo samo na sistemizirana delovna mesta (121. člen).

124. člen

Uslužbenci okrajnega ljudskega odbora se postavljajo na podlagi razpisa.

Natečaj razpiše personalna komisija okrajnega ljudskega odbora.

Komisija iz prejšnjega odstavka v skladu s predpisanim postopkom presoja, kateri kandidat izpolnjuje pogoje, predpisane z zakonom in z razpisom, ter predlaga za postavitev oziroma postavi izmed kandidatov, ki izpolnjujejo te pogoje, tistega, ki je najprimernejši za posamezno službo. Komisija mora v svojem predlogu za postavitev navesti imena vseh kandidatov, ki izpolnjujejo pogoje.

Na podlagi izida razpisa postavi okrajni ljudski odbor tajnika, šefe osnovnih upravnih organov in inšpektorje, druge uslužbence pa postavi personalna komisija.

Kdor se je potegoval za razpisano mesto ali je njegov pravni interes prizadet, se lahko pritoži zoper akt o postavitvi, če misli, da razpis ni bil opravljen po predpisanem postopku ali da postavljeni ne izpolnjuje pogojev, ki so predpisani z zakonom in razpisom. Če organ, ki določa o pritožbi, ugotovi, da razpis ni bil opravljen po predpisanem postopku, razveljavi akt o postavitvi in razpis, v drugih primerih pa razveljavi samo akt o postavitvi.

125. člen

Za postavitev uslužbencev okrajnega ljudskega odbora, ki nimajo potrebne strokovne izobrazbe, ki je določena za delovno mesto, na katero se postavi, ali izpita, na podlagi katerega se taka izobrazba prizna, je potrebna pritrditve sekretarja sekretariata Izvršnega sveta za občo upravo.

Zoper to odločbo sekretariata, s katero se odreče pritrditve iz prejšnjega odstavka, je dovoljena pritožba na Izvršni svet Ljudske skupščine LRS.

Uslužbenci, ki nimajo določenih pogojev glede strokovne izobrazbe, se smejo postaviti na določeno delovno mesto samo kot vršilci dolžnosti.

126. člen

O razrešitvi uslužbencev, ki jih je postavil ljudski odbor, odloča ljudski odbor, o razrešitvi drugih uslužbencev pa personalna komisija.

127. člen

Odločbe o postavitvi in razrešitvi tajnika ljudskega odbora, načelnikov in šefov temeljnih upravnih organov in inšpektorjev, izdaja predsednik ljudskega odbora. Predsednik ljudskega odbora izdaja tudi druge odločbe v zvezi s službenimi razmerji teh uslužbencev, če ni z zakonom drugače določeno.

Odločbe o postavitvi in razrešitvi drugih uslužbencev ljudskega odbora izdaja tajnik ljudskega odbora. Tajnik ljudskega odbora izdaja tudi druge odločbe o službenih razmerjih teh uslužbencev, če ni z zakonom drugače določeno.

III. Zbori volivcev

128. člen

Odborniki ljudskega odbora morajo poročati zborom volivcev v svoji volilni enoti o delu ljudskega odbora in o svojem delu najmanj enkrat na leto, sicer pa, kadar to zahteva najmanj desetina volivcev z območja kakega zbora v odbornikovi volilni enoti.

129. člen

Ljudski odbor mora obravnavati vse predloge zborov volivcev o vprašanjih iz svoje pristojnosti, o sklepih, ki jih je sprejel na podlagi takih predlogov, mora ljudski odbor obvestiti zbor volivcev na njegovem prihodnjem sestanku.

130. člen

Ljudski odbor lahko da posamezna vprašanja iz svoje pristojnosti v obravnavo zborom volivcev.

131. člen

Zbori volivcev, ki so sklicani za obravnavanje vprašanj iz 128. in 130. člena tega statuta, se opravijo za območja, ki so določena z občinskim statutom.

Zbori volivcev v gospodarskih organizacijah se sklicujejo za ista območja kot pri predlaganju kandidatov za volitve odbornikov zbora proizvajalcev.

Zbori volivcev, na katerih poročajo odborniki okrajnega zbora o delu ljudskega odbora in o svojem delu (128. člen), se lahko skličejo skupno za več območij. Območja, za katera se sklicujejo taki skupni zbori volivcev, določi občinski ljudski odbor na predlog okrajnega ljudskega odbora.

Zbore volivcev sklicuje občinski ljudski odbor na zahtevo okrajnega ljudskega odbora. Odbornik okrajnega ljudskega odbora ima pravico zahtevati od občinskega ljudskega odbora, naj skliče zbor volivcev, da mu poroča o svojem delu.

IV. Referendum

132. člen

Okrajni ljudski odbor lahko razpiše referendum zato, da volivci potrdijo posamezne odloke in ukrepe, ki imajo pomen za življenje in razvoj okraja, ali pa zato, da se volivci o njih izjavijo.

Referendum razpiše ljudski odbor po lastnem preudarku ali na zahtevo petine volivcev v okraju.

Volivci lahko postavijo zahtevo za razpis referenduma pismeno ali na zboru volivcev.

Ljudski odbor razpiše referendum po poprejšnji pritrditvi Izvršnega sveta Ljudske skupščine LR Slovenije. Če se razpiše referendum na zahtevo volivcev, mora okrajni ljudski odbor razpisati referendum najpozneje 10 dni po prejemu pritrditve Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS.

V. Posebne določbe o pravicah in dolžnostih ljudskega odbora in sveta za notranje zadeve in splošno upravo nasproti tajništvu za notranje zadeve

133. člen

Določbe o pravicah in dolžnostih ljudskega odbora in sveta za notranje zadeve in splošno upravo do tajništva za notranje zadeve v zadevah iz izključne pristojnosti federacije in v zadevah javne varnosti in varstva javnega reda; o določanju uradne osebe, ki v razmerju do tajništva za notranje zadeve in njegovih uslužbencev izvršuje pravice iz 1. in 4. do 8. točke 83. člena tega statuta, ter o predlaganju poročil o delu tega tajništva, so predpisane z zakonom in z drugimi predpisi višjih državnih organov.

VI. Prehodne in končne določbe

134. člen

Za tajnika okrajnega ljudskega odbora se do 1. januarja 1958 lahko postavi oseba, ki ima praktično usposobljenost za opravljanje dolžnosti tajnika ter strokovni izpit.

135. člen

Delo v zvezi z naložitvijo evidence o kmetijskem zemljiškem skladu, splošnega ljudskega premoženja za celotno območje okraja Celje dovrši okrajni ljudski odbor Celje.

Po naložitvi evidence se elaborat izroči pristojnim občinam.

136. člen

Statut velja, ko ga potrdi Ljudska skupščina Ljudske republike Slovenije, uporablja pa se od 1. septembra 1955.

Štev.: 01-810/24-56

Celje, dne 29. decembra 1956.

Predsednik

Okrajnega ljudskega odbora:

Riko Jerman, l. r.

Statut okraja Celje je potrdila Ljudska skupščina Ljudske republike Slovenije z odlokom o potrditvi statutow okrajev (Uradni list LRS, št. 3-8/57).

101.

Po 12. in 64. členu zakona o okrajnih ljudskih odborih (Ur. list LRS, št. 19-89/52), po 2. in 11. členu temeljne uredbe o finančno samostojnih zavodih (Ur. list FLRJ, št. 51-426/53) ter 26. členu statuta okraja Celje je Okrajni ljudski odbor Celje na seji okrajnega zbora in na seji zbora proizvajalcev dne 19. aprila 1957 sprejel

ODLOČBO

o ustanovitvi finančno samostojnega zavoda »Celjska razstava«.

I.

Ustanovi se »Celjska razstava« kot finančno samostojni zavod.

Ime zavoda je »Celjska razstava«.

Sedež zavoda je v Celju.

II.

Zavod ima naslednje delovno področje in naloge:

1. organiziranje in prirejanje gospodarskih in drugih razstav ter sejmov z namenom, da prikaže splošni razvoj našega gospodarstva in prosvetne, kulturne, zdravstvene ter druge splošno družbene dejavnosti;

2. oddajanje razstavnih prostorov v najem razstavljalcem;

3. opravljanje aranžerskih uslug;

4. izdajanje raznih publikacij v komercialne, propagandne in reklamne namene;

5. prodajanje blaga, ki je razstavljeno na razstavah in služi široki potrošnji, obiskovalcem razstav;

6. vsa ostala propagandna, reklamna in podobna dejavnost v zvezi s prirejanjem razstav.

III.

Zavod gospodari s premoženjem, ki mu ga prepuusti okrajni ljudski odbor, in s premoženjem, ki si ga ustvari iz lastnih sredstev ali pridobi na drug način med svojim poslovanjem.

Zavod ima te-le sklade:

1. sklad za investicije (investicijski sklad);

2. sklad za nagrade delavcem in uslužbencem (sklad za nagrade);

3. sklad za nadomestitev in dopolnitev osnovnih sredstev in za velika popravila (sklad za nadomestitev in dopolnitev);

4. sklad za propagando;

5. rezervni sklad.

V.

Zavod upravlja upravni odbor.

Upravni odbor ima 13 članov, ki jih imenuje okrajni ljudski odbor izmed gospodarskih, zadrugnih, kulturnih, zdravstvenih in drugih javnih delavcev.

Predsednik zavoda je direktor, ki je član upravnega odbora po svojem položaju, ne more biti pa njegov predsednik.

VI.

Direktorja zavoda imenuje okrajni ljudski odbor.

Direktor neposredno vodi zavod in ima druge pravice in dolžnosti po veljavnih predpisih.

VII.

Plače delavcev in uslužbencev se določijo s posebnimi predpisi.

VIII.

Za zadeve in naloge zavoda je pristojen svet za obrt, industrijo in blagovni promet okrajnega ljudskega odbora.

IX.

Ta odločba velja od dneva objave v Uradnem vestniku okraja Celje.

Št. 01-5702/2-57

Celje, dne 19. aprila 1957.

Predsednik

okrajnega ljudskega odbora
Jerman Riko l. r.

102.

Po 19. členu temeljne uredbe o finančno samostojnih zavodih (Ur. list FLRJ, št. 51-426/53) je Okrajni ljudski odbor Celje na seji okrajnega zbora in na seji zbora proizvajalcev dne 19. aprila 1957 predpisal

PRAVILA

o organizaciji in poslovanju finančno samostojnega zavoda »Celjska razstava«.

I. Splošne določbe

1. člen

Finančno samostojni zavod »Celjska razstava« je bil ustanovljen z odločbo OLO Celje št. 01-5702/2-57 z dne 19. aprila 1957.

2. člen

Zavod posluje pod imenom »Celjska razstava«.
Sedež zavoda je v Celju, Titov trg št. 6.

3. člen

Zavod dela po predpisih, ki veljajo za finančno samostojne zavode, in po teh pravilih ter drugih zadevnih predpisih.

4. člen

Zavod je pravna oseba, ki odgovarja za svoje obveznosti s sredstvi svojega predračuna in s skladi.

5. člen

Delovno področje in naloge zavoda so določene v odločbi o ustanovitvi zavoda.

Upravni odbor določa natančneje, kako se bodo naloge zavoda izvrševale.

6. člen

Delo in poslovanje zavoda nadzoruje okrajni ljudski odbor.

7. člen

Zavod sestavlja svoj predračun dohodkov in izdatkov. Presežek dohodkov nad izdatki razdeljuje okrajni ljudski odbor na podlagi zaključnega računa. Morebitni primanjkljaj se krije iz prostih skladov zavoda oziroma iz okrajnega proračuna.

8. člen

Organa za upravljanje zavoda sta upravni odbor in direktor. Upravni odbor ima 13 članov, katere imenuje okrajni ljudski odbor izmed gospodarstvenikov, kulturnikov, zdravstvenikov in drugih javnih delavcev.

Direktor zavoda je po svojem položaju član upravnega odbora, ne more pa biti njegov predsednik.

II. Upravni odbor

9. člen

Upravni odbor izvoli izmed svojih članov predsednika, vendar ta ne more biti direktor zavoda.

Predsednik upravnega odbora vodi seje odbora in skupno z direktorjem zavoda pripravlja dnevni red sej.

10. člen

Upravni odbor dela kolektivno in sklepa samo na sejah, ki jih po potrebi sklicuje predsednik. Predsednik mora sklicati sejo upravnega odbora, če to zahteva $\frac{1}{3}$ članov upravnega odbora ali direktor zavoda.

11. člen

Upravni odbor sklepa veljavno, če je na seji navzoča večina članov.

Sklepe sprejema upravni odbor z večino glasov navzočih članov.

12. člen

Člani upravnega odbora se imenujejo za 1 koledarsko leto. Člani se lahko razrešijo tudi pred potekom te dobe in namesto njih imenujejo drugi. Mandatna doba člana upravnega odbora, ki je bil imenovan namesto razrešenega člana, traja do konca mandatne dobe upravnega odbora.

13. člen

Član upravnega odbora, ki misli, da je sklep upravnega odbora nezakonit ali škodljiv za zavod ali za družbeno skupnost, in zanj na seji, na kateri je bil navzoč, ni glasoval, lahko to sporoči okrajnemu ljudskemu odboru.

Član upravnega odbora lahko samo na seji odbora razloži svoje pripombe o delu direktorja zavoda.

14. člen

Člani upravnega odbora morajo varovati uradno tajnost.

15. člen

Upravni odbor skrbi za splošni napredek in razvoj zavoda in za to, da zavod dosega postavljene naloge. Pri tem ima zlasti te-le pravice in dolžnosti:

1. sprejema predlog predračuna dohodkov in izdatkov zavoda in sklepni račun ter ga predloži pristojnemu državnemu organu v potrditev;

2. sprejema letni delovni načrt in določa koledar prireditev, ki jih daje pristojnemu organu pri zvezni trgovinski zbornici FLRJ v proučitev;

3. gospodari s premoženjem zavoda;

4. predlaga razdelitev presežka na sklade in višino odstotka za premije iz sklada za nagrade;

5. predpisuje tarife in cene zavoda;

6. nadzoruje materialno in finančno poslovanje zavoda;

7. predlaga spremembe pravil;

8. predpiše po potrebi poslovnik za notranje poslovanje zavoda in delovni red za delavce in uslužbence;

9. določi po potrebi sistematizacijo delovnih mest in jo predlaga pristojnemu organu v potrditev;

10. odloča o lastnih investicijah v mejah razpoložljivih sredstev in predlaga nove investicije;

11. daje pritrditve k odločbam direktorja o namestitvi uslužbencev na vodilna delovna mesta in o njihovi razrešitvi;

12. daje predloge o postavitvi ali razrešitvi direktorja;

13. daje predlog posebnih predpisov za plače delavcev in uslužbencev;

14. odloča na direktorjev predlog o delitvi nagrad iz sklada za nagrade;

15. odloča o pritožbah delavcev in uslužbencev zoper postopek in ukrepe direktorja v zvezi z opravljanjem službe, razen če gre za odločbe o delovnem razmerju, zoper katere je dopustna redna pritožba;

16. rešuje druge zadeve, za katere je pristojen po veljavnih predpisih, zlasti glede ustanavljanja podjetij, zavodov in drugih pravnih oblik ter razmerij v zvezi s poslovanjem zavoda.

III. Direktor zavoda

16. člen

Direktor zavoda neposredno vodi zavod. Pri tem ima zlasti te-le pravice in dolžnosti:

1. zastopa zavod pred državnimi organi in v premoženjsko pravnih razmerjih;

2. skrbi za to, da se izvršujejo sklepi upravnega odbora, in poroča upravnemu odboru o svojem delu in o delu zavoda;

3. pripravlja predlog predračuna dohodkov in izdatkov in sklepnega računa zavoda;

4. sestavlja in predlaga upravnemu odboru predlog letnega delovnega načrta in koledarja razstav in drugih prireditev;

5. je odredbodajalec za izvrševanje predračuna in nadzoruje materialno ter finančno poslovanje zavoda;

6. izdaja odločbe o delovnih razmerjih delavcev in uslužbencev ter sklepa pogodbe s honorarnimi uslužbenci; s pritrditvijo upravnega odbora postavlja in razrešuje vodilne uslužbence;

7. skrbi za strokovni dvig delavcev in uslužbencev zavoda;

8. skrbi za delovno disciplino in je disciplinski starešina za delavce in uslužbence zavoda;

9. daje upravnemu odboru predlog za podelitev nagrad delavcem in uslužbencem zavoda po zaslišanju sindikalne podružnice;

10. sestavlja in predlaga upravnemu odboru v potrditev cenike in tarife uslug in storitev zavoda;

11. daje predlog za razpolaganje s sredstvi sklada za nadomestitev in dopolnitev v sklepanje upravnemu odboru;

12. opravlja še druge naloge, ki mu jih posebej naloži upravni odbor.

Direktor zavoda lahko vsak sklep upravnega odbora, za katerega misli, da je v nasprotju z veljavnimi predpisi in odredbami pristojnih državnih organov ali z nalogami zavoda, začasno zadrži, o tem pa mora takoj poročati okrajnemu ljudskemu odboru.

Ce okrajni ljudski odbor ne izda v 30 dneh odločbe o spornem vprašanju, je sklep upravnega odbora obvezen za direktorja.

17. člen

Pri zavodu se po potrebi ustanovi kot posvetovalni organ kolegij, ki ga sestavljajo vodilni uslužbenci zavoda.

Posvetovanje kolegija sklicuje in vodi direktor zavoda po potrebi, zlasti pred nastopom važnejših del in ob uvedbi važnih ukrepov, najmanj pa enkrat v dveh mesecih.

Kolegij razpravlja zlasti o predlogu predračuna zavoda, o predlogu koledarja razstav in o delovnem načrtu, o predlogu cenika in tarifnih uslug zavoda, o tehničnem izvrševanju priprav in del za posamezne razstave, o notranjem redu in problematiki dela in daje potrebne predloge za izboljšanje dela.

IV. Finančno poslovanje

18. člen

Zavod vodi knjigovodstvo po veljavnih predpisih.

19. člen

Odredbodajalec za izvrševanje predračuna dohodkov in izdatkov zavoda je direktor zavoda.

Direktor lahko s pismeno odločbo prenese posamezne pravice glede izvrševanja predračuna na pomožnega odredbodajalca, vendar samo s pristankom upravnega odbora. Pomožni odredbodajalec ne more dalje prenašati odredbodajalčevih pravic.

20. člen

Vodja računovodstva kot računodajalec ima naslednje dolžnosti:

1. manipulira na podlagi pismene odredbe odredbodajalca s sredstvi zavoda, posebnih skladov in tekočih računov;

2. organizira in vodi evidenco o izvršitvi predračuna in izdatkov skladov ter tekočih računov;

3. organizira in vodi evidenco o stanju premoženja;

4. sestavlja predloge predračuna;

5. sestavlja periodične obračune in letni zaključni račun;

6. sopodpisuje vse listine finančnega in materialnega značaja.

Za svoje delo je odgovoren odredbodajalcu.

21. člen

Sklepi in navodila upravnega odbora zavoda glede razpolaganja z denarnimi sredstvi po predračunu in skladih zavoda so obvezni za odredbodajalca.

Ce odredbodajalec misli, da je sklep ali navodilo iz prejšnjega odstavka v nasprotju s predpisi ali s temi pravili ali da ni v skladu z nalogami zavoda, lahko zahteva, da o tem odloči okrajni ljudski odbor.

22. člen

Predračun dohodkov in izdatkov izvršuje direktor zavoda. Predlog predračuna dohodkov in izdat-

kov sprejme upravni odbor zavoda na direktorjev predlog in ga predloži v potrditev pristojnemu državnemu organu.

23. člen

Obratna sredstva za kritje zalog materiala in nerealiziranih stroškov med letom daje zavodu na razpolago okrajni ljudski odbor iz svojih sredstev.

Zavod ima pri Komunalni banki v Celju svoj tekoči račun.

24. člen

Dohodki zavoda so plačila za opravljene storitve in usluge, dotacije iz okrajnega proračuna, prispevki družbenih in gospodarskih organizacij in drugi nepričakovani dohodki.

Izdatki zavoda so materialni stroški, družbene obveznosti in plače.

25. člen

Zavod lahko s pritrditvijo okrajnega ljudskega odbora poveča predračun izdatkov, če to dopušča povečanje dohodkov.

26. člen

Cene za storitve zavoda se izračunajo na podlagi kalkulacije osebnih izdatkov (plače in dodatki s prispevkom za socialno zavarovanje in stanovanjski sklad), materialnih izdatkov, stroškov upravne in razstavne režije ter prispevkov družbeni skupnosti.

Vse storitve in usluge, za katere je cena določena po ceniku, se lahko zaračunavajo samo po ceniku. Morebitni prometni davek se zaračunava po veljavnih predpisih, ostale usluge se zaračunavajo po posebnih pogodbah z naročniki.

V. Skladi

27. člen

Zavod ima sklade, ki jih predpisuje odločba o ustanovitvi zavoda.

Sredstva, izločena za posamezne sklade, vplačuje zavod za vsak sklad posebej na poseben namenski račun pri banki.

Sredstva vsakega sklada se lahko uporabijo samo v njegov namen.

28. člen

V sklade se stekajo presežki lastnih dohodkov nad izdatki, ki jih zavod doseže z uspešno organizacijo dela in tako, da s povečanjem obsega svoje dejavnosti doseže večje dohodke, kot so po predračunu planirani, ali pa da brez škode za kakovost storitev in uslug zmanjša planirane izdatke. V sklade se ne stekajo dotacije razen tistih, ki so izrecno dodeljene za sklad za nadomestitev in dopolnitev.

Presežek dohodkov se ugotovi s sklepnim računom zavoda na koncu vsakega poslovnega leta. Tako ugotovljeni presežek porazdeli na posamezne sklade upravni odbor s pritrditvijo okrajnega ljudskega odbora.

V sklad za nadomestitev in dopolnitev se steka tudi izkupiček za prodana osnovna sredstva, povračila delavcev in uslužbencev ter drugih fizičnih in pravnih oseb za škodo, povzročeno na osnovnih sredstvih, in zavarovalnina, ki jo dobi zavod za zavarovana osnovna sredstva.

29. člen

Sklad za nagrade se uporablja za nagrade delavcem in uslužbencem na predlog direktorja s pritrditvijo upravnega odbora.

30. člen

Sklad za nadomestitev in dopolnitev se uporablja za lastne investicije zavoda in za investicijsko vzdrževanje njegovih osnovnih sredstev.

O razpolaganju s sredstvi iz prejšnjega odstavka odloča upravni odbor na predlog direktorja.

31. člen

Zavod sestavi sklepni račun o izvršitvi predračuna dohodkov in izdatkov in o skladih ter ga predloži pristojnemu državnemu organu v pritrditev.

VI. Organizacija zavoda, določila o uslužbencih in delavcih

32. člen

Zavod ima organizacijske enote, in sicer:

- a) sekretariat,
- b) komercialni oddelek,
- c) tehnični oddelek,
- č) računovodstvo,
- d) propagandni oddelek,
- e) investicijski oddelek,
- f) ekonomat,
- g) skladišče.

33. člen

Delavci in uslužbenci zavoda se postavljajo na sistemizirana delovna mesta. Sistemizacijo določi upravni odbor in jo predloži okrajnemu ljudskemu odboru v potrditev. Zavod lahko sprejema honorarne uslužbenke samo za izvrševanje posebnih nalog.

34. člen

Plače delavcem in uslužbencem zavoda se določijo s posebnimi predpisi, ki jih izda okrajni ljudski odbor.

35. člen

Odločbe o imenovanjih in druge odločbe o delovnih razmerjih izdaja direktor zavoda, ki sklepa tudi pogodbe o sprejemanju delavcev na delo.

Odločbe o imenovanju vodilnih uslužbencev zavoda in o njihovi razrešitvi izdaja direktor s pritrditvijo upravnega odbora.

O pritožbah zoper odločbe iz prejšnjih odstavkov odloča okrajni ljudski odbor, ki odloča tudi o pritožbah zoper odločbe o odpovedi delovnega razmerja uslužbencev.

36. člen

Nagrade se izplačujejo iz sklada za nagrajevanje v odstotku plač nagrajencev. O podelitvi in višini nagrad odloča upravni odbor zavoda na predlog direktorja po poprejšnjem zaslišanju sindikalne podružnice. Pri podeljevanju nagrad je treba upoštevati prizadevnost uslužbencev, uspeh pri delu in določila posebnih predpisov o plačah delavcev in uslužbencev zavoda.

37. člen

Ob vsakoletni delitvi sklada za nagrade se izločijo sredstva v višini 15 odstotkov ustvarjenega sklada za premije, ki se izplačujejo za posebne prihranke pri delu po posebnem premijskem pravilniku, ki ga izda upravni odbor s pritrditvijo okrajnega ljudskega odbora.

VII. Končne določbe

38. člen

V kolikor ta pravila za posamezna vprašanja in razmerja nimajo nadrobnejših določb, veljajo določbe temeljne uredbe o finančno samostojnih zavodih in drugi veljavni predpisi.

39. člen

Ta pravila začno veljati z dnem objave v Uradnem vestniku okraja Celje.

Št. 01-5702/3-57.

Celje, dne 19. aprila 1957.

Predsednik
Okrajnega ljudskega odbora
Celje
Riko Jerman

103.

ODLOČBA

Po 15. točki 64. člena zakona o okrajnih ljudskih odborih (Uradni list LRS, št. 19-89/52) in VI. točki odločbe o ustanovitvi finančno samostojnega zavoda »Celjska razstava« št. 5702/2 z dne 30. 4. 1957 v zvezi s 6. točko 27. člena statuta okraja Celje je Okrajni ljudski odbor Celje na skupni seji obeh zborov dne 19. aprila 1957

imenoval

za v. d. direktorja finančno samostojnega zavoda »Celjska razstava« tov. Gorinška Viktorja.

Uslužbenko razmerje in prejemki imenovanega bodo urejeni posebej.

Št. 01-5701/1-57

Okrajni ljudski odbor Celje,
v Celju, dne 30. 4. 1957.

Predsednik
okrajnega ljudskega odbora:
_____ (Riko Jerman)

104.

Po 14. členu temeljne uredbe o finančno samostojnih zavodih (Uradni list FLRJ, št. 51-426/53), 129. členu zakona o okrajnih ljudskih odborih (Uradni list LRS, št. 19-89/52), VI. točki odločbe o ustanovitvi finančno samostojnega zavoda »Celjska razstava« št. 5702/2 z dne 30. 4. 1957, v zvezi s 1. točko 27. člena statuta okraja Celje je Okrajni ljudski odbor Celje na skupni seji obeh zborov dne 19. aprila 1957 sprejel

SKLEP

o imenovanju upravnega odbora finančno samostojnega zavoda »Celjska razstava«.

I.

Za člane upravnega odbora finančno samostojnega zavoda »Celjska razstava« v Celju se imenujejo:

1. Repič Veljko, direktor Tovarne nogavic, Polzela;
2. ing. Pristovšek Blaž, uslužbenec, Celje;
3. Božič Milan, uslužbenec, Celje;
4. Grobelnik Gustav, profesor, Celje;
5. Orel Tine, direktor gimnazije, Celje;
6. Gajšek Risto, tajnik Trgovinske zbornice, Celje;
7. Vudler Zoran, uslužbenec, Celje;
8. Jenko Rado, direktor tovarne Aero, Celje;
9. Klinar Anton, direktor MIŠ, Store;
10. Verdel Slavko, direktor Komunalne banke, Celje;
11. dr. Bele Marjan, sodnik Okrožnega gospodarskega sodišča, Celje;
12. Jerman Riko, predsednik OLO Celje.

Gorinšek Viktor, Celje, ie kot v. d. direktorja zavoda po svojem položaju član upravnega odbora.

II.

Predsednika upravnega odbora izvolijo člani izmed sebe na svoji prvi seji.

III.

Delovna doba članov upravnega odbora traja eno leto.

IV.

Ta sklep velja takoj. Objavi se v Uradnem vestniku okraja Celje.

Št. 01-5702/1-57

Okrajni ljudski odbor Celje,
v Celju, dne 30. aprila 1957.

Predsednik
okrajnega ljudskega odbora:
_____ Jerman Riko l. r.

OBJAVA

V uvodnem delu navodil o zdravstvenem nadzorstvu nad notranjim prometom z rastlinami, objavljenih v Uradnem vestniku okraja Celje, številka 13-510/56 z dne 31. decembra 1956, se citacija popravi tako, da se besedilo »odloka o pogojih za promet s sadjem (Uradni list FLRJ, št. 37/55) popravljeno glasi takole: »Odredbe o pogojih za promet s sadjem, ki je okuženo s kaparjem, breskvino muho in breskvinim zavijačem (Uradni list FLRJ, štev. 37-444/55)« 37-444/55)«.

Št. 01-1074/1-57

Celje, dne 15. aprila 1957.

Iz urada tajnika
Okrajnega ljudskega odbora
_____ Celje

105.

Po 15. in 20. členu zakona o občinskih ljudskih odborih (Uradni list LRS 19/52), v zvezi s 5. členom zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Ur. l. LRS 26/55) ter 3. in 8. členom temeljnega zakona o prekrških (Ur. l. FLRJ 46/51 in 58/55) izdaja Občinski ljudski odbor Celje na svoji seji dne 20. 4. 1957 naslednji

ODLOK

o higienski zaščiti in estetski podobi celjske občine.

I. Splošne določbe

1. člen

Državljeni se morajo ravnanj in obnašati tako, da pazijo na snago ter skrbijo, da bodo higienske razmere zadovoljive, estetski in kulturni videz mesta Celja, krajev in naselij v občini pa čim lepši. Dobrine iz prednjega odstavka uživajo varstvo po določbah tega odloka.

II. Plakatiranje in reklamni napisi

2. člen

Plakatiranje je na območju Občinskega ljudskega odbora Celje dopustno samo na urejenih plakatnih deskah in na za to odrejenih prostorih. Plakatiranje izvršuje organizacija, ki je za to pooblašena.

3. člen

Vsa podjetja, trgovine, delavnice, gostilne, sploh vse poslovne enote morajo imeti nad vhodom primerno napisno tablo (firmo).

Brez posebnega dovoljenja ni dopustno izobešati zunaj poslopij kakršnekoli reklamne napise, svetlobne omarice, omarice za objave itd. Vsi osnutki napisnih tablic (firm), ki jih podjetja nameravajo obešati zunaj poslopij, morajo biti poprej pregledani. Ponovno bodo pregledani tudi že obstoječi reklamni napisi, napisne table in podobno. Za neestetske napisne table, reklamne napise, omarice in podobno bo odrejena postopna zamenjava.

III. Ureditev izložb

4. člen

Izložbena okna morajo biti vedno snažna, sodobno in kulturno urejena, za kar odgovarja lastnik odnosno najemnik. Izložbe in napisi morajo biti v brezhibnem stanju in se morajo po potrebi obnavljati.

5. člen

Izložbena okna v notranjem mestnem območju morajo biti razsvetljena od mraka pa do 22. ure.

IV. Prodaja časopisov

6. člen

Prodaja časopisov, revij in drugih publikacij je dopustna samo v kioskih, knjigarnah, trafikah ali pa v posebnih, v ta namen določenih prodajalnah. Časopise smejo prodajati tudi kolporterji, ki se ne združujejo na stalnem prostoru. Imeti morajo posebno dovoljenje.

V. Vzdrževanje zgradb in zemljišč, čiščenje pločnikov ter onesnaženje cest.

7. člen

Lastniki in upravitelji hiš so dolžni primerno vzdrževati svoje zgradbe, ograje, vrtove itd. ter jih sproti obnavljati in čistiti.

Enako morajo skrbeti uživalci in lastniki zemljišč, da so njihova zemljišča urejena in vzdrževana, obstoječe ograje in žive meje v dobrem stanju, plevel odstranjen, predvsem pa so dolžni zatirati osat, rogovilček, predenico, travniško zlatico, lapuh in divjo repico.

8. člen

Pločniki in hodniki ob zgradbah in zemljiščih se morajo redno čistiti in sicer ob večernih urah; pred pometanjem se mora pločnik poškopiti, da se ne dviga prah.

V zimskem času je treba pločnike in hodnike očistiti snega, čim zapade. Če zapade sneg ponoči, ga je treba odstraniti do 6. ure zjutraj.

Smeti in tudi sneg je treba spraviti na kupe ob cestiščih; pri odmetanem snegu se mora napraviti obrobni žleb za odtekanje vode.

Ob poledici je treba hodnik takoj posuti s peskom, pepelom ali žaganjem.

Za čiščenje pločnikov so odgovorni hišniki (če so za to pogodbeno vezani), če teh ni (ali niso pogodbeno vezani), pa predsedniki hišnih svetov ali njihovi namestniki, potem lastniki hiš, ki so izven stanovanjske skupnosti, oziroma najemniki hiš, če ima lastnik hiše z najemnikom tak dogovor. Imetniki, oziroma vodje obratovalnic ali poslovnih prostorov (uradi, ustanove, družbene organizacije) so odgovorni za čiščenje pločnikov v dolžini pred obratovalnico oziroma poslovnim prostorom.

Za čiščenje pločnikov ob celi dolžini zemljišča so odgovorni njihovi lastniki ali vodje gradbišč, če se na teh zemljiščih gradi.

Prepovedano je prekomerno onesnažiti ceste, ulice in trge s prevoznimi sredstvi ali na kak drug način. Kdor to stori, je poleg kazni dolžan plačati tudi stroške prekomernega čiščenja.

VI. Odvoz smeti in fekalij

9. člen

Iz ožjega mestnega območja se morajo odvažati smeti v zaprtih vozovih. Smeti odvažajo samo komunalna organizacija javne naprave. Stroške odvoza smeti nosijo hišni lastniki oziroma hišni sveti, ki lahko porazdelijo te izdatke sorazmerno po uporabljenih stanovanjskih in poslovnih prostorih oziroma lokalov. Smetiščne jame so v ožjem mestu zabranjene ter se mora obtoječe odstraniti. V vseh ostalih predelih mora imeti vsaka stanovanjska in poslovna zgradba primerno smetiščno jamo; posebej je prepovedano razmetavanje smeti na javnih prostorih ter ob bregovih Savinje in njenih pritokih.

10. člen

Iz ožjega mestnega območja se smejo odvažati fekalije samo v hermetično zaprtih vozovih. Črpanje in odvoz fekalij vrši samo komunalna organizacija javne naprave.

Greznice se morajo izpraznjevati po potrebi, oziroma vsaj enkrat na leto. Komunalna organizacija javne naprave ima pravico pregledati greznice. Če ugotovi, da je izpraznitev potrebna, pozove hišnega lastnika ali oskrbnika, da izda naročilo za izpraznitev. Če se to v roku 14 dni ne napravi, je navedena komunalna organizacija dolžna to sama izvršiti na račun lastnika odnosno upravnega organa.

V območju ožjega mesta je prepovedano vsakršno razlivanje fekalij, v vseh ostalih predelih pa se morajo razlite fekalije takoj podkupati ali podorati.

VII. Prepoved reje živali

11. člen

V ožjem mestnem območju je prepovedano rediti živali vseh vrst ter graditi za njih hleve. V istem območju se morajo obstoječi hlevi, svinjaki, ovčjaki, zajčjaki in kokošnjaki podreti najkasneje do 30. julija 1957. Isto velja za razne ute in lope.

Na območju celjske občine se ne smejo nikjer graditi živinski hlevi brez posebnega dovoljenja. V ožjem območju naselij Šmarjeta, Škofja vas, Teharje in Štore pa je potrebno tudi za gradnjo svinjakov, ovčjakov, zajčjakov in kokošnjakov posebno dovoljenje.

Obstoječa kmetijska gospodarstva v ožjem mestnem območju morajo zaprositi za posebno dovoljenje za nadaljnjo rejo živine.

Glede psov veljajo določila posebnega odloka.

12. člen

Glede zatiranja podgan, miši in ostalega mrčesa predpiše vsako leto oddelek za gradnjo in komunalne zadeve posebno odredbo o sodelovanju z občinsko higiensko postajo.

VIII. Kazenske določbe

13. člen

Za prekršek se kaznuje z denarno kaznijo do 3.000 dinarjev, kdor

— lepi plakate kjerkoli po zidovih, plotovih, oglasnih in reklamnih deskah in nima za to posebnega pooblastila;

— nima primerne napisa (firme) nad vhodom v svoje poslovne prostore;

— izobesi brez posebnega dovoljenja zunaj poslovnih prostorov ali na zunanjih stenah zgradb in

plotov reklamne napise, napise (firme), svetlobne omarice, omarice za objave itd.;

— ne odstrani na zahtevo pristojnega organa neestetskih ali neprimernih napisnih tabel, reklamnih napisov, omaric in podobno, odnosno obstoječih ne zamenja za primernejše;

— nima snažnih, urejenih in vzdrževalnih izložb;

— nima izložb razsvetljenih od mraka do 22. ure;

— prodaja časopise zunaj določenih prostorov ali jih prodaja brez dovoljenja;

— ne vzdržuje svoje zgradbe, plotu, zemljišča, vrta in dvorišča in ne odstranja plevela;

— dnevno ne čisti pločnika pred svojo zgradbo;

— pozimi ne skida snega s pločnika do 6. ure zjutraj;

— ob poledici ne posuje pločnika s pepelom, peskom ali žaganjem;

— prekomerno onesnaži cesto, ulico ali trg s prevoznimi sredstvi;

— ne dovoli rednega odvažanja smeti komunalni organizaciji javne naprave v predelih, ki so za odvoz določeni;

— izven ožjega mestnega območja nima primerne smetiščne jame;

— meče smeti na javne prostore ter ob bregovih in v strugo Savinje in ostalih pritokov;

— ne dovoli odvoza fekalij vsaj enkrat letno, odnosno ne zahteva odvoza fekalij po potrebi;

— v ožjem mestnem območju razliva fekalije in kdor v ostalih predelih razlitih fekalij takoj ne podorje ali podkoplje;

— redi živali v ožjem mestnem območju;

— ne odstrani hlevov, svinjakov, zajčjakov in kokošnjakov, ut in lop do 31. VII. 1957;

— gradi brez dovoljenja živinske hleve in svinjake na območju občine ali kdor gradi v ožjem območju naselij Šmarjeta, Škofja vas, Teharje, Štore tudi ovčjake, zajčjake in kokošnjake;

— ne izpolni posebnih odredb glede zatiranja miši in podgan.

14. člen

Pripadniki Ljudske milice in druge uradne osebe, ki jih pooblasti oddelek za gradnjo in komunalne zadeve, smejo takoj od tistih, ki jih zalotijo pri prekršku, izterjati denarno kazen na mestu, in sicer v znesku 100 dinarjev od tistih, ki

— ne oplevejo plevela pred svojim svetom in na svojih zemljiščih, ne vzdržujejo svojih zemljišč, dvorišč in vrtov;

— ne čistijo vsak dan pločnikov;

— ne skidajo vsako jutro snega, če je zapadel, do določene ure, in od tistih, ki ne skidajo snega tudi čez dan, če sneži;

— mečejo smeti na javne prostore, ob bregovih in v strugo Savinje in ostalih pritokov;

— prekomerno onesnažijo ulice, ceste ali trg s prevoznimi sredstvi ali na drug način.

IX. Končne določbe

15. člen

Notranje mestno območje je predel, ki ga omejujejo: Voglajna—Koprivnica—Levstikova ulica—Grogričeva ulica—Jurčičeva ulica—Savinja.

Ožje mestno območje je predel, ki ga omejujejo: Voglajna—Koprivnica—industrijski tir do Leskoškove ulice—zgradbe Tovarne emajlirane posode—Cesta na pokopališče—severna meja naselja ob Dečkovi cesti—Ipavčeva ulica—Savinjska železnica—Ložnica—Savinja.

Širše mestno območje je predel bivše mestne občine, kakor je bil zamejen leta 1954.

16. člen

Z veljavnostjo tega odloka prenehajo veljati odloki bivšega LOMO o prepovedi reje živali v ožjem

središču mesta, o varstvu higiene in estetske podobe mesta Celje, o odvozu smeti iz ožjega središča, o plakatiranju, o reklamni servisni službi ter o prodaji časopisov.

17. člen

Vsa dovoljenja, odredbe in pooblastila v zvezi z določili tega odloka izdaja oddelek za gradnje in komunalne zadeve, ki izvrši tudi vse preglede, ki so predpisani s tem odlokom, odnosno lahko imenuje posebno komisijo za opravljanje teh zadev.

18. člen

Navodila za izvajanje tega odloka predpiše po potrebi svet za gradnje in komunalne zadeve.

19. člen

Ta odlok velja z dnem objave v Uradnem vestniku okraja Celje, objavi pa se tudi v Biltenu občinskega ljudskega odbora.

Štev.: 03-304/1957

Občinski ljudski odbor Celje,
v Celju, dne 20. IV. 1957.

Predsednik:
Svetek Andrej, l. r.

Dr. Kopač Ivan, ravnatelj bolnišnice v Novem Celju:

ZDRAVSTVO V OKRAJU CELJE V LETU 1956

(Poročilo predsednika Sveta za zdravstvo OLO Celje)

Prijetna dolžnost mi je, da v imenu okrajnega Sveta za zdravstvo poročam o okrajni skupščini o stanju zdravstva v našem okraju, o delu zdravstvenih ustanov in služb ter o najvažnejših problemih zdravstvenega varstva našega prebivalstva.

Javno zdravstvo je skupek raznih ustanov od zdravstvenih postaj, zdravstvenih domov, higienskih zavodov, bolnišnic in zdravilišč do raznih znanstvenih institucij ter raznih upravnih in strokovno-medicinskih služb, katerih cilj je, da na osnovi medicinske znanosti ter izkušenj zdravstvenih strokovnjakov skrbijo za vsestransko zdravstveno varstvo ter za zdravno rast in razvoj ljudstva. Povsod na svetu se naglo razvija javno zdravstvo, ker zdravje ljudstva ni samo stvar posameznikov, ki se zaradi bolezni zatekajo k zdravniku. Še manj naj bi bilo zdravstvo samo stvar zasebnih zdravniških ordinacij, v katerih si zdravstveni delavci služijo svoj vsakdanji kruh. Sodobno zdravstvo je eden najvažnejših interesov celotne družbe, ki gradi socialistični družbeni red, saj družba preko zdravstva skrbi neposredno za najvažnejše potrebe ljudstva, to je za njihovo telesno in duševno zdravje. Ta skrb za zdravje ljudi pa ni samo zaradi tega, ker je človek najpomembnejši in najdragocenejši stroj, s katerim gradimo boljšo in naprednejšo družbo, marveč zaradi katerega vsi delamo, da bi bilo življenje boljše in lepše. Zato je nujno, da razvijamo javno zdravstvo enakomerno in istočasno z ostalo socialistično izgradnjo ter skladno z njenimi ekonomskimi in političnimi pogoji.

Poglejmo sedaj, kakšna je slika javnega zdravstva v našem okraju, kakšna je bila dejavnost zdravstvenih ustanov v preteklem letu, kakšno je zdravstveno stanje našega ljudstva in kateri so problemi, ki jih moramo v bližnji dobi reševati,

Pregled zdravstvenih ustanov na teritoriju okraja

Na področju okraja, ki šteje 192.096 prebivalcev v 13 občinah, smo imeli v letu 1956 7 zdravstvenih domov, 27 zdravstvenih postaj ter 5 obratnih ambulant.

Zdravstveni domovi: Laško, Konjice, Celje, Šoštanj, Velenje, Zalec, Nazarje.

Zdravstvene postaje in pomožne zdravstvene postaje: Vransko, Planina, Jurklošter, Rimske Toplice, Loče, Vitanje, Zreče, Dobrna, Vojnik, Štore, Šmartno ob Paki, Topolšica, Kozje, Bistrica ob Sotli, Rogaška Slatina, Rogatec, Šmarje, Podčetrtek, Šentjur, Zabu-kovica, Liboje, Prebold, Polzela, Mozirje, Ljubno, Gornji grad, Huda jama.

Obratne ambulante: Tovarna Metka, Cinkarna, Tovarna emajlirane posode, Tovarna usnja Šoštanj, obratna ambulanta Velenje.

Vsi ti zdravstveni domovi in obratne ambulante spadajo v kompetenco občinskih ljudskih odborov.

Okrajne zdravstvene ustanove pa so: Bolnišnica Celje, Bolnišnica za tbc Novo Celje, Zdravilišče Dobrna, Zdravilišče Rogaška Slatina, Okrajni higienski zavod v Celju, šola za medicinske sestre v Celju.

Na teritoriju okraja deluje tudi Republiška bolnišnica za tbc Topolšica, Zdravilišče Laško ter Zdravilišče Rimske Toplice, ki ga upravlja JLA.

Mesto Celje predstavlja s svojimi zdravstvenimi ustanovami zdravstveni center za okoliš ca. 300.000 prebivalcev, ker se v glavnem tu hospitalizirajo vsi bolniki iz tega področja, ker so tu skoncentrirane specialistične ordinacije in medicinski laboratoriji in ker so tu koncentrirani višje kvalificirani zdravstveni strokovnjaki. Poleg tega ta center vrši zdravstveno organizacijske, nadzorstvene, vzgojne, statistične in administrativne naloge za celotno svoje področje.

Zato je prav, če najprej poročam o delu in o problematiki zdravstvenega centra.

Bolnišnica Celje

Bolnišnica Celje se od osvoboditve dalje počasi razvija v funkcionalno močno bolnišnico, ki je na neprimerno višji strokovni ravni, kot je bila pred zadnjo vojno, saj se je obogatila s kvalitetskimi visoko-kvalificiranimi zdravstvenimi delavci in kljub finančnim težavam razširila svojo dejavnost tako po obsegu kot vsebinsko in kakovostno. Arhitektonsko je bolnišnica nedograjena. Bolniški objekti so razmeščeni v 8 objektih, od katerih sta dva še v gradnji, ostali pa so zastareli. Za ekonomske potrebe ima bolnišnica še 9 objektov in 7 provizorijev. V lanskem letu se je dogradila s pomočjo investicijskih sredstev republiškega sveta za zdravstvo moderna šola za medicinske sestre, ki je ena najsodobnejših v Jugoslaviji. V letu 1956 je bolnišnica nadaljevala z gradnjo centralne bolniške kuhinje z vsemi pritliklami in z menzo za bolniško osebje. Kuhinja je v zadnji fazi izgradnje. Kapaciteta te kuhinje bo okoli 1000 obrokov dnevno ter je grajena po vseh sodobnih principih higiene in organizacije bolniških kuhinj. Tako bo letos rešen eden najbolj perečih problemov bolnišnice, saj je bila dosedanja kuhinja proti vsem osnovnim principom higiene ter po kapaciteti premajhna. Prav tako so v bolnišnici dogradili in opremili nov otroški oddelek s 60 posteljami, tako da se je otroški oddelek pred kratkim preselil iz vile na Golovcu v sklop bolnišnice. Ta novi oddelek, ki trenutno zadošča za najnujnejše potrebe, pomeni velik napredek za pediatrično-kurativno službo v celjski bolnišnici. Sedaj je omogočeno tesnejše sodelovanje tega oddelka z ostalimi bolniškimi od-

delki, kjer se zdravijo tudi otroci; omogočena je boljša konsiliarna pediatrična služba v sami bolnišnici in, kar je najvažnejše, oddelek je dobil boljše prostore.

V zadnji fazi izgradnje je tudi oddelek za medicinsko rehabilitacijo odnosno fizikalno terapijo, s katerim bo kirurški oddelek pridobil nove funkcionalne in hospitalne prostore.

V letu 1956 se je bolnišnica obogatila z novo večjo in boljšo centralno pralnico. V zadnji fazi izgradnje so tudi prostori za centralno apoteko s svojimi laboratoriji.

Bolnišnica ima še velike potrebe, saj bo v bližnji prihodnosti treba zgraditi in prenoviti stari del bolnišnice, tako imenovano »Gizelino bolnico«, s tem razširiti interni oddelek, porodniško-ginekološki oddelek, očesni oddelek, infekcijski oddelek, kožno-venerični in psihiatrični oddelek. V investicijskem programu bolnišnice so tudi: gradnja bolnišničnih skladišč, delavnic, avtogaraž in ortopedske delavnice. Funkcijo pljučnega oddelka bo prevzela bolnišnica Novo Celje, ker je sedanji pljučni oddelek v takem obupnem stanju, da je tukajšnji svet in uprava bolnišnice načeloma že sprejel sklep o likvidaciji tega oddelka, ker je proti vsem principom osnovne higijene. Z manjšimi finančnimi sredstvi bo bolnišnica lahko te prostore sedanjega pljučnega oddelka preuredila in uporabila za druge hospitalne namene (za potrebe interne ali neuro-psihiatrične namene). Marsikaj bo v bolnišnici uspelo urediti ali dograditi z lastnimi investicijskimi sredstvi, če se bodo finančna sredstva smotno uporabljala, kljub temu pa bodo potrebne vsakoletne investicije, da bi izgradnja bolnišničnega centra skladno napredovala z vsemi potrebami.

Personalno poročilo bolnišnice

V bolnišnici je bilo v letu 1956 zaposlenih 463 oseb, od tega 17 specialistov, 11 zdravnikov na specializaciji in 6 ostalih zdravnikov, skupaj 44 zdravnikov. Glede na povprečno število bolnikov, ki so se dnevno zdravili v letu 1956, to je 636 bolnikov, je bilo razmerje zdravnikov proti bolnikom 1 : 17. (Ta odnos ni najboljši in dokazuje precejšnjo obremenjenost višjega zdravstvenega kadra.) Pri srednjem medicinskem personalu je ta odnos 1 : 13, pri nižjem 1 : 6,8, pri pomožnem osebju 1 : 4,8, pri administrativnem osebju 1 : 16,3, pri kuhinjskem osebju 1 : 30, pri pericah 1 : 24,4, pri ostalem pomožnem in tehničnem osebju 1 : 9,3. Skupno povprečje osebja je znašalo 463 oseb, kar pomeni, da na vsakega uslužbenca odpade 1,37 bolnika.

Te številke govore, da je v bolnišnici relativno premalo zdravstvenega kvalificiranega osebja in zato preveč pomožnega nekvalificiranega osebja, tako na oddelkih kot po službah postranske dejavnosti. Odnos med skupnim številom osebja in številom bolnikov povprečno zdravljenih na dan je preko republiškega povprečja v bolnišnici Slovenije. To povprečje je znašalo leta 1953 1 : 1,52, v letu 1956 pa 1 : 1,40. V bodoči kadrovske politiki bolnišnice bo morala uprava skrbeti, da postopoma namešča več kvalificiranega osebja na mestih, ki jih sedaj zaseda nekvalificirano pomožno osebje. V bolnišnicah, kjer je osnovna skrb zdravljenje najtežjih bolnikov, kjer mora biti telesna in duševna nega ter vsa oskrba bolnika na vzorni višini, si moramo prizadevati, da bo selekcija osebja strožja kot drugod.

Zaradi bolezni osebja je bilo v bolnišnici izgubljenih 3,17 % delovnih dni, zaradi porodov 1,32 %, zaradi dopustov 4,87 %, zaradi študijskih dopustov 0,56 % delovnih dni.

Zelo pereč problem za bolnišnico so stanovanja za osebje. Precejšen del bolniškega osebja prebiva v neprimernih prostorih, na podstrešjih, v kletih in

na oddelkih itd. Bolnišnici bi že do sedaj uspelo namestiti marsikaterega prepotrebne strokovnjaka, toda to večkrat ni bilo mogoče prav zaradi pomanjkanja stanovanj. To je tudi eden važnih vzrokov, da ljudje bežijo iz bolniških služb. V letu 1956 je zapustilo bolnišnico 65 oseb, kar je 14 % vsega osebja. Vse to govori, da delovni in ostali življenjski pogoji, ki jih nudi bolnišnična služba, niso najboljši in da zato niso vabljeni. Pri razdeljevanju stanovanj bo treba vsako leto rezervirati ustrezno število prav za zdravstveni kvalificirani personal in to ne samo za bolnišnico, pač pa tudi za potrebe ostalih enot izven bolnišnične zdravstvene službe zdravstvenega centra. Upravni odbor celjske bolnišnice je na svojih sejah razpravljal o teh perečih problemih in tudi pravilno nakazal pot, kako te probleme reševati. Seveda sama bolnišnica ne bo kos rešiti vse te probleme, če tu ne bo pomoči s strani občinskega in okrajnega ljudskega odbora.

Gospodarjenje v bolnišnici

Od 1. januarja 1956 do 31. maja 1956 je bila povprečna cena bolniškega oskrbnega dne 1060 din, v drugi polovici leta pa je bila povprečna cena 1100 dinarjev. Bolnišnica je imela dohodkov od osnovne dejavnosti **257.231.644 din**, skupaj je bilo 234.417 oskrbnih dni in 23.335 ambulantnih storitev. Cene oskrbnin po oddelkih pa so bile naslednje: najdražji je bil otroški oddelek na Golovcu 1370 din, nato sledijo kirurški 1360 din, porodniško-ginekološki 1060 din, interni 970 din, infekcijski 970 din, otološki 950 din, kožno-venerični 820 din, pljučni 670 din ter materinski dom 650 din. Za razloček od prejšnjih let je bolnišnica v zadnjem letu pokazala boljše in ekspeditivnejšo računovodsko in analitično-administrativno službo, tako da je uprava bolnišnice nudila upravnemu odboru in ravnatelju bolnišnice pravočasno vse potrebne analitično-finančne pokazatelje, po katerih so lahko UO in šefi oddelkov pravočasno ukrepali.

Najmočnejši plačnik je Zavod za socialno zavarovanje 76 %, občinski ljudski odbori 18,3 %, **samoplačniki 3 %**, vojne pošte 1,5 %, invalidske uprave 1 %, KPZ 0,2 %. Vsota vseh dohodkov je bila 289.745.965 din in vsota vseh stroškov 284.552.753 din. Presežek dohodkov in izdatkov je znašal 5.193.212 din. Če analiziramo stroške enega oskrbnega dne v bolnišnici, vidimo, da je bil povprečni strošek na en oskrbni dan 1045 din. V strukturi teh stroškov znašajo stroški za plače uslužbencev 35,3 % (368 din), stroški za zdravljenje in nego 19,09 % (197,0 din), za prehrano 16,3 % (180 din), za režijo 15,6 % (158 din), za amortizacijo 13,4 % (139 din).

Sklad osnovnih sredstev se je povečal zaradi novih investicij v letu 1956 v vrednosti 30.402.285 din in je znašal na koncu leta 621.606.818 din.

Strokovno poročilo bolnišnice

Stroške bolnišnice moramo primerjati s strokovno dejavnostjo njenih oddelkov, da bi na ta način dobili pravilno sliko, ali je te velike finančne izdatke bolnišnica pravilno uporabljala.

V letu 1956 je bolnišnica sprejela na zdravljenje **19.136** bolnikov, kar je za 373 več kot v letu 1955. V specialističnih ambulantah bolnišnice se je zdravilo, odnosno je bilo pregledanih 23.335 bolnikov, kar je za 2934 več kot v letu 1955 — od tega 19.405 zavarovancev. V letu 1956 je bolnišnica nudila zdravstvene usluge 12.861 osebam več kot v letu 1950 (v ambulantah in v hospitalu). Hospitaliziranih in ambulantnih bolnikov je bilo v letu 1956 42.471. Skupaj z materinskim domom je imela bolnišnica lansko leto 733 obstoječih bolniških postelj (standardnih postelj pa je bilo 516).

Ce označimo število hospitaliziranih bolnikov, število ambulantnih bolnikov in število obstoječih postelj z indeksom 100 v letu 1950, potem vidimo, da se je indeks hospitaliziranih bolnikov v letu 1956 dvignil na 137, indeks ambulantnih bolnikov pa od 1 na 188, skupno število hospitaliziranih in ambulantnih bolnikov pa kaže indeks 161, indeks obstoječih postelj pa 127.

	Hospital. bolniki	Ambulant. bolniki	Skupaj	Obstoj. postelje
1950	13.892	12.411	26.303	576
1956	19.156	23.335	42.471	735

Indeks	Hospital. bolniki	Ambulant. bolniki	Skupaj	Obstoj. postelje
1950	100	100	100	100
1956	137	188	161	127

Stroški za en oskrbni dan so bili v letu 1950 z ambulantnimi pregledi 650 din, v letu 1956 pa 1099 dinarjev. Indeks stroškov je od leta 1950 narastel od 100 na 169 v letu 1956. Vzroki za povišanje cene oskrbnega dne so utemeljeni zaradi dopolnilnih plač, ki jih prej uslužbenci niso prejeli, zaradi periodičnih povišanj plač, zaradi namestitve novih kadrov, zaradi uvedbe ekonomske amortizacije, povišanja cen prehranbenim in industrijskim predmetom ter industrijskih ter obrtniških storitev, zaradi večje uporabe boljših zdravil, predvsem raznih antibiotikov, zaradi številnejših laboratorijsko-tehničnih preiskav in zaradi boljših metod zdravljenja (v centralnem laboratoriju bolnišnice je bilo 75.730 preiskav, kar je za 9572 več kot leta 1955).

Povprečna zasedenost obstoječih postelj je bila 86 %. Povprečno se je zdravilo dnevno 636 bolnikov.

Povprečna doba zdravljenja je bila 12,14 dni.

V provincialnih klinikah v Angliji je bila povprečna doba zdravljenja 14,36 dni v letu 1955, na Švedskem v večji klinični bolnišnici Ostersund je bila leta 1950 11,6 dni, v zagrebški kliniki 35,5 dni, v kliniki v Sarajevu 21 dni, v kliničnih bolnišnicah v Ljubljani 14,7 dni.

Povprečna doba zdravljenja v bolnišnici je važen pokazatelj ali je vsaka bolniška postelja ekonomično izrabljena. Pri povprečni daljši dobi zdravljenja v bolnišnici za isto bolezen so bolniški stroški relativno manjši, bolnišnica ima lahko v tem primeru dobiček. Toda stroški za skupnost pa se večajo, ker se na vsaki bolniški postelji zdravi manj bolnikov in morajo čakati na vrstni red. Z dobro organizacijo diagnostike in s sodobnejšim zdravljenjem se lahko znatno skrajša doba zdravljenja pri istem medicinskem efektu, kar pomeni znatno manjše stroške za skupnost. Predvsem pa se zviša odstotek ozdravljenih in zmanjšuje število invalidov. Zato je potrebno na bolniške prostore gledati z vseh strani, ker je vsako naprednejše zdravljenje dražje (po drugi strani pa ni vedno najdražje zdravljenje najnaprednejše). Če bi n. pr. zagrebška klinika skrajšala dobo zdravljenja kot angleške klinike, potem bi pomenilo to prihranek 500 bolniških postelj, katerih sama izgradnja bi stala okoli milijardo in pol dinarjev. Če pogledamo ekonomičnost medicinske dejavnosti celjske bolnišnice s te plati, potem vidimo, da je bilo vsestransko gospodarjenje dobro.

Največji oddelek celjske bolnišnice je kirurški, saj je bilo skupno število sprejetih bolnikov 20.850, od tega je bilo hospitaliziranih 5012 bolnikov. V primerjavi z letom 1952 je bilo lansko leto 3888 bolni-

kov več v njeni ambulanti. Prav tako beležimo večji porast bolj kompliciranih operacij (leta 1952 1505, lansko leto 1607) in manjših operacij (leta 1952 4161, lansko leto pa 4877). Opažamo tudi ogromen porast diagnostičnih posegov in laboratorijskih preiskav (2793 več kot v letu 1955). Ta relativni porast raznih intervencij opravičuje deloma tudi porast stroškov na en oskrbni dan. Na kirurškem oddelku je bila povprečna doba zdravljenja samo 11,03 dni, kar je izpod jugoslovanskega povprečja. Zaradi tega so samo na kirurškem oddelku zdravili lansko leto 676 bolnikov več kot v letu 1955.

Po kartoteki kirurških obolenj so zdravili v ambulantah in v hospitalu 10.546 kirurških obolenj. Od tega je bilo 6116 raznih poškodb, 2023 aseptičnih obolenj in 2407 septičnih. Te številke kažejo, da je eden najbolj perečih kurativnih problemov traumatizem. Zaradi tega je tukajšnji svet lansko leto večkrat razpravljal o tem problemu in podprl prizadevanje kirurškega oddelka, da razvije kirurgijo lokomotornega aparata. Prav tako je Zavod za socialno zavarovanje videl te pereče probleme in je s polnim razumevanjem nudil finančno pomoč za gradnjo oddelka za fizikalno terapijo in medicinsko rehabilitacijo, ki je predvsem namenjena za zdravljenje naših poškodovancev. Od tega oddelka pričakujemo, da bo vplival na zboljšanje rezultatov kirurškega zdravljenja raznih poškodb in s tem vplival na deložnost tisočih poškodovancev. V bolnišnici so tudi določeni prostori za socialno službo, za ocenjevanje deložnosti in urad za profesionalno usmerjanje delovnih invalidov.

Za posledicami poškodb je umrlo na kirurškem oddelku preteklo leto 31 bolnikov, od septičnih obolenj pa so od 2407 primerov umrli samo štirje. Od aseptičnih obolenj pa je na tem oddelku od 2023 umrlo 64 bolnikov. Od tega so na prvem mestu rakasta obolenja in razne komplicirane želodčno-črevesne bolezni, 10 do 31 primerov ileusa (zavitje črevesa), 9 zaradi obolenja na želodcu itd.

Od septičnih obolenj beležimo 1114 flegmon in abscesov ter 936 raznih gnojenj na roki (panaricij in podobno), kar je zopet posledica raznih manjših poškodb (mikrotraum). Za septičnimi obolenji so umrli samo 4. Pred vojno in še neposredno po njej je umiralo največ takih bolnikov, danes je umrljivost teh nizka prav po zaslugi antibiotske terapije. Lekarna bolnišnice beleži porast pri potrošnji raznih zdravil in antibiotikov, saj so za potrebe celotne bolnišnice izdali za vsa zdravila in zavojni material ter razne druge pripomočke 44.207.537 din.

Na kirurškem oddelku celjske bolnišnice opravljajo vse sodobne operacije, tako da le v redkih primerih pošiljajo na operacijo drugam. Zasedenost postelj na tem oddelku se je dvignila od leta 1952 od 73 % na 89 % v letu 1956. Oddelek pa še ne zadostuje, saj morajo mnogi bolniki čakati po več mesecev, da pridejo na vrsto za operacijo (kile, golše, reparatorne operacije itd.).

Drugi največji in najpomembnejši oddelek je interni oddelek, ki po obsegu in po kvaliteti dela kaže vidno rast. Interni oddelek ima 140 postelj, ki so bile v letu 1956 stalno prekomerno zasedene. Zasedenost obstoječih postelj je bila 105 %. V letu 1956 so hospitalizirali 3664 bolnikov, ambulantno pa so zdravili in pregledali 4491 bolnikov. Povprečna doba zdravljenja je bila 14,4 dni. Na oddelku je umrlo 129 bolnikov (3,5 % umrljivosti). Povprečna starost umrlih je bila 59 let. Strokovni nivo naših internistov je na pohvalni strokovni ravni, delo pa bi bilo še kvalitetnejše, če bi bil oddelek opremljen z boljšimi tehničnimi sredstvi. Interni oddelek pogreša sodobnejšo rentgensko aparaturu in razne druge diagnostične aparate.

Od bolezni, ki so jih zdravili na internem oddelku, je bilo največ bolezni dihal (585), nato težje bolezni prebavil (428), med katerimi je veliko številu ulkusnih bolezni. Na tretjem mestu so bolezni srca in obtočil, nato sledijo bolezni jeter, ledvic, krvotvornih organov, živčne bolezni in rakasta obolenja. V preteklem letu so imeli teh 116. Internemu oddelku manjkajo bolniške postelje in bo morala bolnišnica po svojem investicijskem programu čimprej realizirati razširitev tega pomembnega oddelka, ki je poleg urgentne kirurgije osnova za kvalitetno delo v bolnišnici sploh.

Tukajšnji svet je preteklo leto razpravljal tudi o problemih hospitalizacije bolnih starčkov. Znanost, ki se bavi s študijem in zdravljenjem bolezni v starosti, se imenuje gerontologija. Ta pri nas še ni dovolj razvita, v naprednejših državah se s tem problemom resneje bavijo. Tudi tukajšnji interni oddelk kaže voljo, da bi razvil to panogo medicine na višjo strokovno raven, zato smo rezervirali 20 bolniških postelj v Domu onemoglih v Vojniku, ki so rezervirane za bolne starejše ljudi in ki spadajo v sklop internega oddelka celjske bolnišnice. Prav tako bo na razpolago konsiliarni internist v Domu onemoglih.

Tretji, zelo pomembni oddelk splošne bolnišnice je **ginekološko-porodniški**, ki ima 121 postelj. Ta oddelk je bil lansko leto prekomerno obremenjen, saj so bile postelje 101 % zasedene. V sklop tega oddelka spada tudi materinski dom z 28 posteljami. Na porodniško-ginekološki oddelk je bilo sprejetih lansko leto 5455 bolnic, od tega 2752 porodnic. Ambulantnih pregledov pa je bilo 1880.

V bolnišnici sami je bilo 2617 porodov. Od rojenih je bilo 1,4 % dvojčkov, 1,17 % mrtvorojenih (skupaj 31), po porodu pa je umrlo 46 otrok, kar je 1,75 %. Velik je odstotek nedonošenčkov (7,1 %).

Umrljivost porodnic je minimalna, saj je od 2752 porodnic umrla samo ena. Zaradi raznih ginekoloških obolenj pa so umrle 4 bolnice, kar je 0,16 %. Zanimivo je, da je od vseh porodnic 90,1 % poročenih žena in 9,9 % samskih. Po starosti je velik odstotek porodnic v starosti od 15 do 20 let, kar je 9,1 %.

Pri ginekoloških obolenjih so na prvem mestu **razni abortusi (827)**, kar je 30,84 % vseh bolnic. Med njimi je bilo 40 z visoko temperaturo, 2 z vnetjem trebušne mrene, 2 s splošno sepsio in 1 celo s tetanusom. Med bolnicami je bil precejšnji odstotek rakastih obolenj ženskih spolnih organov (2,38 %). Med ostalimi boleznimi so razni vnetni procesi (19,80 %).

Ginekološki oddelk beleži 1112 operacij, med katerimi je 47 carskih rezov.

Komisija za arteficialni abortus je reševala 97 prošenj, od katerih je dovolila abortus 60 osebam. Samo medicinskih indikacij za abortus je bilo 30, medicinskih in socialnih indikacij za abortus je bilo 24, samo socialnih indikacij pa 5; v 16 primerih je komisija odločila sterilizacijo.

Ta oddelk ima velike težave, ker je za potrebe takega velikega centra premajhen, poleg tega nima dovolj velike ambulante. V bližnjem zdravstvenem domu, ki je sedaj v gradnji, je določena modernejša ginekološka ambulanta in prostori za ženski **dispanzer**, ki bo v tesni povezavi z ginekološko-porodniškim oddelkom opravljal predvsem ambulantne preglede in preventivno dispanzersko delo. S tem hočemo doseči čim tesnejšo povezavo kurative s preventivo. Boljša dejavnost dispanzerjev za žene in posvetovalnic za matere bo brez dvoma zmanjšala odstotek raznih ženskih obolenj, ki so največkrat posledica slabe predporodne in poporodne zaščite. S kontracepcijsko dejavnostjo in s seksualno vzgojo pa bo reguliralo porode in zmanjšalo veliko številu raznih abortusov, ki povzročajo ženam velike bolezenske komplikacije.

Vzornejši okrajni dispanzer za žene pa bo dajal tudi strokovna metodološka navodila in nasvete ostalim zdravstvenim domovom v okraju, kjer so manjši dispanzerji in posvetovalnice.

Povprečna doba zdravljenja na tem oddelku je bila za noseče in otročnice 6,8 dni, za bolnice 7,7 dni, za otroke 39,5 dni in novorojenčke 6,5 dni.

Od vseh porodnic v bolnišnici je bilo največ tovarniških delavk ali žena industrijskih delavcev (54,5 %). Nato sledijo žene kmečkega stanu (22,5 %), uradniškega stanu (10,5 %), sledijo žene rudarjev (5,6 %), železničarjev (2 %), trgovskega stanu (1,7 %) in žene oficirjev in podoficirjev (1,2 %).

Infekcijski oddelk je na 77 bolniških posteljah zdravil lansko leto največje število bolnikov po vojni (1935). Povprečna doba zdravljenja je bila 12,8 dni. Povprečna zasedenost je bila 50,9 postelj ali 67,9 % glede na obstoječe postelje. Za infekcijskimi boleznimi je umrlo v bolnišnici 0,78 %. Na oddelku se je zdravilo 77 % otrok do 14 leta starosti.

Najpogostejše bolezni, ki so jih zdravili na tem oddelku so bile: škrlatinka — 536 bolnikov (porast v primeru s prejšnjimi leti), infekciозno vnetje jeter — 216 (zadnje leto so se obolenja zelo pomnožila), boleznι tifusne grupe je bilo 78 primerov (21 zaradi hidrične epidemije v Rogaški Slatini), poliomielitisa 30 bolnikov (leta 1953 je bilo na oddelku zdravljenih 60 teh primerov, 1954. leta 9 bolnikov, leta 1955 pa samo 1), vnetje možganskih mren in možgan — meningoencefalitis, ki ga prenaša klop, 34 primerov, virusni meningoencefalitis 26 primerov, oslovski kašelj 43 (od katerih je umrlo 5), tetanus 9.

V letu 1956 je bolnišnica modernizirala ta oddelk do meje, ki je v tej stavbi sploh možna. Oddelk je star, nesodobno zgrajen in močno pogreša manjše izolacijske sobice, ki so nujno potrebne zaradi križnih infekcij.

V perspektivnem načrtu bolnišnice je izgradnja prizidja pri infekcijskem oddelku z manjšimi sobicami — izolirnicami. Bolnišnica ima že ustrezne načrte za dozidavo tega potrebnega oddelka, manjkajo le finančna sredstva.

Otroški oddelk je imel na Golovcu 44 standardnih postelj in je bila povprečna zasedba teh postelj 43. Lansko leto se je zdravilo tu 1325 otrok. Otroški oddelk si je precej pomagal z bolniškim oddelkom Dečjega doma, kamor je pošiljal na zdravljenje rekonvalescente in laže bolne otroke. Na pobudo tukajšnjega okrajnega sveta za zdravstvo se je letos otroški oddelk preselil v nove prostore bolnišnice in ima sedaj kapaciteto 60 do 65 postelj. Oddelk je na ta način dobil boljše in higienske prostore; ostalim oddelkom, ki imajo tudi svoje otroške odseke, pa je sedaj omogočena konsiliarna pediatrična pomoč, tako glede zdravljenja kot tudi nege bolnih otrok. V perspektivnem načrtu izgradnje bolnišnice je določen večji otroški oddelk, v te prostore pa bi se preselil očesni oddelk.

Personalno vprašanje pediatričnih kadrov je zelo pereče. Trenutno imamo 2 specialista-pediatra in 2 na specializaciji. Veliko je pomanjkanje kvalificiranih otroških negovalk. Pediatri vodijo tudi vso službo otroške preventive v okraju in je šef pediatričnega oddelka bolnišnice obenem šef preventivne dejavnosti za zaščito otrok v okrajnem obsegu.

Bolnišnica ima moderen **oto-laringološki oddelk** s 60 posteljami, na katerih se je leta 1956 zdravilo 2218 bolnikov. Tu je bilo tudi 5064 ambulantnih pregledov. Povprečno zdravljenje je bilo 7,7 dni, povprečna zasedenost pa 79,8 %. Na oddelku je umrlo 0,1 % bolnikov. Šef-zdravnik vodi tudi specialistično ordinacijo na Polikliniki. Ta ordinacija je bila lani močno obremenjena, saj je bilo izvršenih 7895 specialističnih pregledov.

Dermato-venerološki oddelek ima 30 postelj v provizoriju, ki ima zelo slabe, mračne in vlažne bolniške prostore. V perspektivnem načrtu bolnišnice je tudi nov dermato-venerološki oddelek. Na oddelku so zdravili 62 primerov zanemarnjenega luesa ter druge kožne bolezni. Zaradi gonoreje se je zdravil le eden, ker se ti hitro pozdravijo ambulantno. Vseh bolnikov niso mogli hospitalizirati ter so morali nekatere pošiljati v Ljubljano ali v Maribor.

V bolnišnici je prosekтура. Ta patološki oddelek vrši obdukcije umrlih v bolnišnici, sodno-medicinske obdukcije za področje Okrožnega sodišča v Celju in Okrajnega sodišča v Brežicah, sanitarne-obdukcije za vse bolnišnice širšega zdravstvenega celjskega okoliša: Trbovlje, Topolšica, Novo Celje, Brežice. Šef patologije predava tudi v Šoli za medicinske sestre v Celju in vodi redne zdravniške sestanke, na katerih poroča in analizira razne primere, ki so umrli v zdravstvenem centru. Poleg tega vrši tudi vse histopatološke preiskave za potrebe bližnjih bolnišnic. **V bolnišnici je umrlo lansko leto 309 bolnikov, od katerih jih je bilo 202 obduciranih.** Povprečna starost umrlih, razen otrok in onih, ki so umrli za posledicami poškodb, je bila 61 let. Pri umrlih otrocih opazja patolog, da so večinoma rahitični, pri odraslih umrlih pa zaznamuje patolog porast rakastih novotvorb.

Pomemben oddelek celjske bolnišnice je transfuzijska postaja, ki se je letos obogatila z novim avtomobilom za mobilno ekipo, ki odvzema kri na terenu. Transfuzijska postaja beleži v letu 1956 2359 dajalcev krvi. Lansko leto je odvzela, odnosno priskrbel 725,45 litrov krvi in 92 litrov plazme, kar je za 109 litrov več kot v letu 1955. Kri se je v glavnem uporabljala za potrebe bolnišnice, predvsem pa za potrebe kirurškega in porodniškega oddelka.

Prostovoljno neplačano krvodajalstvo je lansko leto porastlo, saj je transfuzijski postaji uspelo dobiti 574,47 litrov krvi od prostovoljcev, plačala pa je 150,9 litrov. Prostovoljci so bili predvsem številni iz mesta Celja, kar je zasluga celjskih sindikatov, ki so v lanskem letu pomagali s propagando za oddajo krvi v raznih delavskih kolektivih. Prav tako je bila tudi organizacija Rdečega križa zelo agilna v okolici Celja, kjer beležimo porast prostovoljnega krvodajalstva med kmečkim prebivalstvom. Potrošnja krvi je vsako leto večja zaradi vse večjega porasta urgentnih kirurških primerov, predvsem porasta raznih poškodb in težjih operacij.

Zaključek

V letu 1956 opazamo, da je bolnišnica maksimalno izkoristila vse bolniške postelje, da so vsi oddelki tako po obsegu dela kot po kvaliteti strokovne dejavnosti izvršili svojo dolžnost in s tem tisočerm našim državljanom vrnili zdravje in jih rešili smrti. Veliki izdatki družbe za bolnišnico so s tem upravičeni. Bolnišnica je bila močno obremenjena. Z lastnimi investicijskimi sredstvi, s pomočjo republiškega sveta za zdravstvo, s pomočjo okrajnega ljudskega odbora in okrajnega zavoda za zavarovanje je pridobila nove funkcionalne enote (šolo za medicinske sestre, otroški oddelek, centralno kuhinjo, centralno pralnico, v zadnji fazi gradnje pa je sedaj oddelek za medicinsko rehabilitacijo in centralna apoteka). Bolnišnici je potrebna vsako leto nuditi ustrezno finančno pomoč in ji s tem omogočiti njen razvoj ter ustvaritev pogojev za kvalitetnejšo strokovno-medicinsko delo. Uprava kot tudi upravni odbor sta pokazala v preteklem letu veliko dejavnost in tudi uspehe.

Mestni zdravstveni dom v Celju

Največja izvenbolnišnična ambulantno-poliklinična in preventivna zdravstvena ustanova je Zdravstveni dom v Celju. Zadnje leto je bil osrednji problem razprav okrajnega in občinskega sveta za zdravstvo ter upravnega odbora zd. doma, kako zboljšati ambulantno preventivno in kurativno delo v številnih enotah tega zdravstvenega doma. Ena glavnih ovir za napredek izvenbolnišnične medicinske dejavnosti v Celju so **ustrezni prostori.** Število zavarovancev in njih svojcev je v mestu Celje močno narastlo, poleg tega pa narašča tudi potreba po širši in boljši javni zdravstveni službi. Zdravstveni dom je še vedno v istih tesnih prostorih kot pred vojno. Tako ima za kurativo na razpolago 4 sobe z 2 čakalnica in 1 prostorom za administracijo. V njih ordinira izmenoma 8 zdravnikov splošne prakse. Poleg tega ima še 3 prostore in 2 čakalnici, v katerih izmenoma ordinira 14 specialistov.

Prav tako ne ustrezajo prostori zobne poliklinike, ki ima le 4 ordinacijske prostore in 2 za tehniko.

Samo v splošnih ambulantah čaka na vrsto za pregled dnevno okoli 400 bolnikov. V letu 1956 je bilo v teh prostorih 158.657 ljudi na raznih pregledih. Naval ljudi v zdravstveni dom, gneča v majhnih in skromnih čakalnicah povzroča med zavarovanci in drugimi bolniki veliko nezadovoljstvo, po drugi strani pa nervoznost pri zdravnikih in ostalem zdravstvenem kadru, tako da zdravniki delajo z veliko naglico, rutinsko in triažno. Že lansko leto je imel ZD možnosti, da bi sprejel v službo več zdravnikov, pa to ni bilo mogoče zaradi pomanjkanja delovnih prostorov. Poudariti moramo tudi to, da se v ZD zatekajo bolniki iz celotnega okraja, predvsem na razne specialistične preglede. Vse to nas je vzpodbudilo, da smo pogнали zopet v tok gradnjo ZD v zadnjih traktih sedanje občinske hiše. S pomočjo finančnih sredstev okrajnega Zavoda za soc. zavarovanje, DOZ v Beogradu so se začela nadaljevati gradbena dela v jeseni leta 1956. Kljub pomoči Zavoda za soc. zavarovanje pa še manjkajo sredstva za dokončno dovršitev vseh instalacijskih in obrtniških del. Uprava ZD kot tudi občinski in okrajni svet za zdravstvo apelirajo tudi na vašo skupščino, da nam v bodoče na kakršen koli način nudijo pomoč, da bi javna zdravstvena služba v Celju dobila ustrežnejše prostore.

Nov zdravstveni dom bo z bolnišnico skupaj predstavljal sodoben zdravstveni center, ki bo pomemben ne samo za mesto Celje, marveč tudi za celotni okraj. Razne zdravstvene usluge bodo v novem ZD kvalitetnejše in ekonomičnejše, ker bo odpravljeno nepotrebno romanje bolnikov iz ene ordinacije v drugo, saj bodo tu koncentrirane vse enote in laboratoriji. Lažja bo koordinacija med različnimi oddelki ZD in direktnjša povezava med preventivnimi in kurativnimi enotami. V tem ZD bodo dobili ustrezne delovne prostore tudi preventivne zdravstvene enote kot otroški dispanzer, dispanzer za žene, protituberkulozni dispanzer, šolska poliklinika, predvsem pa higienski zavod z vsemi svojimi oddelki od bakteriološkega, serološkega, biokemičnega in hematološkega laboratorija do administrativnih pisarn za statistično, upravno in sanitarno inšpekcijsko službo. V bodoče se bo lahko organizirala skupna upravna in ekonomska služba za vse te številne zdravstvene enote, kar bo lahko zelo poenostavilo administrativno poslovanje, ne da bi pri tem okrnili samostojnost posameznih enot. Prav tako bodo vse te enote imele skupno svoj ekonomat in razne servisne delavnice (kurilnice, pralnica, garaža, delavnica itd.). Nov zdravstveni dom bo lahko postal močan organizem kurativne in preventivne zdravstvene službe, ki bo pomemben za ves okraj.

Zato apeliram na okrajno skupščino, da mu nudi pomoč pri nadaljnji izgradnji.

Okrajni svet je močno zainteresiran na pravilnem in koordiniranem razvoju zdravstvene službe v centru, zaradi tega je imenoval stalno komisijo za razvoj in izgradnjo zdravstvenega centra.

Okrajni higienski zavod

V sestav medicinskega centra v Celju spada tudi Okrajni higienski zavod kot najpomembnejša preventivna ustanova za celoten okraj. Zavod vodi dr. Ivan Podpečan. Prostori za OHZ so zelo tesni in je v njih delo zelo oteženo.

Zavod ima centralni bakteriološki, serološki, parasitološki laboratorij, ki ga vodi specialist bakteriolog. V tem laboratoriju vršijo za celotne potrebe zdravstvenega okoliša številne bakteriološke in ostale preiskave krvi, izmečkov, iztrebkov, gnojnih izcedkov, telesnih sokov, vode, živil, pijač, tkiv in organov zdravil, sanitetnega materiala, brisov posod in pribora itd. Poleg tega vršijo tudi razne biološke poizkuse in preiskave živil.

V letu 1956 so izvršili 104.259 raznih bakterioloških preiskav. V primerjavi z letom 1955 se je število sprejetih vzorcev povečalo za 6769.

Drugi zelo pomemben laboratorij je **higiensko-kemični**, kjer v glavnem kemično preiskujejo razna živila: mlečne proizvode, mesne izdelke, jajca, žito, mlevske izdelke in druga živila ter pijače. V preteklem letu so analizirali 4039 raznih vzorcev živil in predmetov za splošno uporabo, kar je skoraj za 1000 vzorcev več kot v letu 1955. Ena od važnih nalog okrajnega hig. zavoda je tudi zbiranje statističnih poročil, ambulant ter raznih preventivnih zdravstvenih ustanov in enot ter poročil o gibanju bolezni, rojstev in umrljih.

Statistična zdravstvena služba je v zdravstvu zelo važna. Potrebno pa je, da ostane centralizirana za celoten okraj in da se še izpopolni. Če je statistika ažurna in dobra ter dobro analizirana, potem nudi zdravstvenim oblastem podatke za njihovo delo in ukrepe.

Pri higienskem zavodu je tudi **antirabična postaja**, kjer cepijo prizadete ljudi proti pasji steklini. V letu 1956 so cepili 36 ljudi.

V **antiveneričnem dispanzerju** pri higienskem zavodu je bilo konec leta 1956 registrirano 327 luetičarjev in 4 gonoreje. V preteklem letu je na novo obolelo 25 ljudi za sifilisom in 91 za gonorejo. Relativno mnogo novih gonorej je imelo mesto Celje.

Delo sanitarne inspekcije okraja

Sanitarna inspekcija v letu 1956 ni bila strogo ločena od higienske službe zaradi pomanjkanja teh kadrov. Šefi sanitarnih inspekcij po občinah so istočasno šefi higienskih postaj, odnosno zdravstvenih domov, ali zdrav. postaj. Zdravniki ne kažejo posebne zainteresiranosti za sanitarno-inspekcijsko službo, ker je ta služba bolj policijska in se nočejo ljudem zameriti.

Pomočniki občinskih sanitarnih inspektorjev so sanitarni tehniki in higieniki, ki po občinah vrše praktično vse delo sanitarnih inspektorjev. Ponokod imata po 2 občini skupnega higienika. Posle okrajnega sanitarnega inspektorja vodi dr. Ivan Podpečan, ki je obenem šef higienskega zavoda.

Epidemiološka služba

V preteklem letu je bila manjša epidemija tifusa v Rogaški Slatini. Pri kužnih boleznih zaznamujemo močan padec davice in paratifuznih obolenj. Porastlo pa je število škrlatink in epidemičnega hepatitisa

(vnetja jeter). Vseh prijavljenih kužnih bolezni v okraju je bilo 1600, od katerih je umrlo 7 (2 zaradi oslovskega kašlja, 1 za epidemičnim meningitisom, 1 za meningoencefalitisom in 3 za tetanusom). Vseh **poliomielitizov** je bilo 50. Po šolah so bili storjeni razni preventivni ukrepi, da se ta bolezen ne bi širila. Cepljeni so bili vsi dojenčki in predšolski otroci proti kozam, davici in tetanusu, živilski uslužbenci pa so bili cepljeni proti tifusu in preiskani glede kliconoš-tva. Zaradi kliconoš-tva je bil izločen iz živilske stroke 1 pek, zaradi odprte tuberkuloze pa 2 uslužbenca živilske stroke.

Za male asanacije je OHZ prispeval 477.000 din. Poleg tega je prispeval okrajni Rdeči križ in centralni hig. zavod še 400.000 din.

Higiena prehrane

Imenovana je bila okrajna komisija za pregled živilskih obratov, ob sodelovanju tržne in veterinarske inspekcije. Lansko leto je bilo pregledanih 638 živilskih obratov, od tega je bilo izdanih začasnih prepovedi obratovanja v 53 primerih, trajna prepoved v 7 primerih, javnemu tožilstvu so prijavljeni 4 primeri, sodniku za prekrške pa 27 obratov. Vsi živilski uslužbenci so bili zdravniško pregledani. Higiensko stanje se je izboljšalo v tovarni SAD v Celju in v celjski mestni klavnici. Stanje se pa ni izboljšalo v Nalivalnici v Rogaški Slatini in v celjski mlekarni. Zaradi okvar je bilo izločenih živil v vrednosti 3.313.261 din.

Higiena dela

Z organi delovne inspekcije je bilo pregledanih od 566 podjetij 90 obratov. Izdelovalnica naravnih brusov v Rogatcu je bila ukinjena zaradi masovnega obolenja delavcev za silikozo.

V okviru poliklinike v Celju deluje ambulanta za poklicne bolezni, kjer sistematično pregledujejo predvsem ogrožene delavce. Pri 695 ogroženih delavcih so ugotovili 18 poklicnih obolenj.

Šolska higiena

Večina šol v okraju je v zelo slabem stanju: prenatrpanost, slabe klopi, slaba voda, slaba stranišča itd. Vse šole so obiskali sanitarni inspektorji, ki so izdali 27 odločb za izboljšanje higienskega stanja v šolah. Zaradi pomanjkanja denarja pa ni bilo moč izvršiti vseh asanacij.

Po statistiki je bilo sistematično pregledanih 13.605 otrok in 1409 tudi rentgensko pregledanih. Slabo se vršijo sistematični pregledi zobovja naših šolarjev. Šolska poliklinika v Celju je edina, ki svoje delo opravlja kvalitetno, čeprav ima velike težave s prostori, ki sploh ne ustrezajo svojemu namenu.

Komunalna higiena

Sanitarni inspektorji sodelujejo v lokacijskih in gradbenih komisijah. Skupaj je bilo 1230 ekspertiz za gradbene objekte, pregledanih je bilo 908 komunalnih objektov in izdanih 102 odločb.

Vodovodi v našem okraju so slabi in je 50 % vod bakteriološko slabih. V gradnji je nov vodovod v Braslovčah in v Zalcu.

Velik problem so tudi industrijske odplake (usnjarne v Šoštanju in Konjicah, rudniku Zabukovca, Huda jama, Zelezarna Štore, Tovarna emajlirane posode v Celju). Da bi se preprečilo onesnaženje atmosfere v Celju, je v načrtu nov dimnik pri Cin-karni.

Zdravstveno-prosvetna vzgoja

V preteklem letu je bilo v našem okraju 444 predavanj iz vseh vej medicine. Predavali so 210-krat zdravniki, 120-krat medicinske sestre, 21-krat učitelji, 4-krat sanitarni tehniki in 29-krat ostali.

V zdravstveni prosveti je najbolj agilen Rdeči križ in Ljudska prosveta. Vseh predavanj se je udeležilo 11.487 ljudi. Razdeljeno je bilo 2789 brošur. V okraju je bilo 15 tečajev za kmečko mladino o prvi pomoči, za mladinke pa je bilo organiziranih 55 tečajev. Predvajali so 101 zdravstven poučni film. Na podeželju so bila predavanja bolj obiskana kot v centrih.

Delo sanitarnih inšpektorjev po občinah je bilo relativno zadovoljivo v Celju, Šoštanju, Konjicah, Mozirju, Vojniku, Šmarju, Laškem, Zalcu; slabše pa v Kozjem, Planini, Šentjurju, na Vranskem in v Rogški Slatini. Delo sanitarno-inšpekcijske službe ovira nezadostna zainteresiranost zdravnikov in prenizka strokovna raven higienikov.

Po novih predpisih in zakonih o sanitarni inšpekciji se zahteva od te službe mnogo, predvsem pa služba okrajnega sanitarnega inšpektorja zahteva celega človeka s polnim delovnim časom. Pri teh maloštevilnih kadrih in pri preobremenjenosti zdravnikov pa je bilo vendarle mnogo narejenega.

Delo na polju zdravstvene zaščite matere in otrok

V letu 1956 se je v našem okraju rodilo 3793 otrok, od tega 54 dvojčkov, 1971 fantkov in 1822 deklic. Od tega se je rodilo v bolnišnici 2545 otrok, kar je 67 % vseh rojenih otrok. Na 1000 prebivalcev se je rodilo 19,7 otrok, umrlo pa vsega skupaj 1978 oseb, kar je 10 na 1000. Prirastek prebivalstva je 9 na 1000.

Primerjajmo to nataliteto ali rojstnost z drugimi državami. Po statistiki svetovne zdravstvene organizacije je bila nataliteta v letu 1955 po raznih državah višja kot pri nas: Portugalska 25,6, Finska 21, Španija 20, Izrael 27,5, Indija 30,5, Amerika 24,7, Venezuela 47,1, Čile 35, Kanada 28,3, Južna Afrika 25,5. Izpod našega okrajnega povprečja pa so: Zahodna Nemčija 15,7, Avstrija 15,5, Belgija 16,8, Danska 17,3, Francija 18,5, Italija 18,1, Norveška 18,7, Anglija 15, Švedska 14,8, Švica 17,1.

Povprečje natalitete v Jugoslaviji je bilo leta 1955 26,9. Izven bolnišnice se je rodilo v okraju 33 % in to s pomočjo babic 87 %. S pomočjo zdravnika je bilo rojenih izven bolnišnice samo 19 otrok, brez strokovne pomoči pa 135, kar je 13 % vseh izvenbolnišničnih porodov. To je spričo velikega števila babic mnogo. Mrtvorojenih je bilo v bolnišnici 22, izven bolnišnice pa 19 (kar je relativno mnogo glede na to, da je dve tretjini porodov v bolnišnici).

Umrljivost dojenčkov

Do prvega leta starosti je umrlo 190 dojenčkov, kar je 5 na 100 živorojenih. To je v primerjavi z ostalimi republikami zelo dobro.

Po statistiki svetovne zdrav. organizacije je bila leta 1955 umrljivost dojenčkov v raznih državah naslednja: v Ameriki 2,7 %, v Zahodni Nemčiji 4,2 %, v Avstriji 4,5 %, v Belgiji 4,9 %, v Danski 2,5 %, v Španiji 5 %, v Finski 3 %, v Franciji 3,9 %, v Italiji 4,9 %, v Angliji 2,5 %, Švedski 1,7 %, v Švici 2,6 %, v Portugalski 9,1 %. Jugoslovansko povprečje je bilo leta 1954 10,2 %, slovensko republiško povprečje istega leta pa 5,52 %, v Črni gori 9,9 %, v Vojvodini 10,7 %, v Srbiji 11,2 %, v Hrvaški 11,8 %, v Makedoniji 14,8 %.

V naših občinah pa je bila umrljivost dojenčkov v letu 1956: v Celju 3,9, Velenju 4,6, Šoštanju 4,8, Zalcu 6, Šmarju 3,2, Planini 3,4 itd. (po podatkih zdravstvenih domov in postaj).

V času od leta 1950 do 1953 je bil odstotek nezakonskih otrok ob rojstvu 11,5 % v Sloveniji. V našem okraju je v letu 1956 bilo 9,9 % porodnic nezakonskih v celjski porodnišnici.

Največ otrok do prvega leta starosti je umrlo v našem okraju do prvega meseca starosti, kar je 58 % od vseh umrlih do 1 leta starosti. V prvem tednu pa je umrlo 37 %. V bolj razvitih deželah je odstotek smrtnosti v prvem tednu večji kot pri nas, toda manjši v naslednjih mesecih življenja. To je zaradi tega, ker v prvih dneh življenja umirajo novorojenčki bolj zaradi endogenih faktorjev, kasneje pa bolj zaradi zunanjih vplivov, na katere lažje vplivamo z dobro preventivo. Pri nas izgubimo 42 % otrok od vseh umrlih v prvem letu starosti bolj zaradi zunanjih vplivov (bolezni prebavil, nepravilno hranjenje, bolezn dihal, rahitis, slaba higiena in nega dojenčkov).

Zakaj je koeficient smrtnosti pri dojenčkih višji?

Če bi bila manjša umrljivost dojenčkov, bi bila lahko manjša nataliteta, da bi prirastek ostal na isti višini. Na ta način bi očuvali zdravje naših žena. Pri njeni boljši duševni in fizični kondiciji bi bil tudi razvoj ostalih otrok boljši. Delovna sposobnost naše žene bi bila večja. Pretirana nataliteta s pretirano mortaliteto je silno škodljiva za biološki razvoj naroda. Tako vidimo, da imajo razvitejše dežele nižjo nataliteto in manjšo mortaliteto otrok. V teh deželah se izvrši reprodukcija prebivalstva, ki traja ca. 50 let, uspešnejše in z manjšimi žrtvami, družba pa dobiva večji biološki potencial. Prav zaradi reprodukcije žive delovne sile, to je našega prebivalstva, se moramo zavedati važnosti zdravstvenega varstva žena, otrok in mladine, saj od preventivnih zdravstvenih in preventivnih socialnih ukrepov zavisi biološki napredek ali pa degeneracija naroda. Če gledamo s te široke perspektive, potem nam ne sme biti žal finančnih stroškov in naporov za preventivno zdravstveno dejavnost prav na tem polju zdravstvene zaščite našega otroka in matere.

Važno zdravstveno-prosvetno in zdravstveno-preventivno vlogo imajo dispanzerji za otroke in žene ter posvetovalnice za otroke in žene. Naš okrajni svet je v preteklem letu posvečal vso pozornost in skrb, da bi se okrepila dejavnost teh zdravstvenih ustanov. Čeprav beležimo večje število raznih pregledov v teh zdravstvenih enotah, ne moremo še biti zadovoljni z delom prav na tem polju.

V našem okraju imamo 50 otroških posvetovalnic. V njih so zdravniki porabili v preteklem letu 1961 delovnih ur, medicinske sestre pa samo 2837 ur. To pomeni, da je samo ca. 1,9 % delovnih ur naših splošnih zdravnikov na terenu porabljenih za zdravstveno zaščito otrok. V vseh teh posvetovalnicah je bilo: 4718 prvih in 7359 ponovnih pregledov otrok, 5675 nasvetovanj in 7583 obiskov na domu.

Da bi dvignili kvaliteto strokovnega dela v teh zdravstvenih enotah, smo zadolžili celjske pediatre, da bodo strokovno in metodološko usmerjali delo v teh zdravstvenih enotah. Če pregledamo statistične podatke o dejavnosti otroških posvetovalnic, vidimo, da je skupno število pregledanih dojenčkov še nezadovoljivo. Naj naštejemo samo nekaj takih slabše obiskanih posvetovalnic: n. pr. v Planini je bilo lanske leto na 3500 prebivalcev pregledanih 10 dojenčkov prvič in 15 ponovno. V Podčetrku je na 9955 prebivalcev bilo 5 prvih pregledov in 15 ponovnih. V Šentjurju je bilo na 8000 prebivalcev pregledano 46 otrok prvič in 90 ponovno. V Preboldu pa je bilo na 3500 prebivalcev 1115 prvih in 1004 drugih pregledov. Ali n. pr. zdravstvena postaja Liboje, ki ima območje 1480 prebivalcev — tu je zdravnik pregle-

dal prvič 157 in ponovno 125 otrok. V zdravstvenem domu v Žalcu pa je bilo teh pregledov znatno manj, čeprav ima večji zdravstveni okoliš. Prav tako je v celjskem dispanzerju bilo samo 326 pregledov v posvetovalnici in 1967 ponovnih pregledov ter 3555 ambulantnih pregledov otrok. Te okrajne statistike o pregledu otrok v posvetovalnicah niso popolnoma natančne, ker nekateri zdravniki beležijo tudi razne ambulantne storitve v delo posvetovalnice, drugi pa v statistiko splošne ambulante. Toda kljub temu lahko zaključimo, da se je prav na tem polju premalo delalo.

Ena od težjih pomanjkljivosti naših dispanzerjev za matere in otroke ter posvetovalnice so neprimeri delovni prostori. Poglejmo n. pr. prav naše mesto Celje. Tu se ordinacijskih prostorov otroškega dispanzerja poslužuje tudi centralna posvetovalnica, ki ima skupno čakalnico za ginekološko-porodniško ordinacijo in za posvetovalnico za noseče žene. V istih tesnih prostorih se zbirajo bolne žene, zdrave nosečnice, bolni in zdravi otroci. To stanje je nemogoče in nedopustno.

Poleg delovnih prostorov pa je najvažnejši subjektivni faktor, tako s strani zdravstvenih delavcev kot s strani žena. V bolj zaostalih predelih okraja žene ne čutijo take potrebe po posvetovalnicah za sebe kot za otroke, v industrijskih središčih pa je nasprotno pritisk žena v te zdravstvene ustanove vedno večji; tu pa je pomanjkanje prostorov zelo pereče.

Na terenu imamo prilično dobro mrežo babic (41). Glede na to, da dve tretjini žena rodi v bolnišnici, je obremenjenost babic manjša. Zato uporabljamo babice tudi za preventivo v predporodni in poporodni dobi (n. pr. v Žalcu je bilo 37 porodov doma, zaposlene pa so na tem terenu 3 babice). Babice so obiskovale žene po porodu, da jim pomagajo z nasveti glede njene nege in nege dojenčka. Pravega pregleda nad ženami, ki so rodile v bolnišnici in ki se vračajo domov, pa niso imele, zato bo letos uredila tukajšnja porodnišnica posebno obveščevalno službo. Mnogi zdravniki na terenu niso dovolj kontrolirali dela babic, niso jim dajali ustreznih navodil za njihovo delo. Zaradi tega je tukajšnji svet pooblastil celjski porodniško-ginekološki oddelek, da daje strokovna navodila in sugestije glede na preventivno dejavnost perifernih enot za zdravstveno zaščito matere, da sklicuje po potrebi sestanke vseh babic ali zdravnikov okraja, kjer jim s predavanji daje navodila za njihovo delo. Pokazalo se je, da so kljub decentralizaciji zdravstvene službe taki okrajni sestanki od časa do časa zelo potrebni. Po okrajni statistiki beležimo 24.884 obiskov babic na domu.

Pri zdravstveni zaščiti otrok naletimo predvsem na razne socialne probleme, kar poizkušajo reševati zdravstveni delavci skupaj s socialnim skrbstvom.

Na področju zaščite matere in otroka nas čaka še mnogo dela, pa tudi več stroškov za to dejavnost, ker je vse to delo še vedno na začetniški stopnji. Predvsem primanjkuje kadrov, ki bi z veseljem in znanjem to delo zadovoljivo opravljali. Poleg tega pa manjka ustreznih higienskih prostorov, predvsem pa srednjega medicinskega kadra. V splošnem lahko trdimo, da kažejo predvsem žene naših industrijskih centrov velik interes za razvoj preventivnih zdravstvenih ustanov, za varstvo naše žene in otrok ter da je bil prav na njihovo pobudo dosežen vendarle napredek v tej zdravstveno-preventivni dejavnosti kljub nezadostnim finančnim in kadrovskim pogojem. Na njihovo pobudo je začela poslovati tudi kontracepcijska ambulanta v okviru dispanzerja za žene v Celju.

Pregled dejavnosti zdravstvenih domov in postaj ter obratnih ambulant na teritoriju okraja v medsebojni primerjavi

Zdrav. ustanova (domovi, postaje, obratne ambul.)	Štev. vseh ambulant. pregledov	Štev. prvih pregledov	Na del. uro pregledanih		
			prvih	ponov	vseh
			pregl.	pregl.	pregl.
ZD Celje	112.474	44.845	2,9	7,2	10,1
OA Velenje	28.987	8.794	2,5	8,4	10,9
Šoštanj	26.820	12.305	6,08	13,5	19,5
Rogaška Slatina	19.510	5.911	2,8	9,3	12,1
Laško	19.419	4.442	2,4	10,5	12,9
Šentjur	18.950	5.880	1,4	4,7	6,1
Konjice	18.344	5.790	2,06	6,2	8,2
Tov. emalj. p.	17.219	5.467	3,1	9,7	12,8
Štore	15.802	4.057	2,1	8,9	11,0
ZD Velenje	14.497	5.121	3,2	9,1	12,3
Zabukovca	14.231	5.928	2,7	6,5	9,2
Prebold	14.228	5.115	2,6	7,3	9,9
OA Cinkarne	13.456	3.511	1,8	7,4	9,2
Žalec	13.267	5.450	2,8	6,9	9,7
Polzela	11.190	3.540	2,9	6,1	9,0
Mozirje	11.124	2.427	1,2	5,7	6,9
Ljubno	10.379	3.156	1,8	6	7,8
Šmarje pri J.	8.770	1.043	0,7	6,6	7,3
Zreče	8.290	2.185	1,2	4,7	5,9
Vojnik	7.952	870	0,6	6,2	6,8
Tovarna »Metka«	7.827	1.782	2,2	10	12,2
Rogatec	7.246	1.544	1,8	5,8	7,6
Gornji grad	7.172	2.492	1,8	5,3	7,1
Nazarje	7.147	2.033	1,4	5	6,4
Vransko	5.800	1.064	0,6	3,7	4,3
Tovarna usnja					
Šoštanj	5.769	2.123	4,6	12	16,6
Kozje	5.333	1.191	0,8	3,7	4,5
Dobrna	4.845	1.694	1,7	5,1	6,8
Planina	4.354	1.323	1,1	3,8	4,9
Topolšica	3.783	1.196	2,2	7	9,2
Vitanje	2.607	844	1,4	4,4	5,8
Liboje	2.361	400	1,5	8,0	9,5
Huda jama	2.202	451	1,5	7	8,5
Šmartno ob P.	2.110	854	3,8	9,0	12,8
Šoštanj II.	1.922	771	2,7	6	8,7
Bistrica ob S.	1.852	807	0,8	1,8	2,6
Podčetrtek	1.904	718	0,9	2,4	3,3
Jurklošter	1.654	419	1,7	5,6	7,3
Rimske Toplice	1.607	506	1,2	3,7	4,9
Loče	1.054	423	3,1	7,5	10,6

Obremenjenost specialnih ordinacij v Polikliniki v Celju

	Pregledanih		Na del. uro pregl.	
	prvič	skupaj	prvič	skupaj
Interna	1.347	2.441	1	1,7
Kirurški	4.219	8.170	5	10
Ginekološki	3.051	5.962	8,1	5,5
Pedriatrija	3.918	5.939	3,3	5,9
Otorinolški	4.844	7.895	5,9	9,7
Okulistika	8.524	10.372	8,2	9,9
Derma	1.606	7.016	2,5	19
Urološki	151	317	0,6	1,1

Po gornji razpredelnici vidimo, da je največja, odnosno najbolj obremenjena ambulantno-poliklinična ustanova v okraju mestni Zdravstveni dom v Celju, ki je imel v svoji splošni ambulanti skupno 112.474 ambulantnih pregledov.

V kategorijo močno obiskanih zdravstvenih ustanov spadajo: obratna ambulanta Velenje z 28.987 vsemi ambulantnimi pregledi in Zdravstveni dom šoštanj z 26.620 ambulantnimi pregledi.

V drugo skupino zdravstvenih ustanov, s skupnim številom ambulantnih pregledov od 15—20.000 spadajo Rogaška Slatina, Laško, Šentjur, Slovenske Konjice, obratna ambulanta Štore, ter obratna ambulanta Tovarne emajlirane posode.

V III. skupino s skupnimi ambulantnimi pregledi od 10—15.000 spadajo Zdravstveni dom Velenje, Zabukovca, Prebold, obratna ambulanta Cinkarne, Zdrav. dom Zalec, Polzela, Mozirje, Ljubno.

V IV. skupino od 5—10.000 ambulantnih pregledov spadajo Šmarje, Zreče, Vojnik, ambulanta Metka, Rogatec, Gornji grad, Nazarje, Vransko, ambulanta Tovarne usnja Šoštanj, Kozje.

V V. skupino od 2—5000 spadajo Dobrna, Planina, ambulanta Topolšica, Vitanje, Liboje, Huda jama, Šmartno ob Paki.

V VI. skupino z 1—2000 pregledov spadajo Šoštanj II., Bistrica ob Sotli, Podčetrtek, Jurklošter, Rimske Toplice, Loče.

Po številu državljanov, ki se zatekajo v te zdravstvene ustanove in postaje, in po kapaciteti delovnih prostorov bo potrebna razširitev ali novogradnja zdravstvenih domov po naslednjem redu: Zdravstveni dom v Celju, ZD v Velenju, ZP Rogaška Slatina, obratna ambulanta Tov. emajl. posode, obratna ambulanta Cinkarne, ZP Polzela (ta je v privatnih prostorih zdravnika) in razširitev ZD v Žalcu.

Obremenitev zdravnikov splošne prakse v naših zdravstvenih domovih in postajah

Po statistiki števila pacientov na delovno uro zdravnika vidimo, da so bili v letu 1956 nam 10 bolnikov na uro obremenjeni zdravniki v ZD Šoštanju, Laškem, Velenju (v obratni ambulanti kot v zdravstveni postaji), ZD v Celju, Rogaški Slatini, v Metki, v Tovarni emajlirane posode, v Štorah, v Tovarni usnja v Šoštanju in v ZP v Šmartnem ob Paki.

Na drugem mestu z obremenitvijo zdravnikov 8—9 celokupnih pregledov na delovno uro so zdravniki naslednjih zdravstvenih domov in postaj: Konjice, Zabukovca, Prebold, obr. ambulanta Cinkarne, Zalec, Polzela, Topolšica, Liboje, Huda jama, Šoštanj II.

Na tretjem mestu z urno obremenitvijo zdravnikov od 6—7 pregledov na uro so: PP Šentjur, Mozirje, Ljubno, Šmarje, Vojnik, Rogatec, Gornji grad, Nazarje, Dobrna, Jurklošter.

Na 4. mestu z obremenitvijo zdravnikov od 4—5 pregledov na uro so: Zreče, Vransko, Kozje, Planina, Vitanje, Rimske Toplice.

Na zadnjem mestu glede obremenitve zdravnikov od 2—3 preglede na uro so: Podčetrtek, Bistrica ob Sotli.

Po analizi ambulantno-polikliničnega dela v letu 1954 v raznih izvenbolnišničnih ustanovah našega glavnega mesta Beograda (Narodno zdravje št. 4, letnik 1956, stran 96) je bila obremenitev zdravnikov splošne prakse na delovno uro 4,86 vseh pregledov, v letu 1953 pa 5,73. Iz tega sklepamo, da je bila v večini zdravstvenih domovih in postajah obremenitev naših zdravnikov nad povprečjem glavnega mesta Beograda (razen zdravnikov zdrav. ustanov četrte in zadnje, prej omenjene grupe).

Po številu prvih pregledov na uro je bila obremenitev naslednja:

Po en pregled na uro so imeli zdravniki naslednjih zdravstvenih ustanov: Šmarje pri Jelšah, Vojnik, Vransko, Kozje, Bistrica ob Sotli, Podčetrtek.

Od 1—2 pregleda na uro so imeli zdravniki naslednjih zdravstvenih ustanov: Šentjur, Cinkarna Celje, Mozirje, Ljubno, Zreče, Rogaška Slatina, Gornji grad, Nazarje, Dobrna, Planina, Vitanje, Liboje, Huda jama, Jurklošter, Rimske Toplice.

Od 2—3 prva pregleda na uro so imeli: ZD Celje, OA Velenje, Rogaška Slatina, Laško, Konjice, Štore, Zabukovca, Prebold, Zalec, Polzela, Metka, Topolšica, Šoštanj II.

Od 3—4 prve preglede na uro so imeli zdravniki: v OA Tovarne emajlirane posode v Celju, v ZD Velenje, v pomožni zdravstveni postaji Šmartno ob Paki, v Ločah in v zdravstvenem domu v Šoštanju.

Odnos med prvimi in ponovnimi pregledi

Šmarje pri Jelšah	1 : 7	Huda jama	1 : 3
Vojnik	1 : 8	Jurklošter	1 : 3
Liboje	1 : 5	Rogatec	1 : 3
Tov. Metka	1 : 4	Zreče	1 : 3
Kozje	1 : 4	Mozirje	1 : 3,2
Štore	1 : 3	Cinkarna	1 : 3

V vseh ostalih zdravstvenih domovih in postajah pa je bil odnos 1 : 2. V Beogradu je bil v izvenbolnišničnih ustanovah ta odnos povprečno 1 : 0,63.

Vseh prvih pregledov zavarovancev po raznih splošnih ambulantah v okraju je bilo 85.163. Vseh aktivnih zavarovancev pa je v okraju 44.488, kar govori, da je bilo na vsakega aktivnega zavarovanca 1,9 prvih pregledov v letu 1956. Vseh ponovnih pregledov aktivnih zavarovancev je bilo 203.437, t. j.: na enega aktivnega zavarovanca odpade 4,5 ponovnih pregledov. Skupaj je bilo povprečno na enega aktivnega zavarovanca 6,4 vseh pregledov v splošnih ambulantah zdravstvenih ustanov (v Beogradu 6,53). V teh številkah niso všteti specialistični pregledi. Na en prvi pregled odpade povprečno 2,3 ponovna pregleda pri aktivnih zavarovancih, pri svojcih zavarovancev in pri nezavarovancih pa odpade na en prvi pregled 1,6 ponovnih pregledov.

Kakor smo zgoraj omenili, odpade na vsakega aktivnega zavarovanca v našem okraju 6,4 zdravniških splošnih pregledov v letu 1956. Na vsakega od ostalih prebivalcev (nezavarovani, upokojeni in svojci zavarovancev) pa odpade 2,5 splošnih zdravniških pregledov na leto. Ta številka nam dokazuje, da se aktivni zavarovanci v glavnem trikrat več poslužujejo naših splošnih javnih zdrav. ustanov kot ostali prebivalci.

Pri splošnem zdravstvenem zavarovanju moremo upoštevati tudi to dejstvo, da bo pri istem obolenju prebivalstva naval ljudi v naše zdravstvene domove še večji kot dosedaj.

Iz zgornjih številk sklepamo, da je potrebno z zdravniki najprej okrepiti naslednje zdravstvene domove in postaje: ZD v Celju, ZD in OA v Velenju, ZP Rogaška Slatina, ZD Laško, ZP Štore, OA Tov. emajl. posode v Celju, OA tovarne Metke, ZD v Šoštanju.

Vse to bo možno kmalu realizirati, ker tuk. okraj štipendira trenutno 12 zdravnikov na stažu in 26 študentov na medic. fakulteti.

Obiski na domu

V letu 1956 so zdravniki splošne prakse izvršili 26.549 hišnih obiskov pri bolnih zavarovancih. V absolutnih številkah so izvršili največ obiskov zdravniki ZD v Celju (8173), nato zdravnik ZD Slovenske Konjice (1681), nato zdravnik ZD v Žalcu (1631) in zdravniki obratne ambulante v Velenju (1532).

Sledijo: zdravnik ZP Šmarje (1239), ZP Zreče (1179) in ZD Šoštanj (983) itd.

Zanimiv je procentualni odnos med prvimi pregledi in obiski na domu. Okrajno povprečje obiskov na domu je bilo 16 % od prvih pregledov. Po tem odnosu je bilo največ zdravniških obiskov na domu: v Zrečah 53 %, Planini 45 %, Kozjem 32 %,

Zalcu 30 %, Konjicah 29 %, Rogatcu 27 %, ambulantni v Topolšici 24 %, Nazarjih 26 %.

Na drugem mestu so: Poliklinika Celje 18 %, OA Velenje 17 %, Bistrica ob Sotli 16 %, Cinkarna 15 %, Tovarna emajlirane posode 15 %, Dobrna 14 %, Metka 14 %, Gornji grad 13 %, ZD Velenje 13 %, ZD Laško 14 %.

V tretjo grupo spadajo: Šentjur 12 %, Šmarje 11 %.

V četrto grupo: Prebold 10 %, Vransko 10 %, Ljubno 9 %, Polzela 9 %, Štore 9 %, Zabukovca 9 %, Ljubno 8 %, Šoštanj 7 %, Podčetrtek 7 %.

V zadnjo grupo spadajo: Vojnik 5 %, Vitanje 6 %, Rog. Slatina 3 %.

Iz zgornjega vidimo, da so velike procentualne razlike med številom obiskov posameznih zdravnikov (najvišje Zreče 53 %, od vseh prvih pregledov, najnižje ZP Rogaška Slatina 3 %).

V prvi grupi je po vsej verjetnosti teh obiskov več kot treba, v zadnjih treh grupah pa premalo.

Tukajšnji svet sodi, da so obiski zdravnikov na domu za zdravstveno preventivo in kurativo zelo pomembni, saj zdravnik spozna tudi življenje prebivalstva na svojem teritoriju. Na mestu vrti tudi zdravstveno-prosvetno vzgojo in preventivno delo. Po drugi strani pa se ne strinjamo s pretirano razvajenostjo ljudi, ki za malenkostne bolezni in ob vsaki uri kličejo zdravnika na dom in mu tako jemljejo čas, ki je spričo pomanjkanja zdravnikov in obremenitve v ustanovi zelo dragocen. Prav tako se ne strinjamo z obiski na domu, ki jih iz kakršnih koli vzrokov pretirano forsirajo nekateri zdravniki sami.

Obolevanje našega prebivalstva

Na podlagi statistike OHZ v Celju je obolevalo naše prebivalstvo za različnimi boleznimi, kot sledi. Po odstotku vseh bolnikov pri prvih pregledih je bil vrstni red bolezni naslednji:

1. Bolezni dihal, zaradi katerih je bolehalo 12.171 bolnikov in bilo izgubljenih 114.645 delovnih dni. Za boleznimi dihal je bolehalo 28,28 % vseh bolnikov-zavarovancev, ki so se zatekli v Zdr. dom. Največ izgubljenih dni zaradi bolezni dihal je bilo v naših rudnikih (16.885), nato v gradbeništvu (12.473), v kovinski industriji (9689), v tekst. industriji (9310), v obrtništvu (7321), v lesni industriji (6282), v ustanovah (3668), v prosveti (5549), v poljedelstvu (5186) itd.

Procentualno glede na število bolnikov po različnih kolektivih je bilo registriranih največ bolezni dihal po naslednjem vrstnem redu: Tovarna usnja Šoštanj 35,3 % vseh bolnikov, Rudnik Laško 34 %, Steklarna Rogaška Slatina 35,9 %, Tovarna kovanega orodja Zreče 31 %, Tovarna Metka 29 %, Tovarna Polzela 27,2 %, Zelezarna Štore 27,2 %, Konus Konjice 25,3 %, Tekstilna Prebold 24,5 %, Cinkarna 24,2 %, Rudnik Velenje 23,7 %.

Po skupnem številu zgubljenih delovnih dni pa je največ bolezni dihal bilo:

	delov. dni Zgubljenih
Rudnik Velenje	9.196
Zelezarna Štore	8.858
Cinkarna	4.474
Tovarna Zreče	3.738
Tovarna emajlirane posode	3.504
Rudnik Laško	3.123
Steklarna Rogaška Slatina	2.563
Metka Celje	2.236
Rudnik Zabukovca	2.100
Gradiš Šoštanj	2.083
Tekstilna tovarna Prebold	1.719
Tovarna usnja Šoštanj	1.626
Tovarna usnja Konus	1.578
Savinja — Celje	1.364
Tovarna Polzela	1.319

Ta števila zadevajo samo zavarovance. V celotnem okraju je vseh teh bolezni dihal vključno z različnimi influenčnimi stanji bilo registriranih 54.678. Vsi bolniki so bili klinično pregledani, velik del pa tudi rentgenološko v naših protituberkuloznih dispanzerjih, ki funkcionirajo tudi kot pljučne ambulante. Vsak bolnik, ki je dalj časa kazal neke simptome obolenja pljuč, je bil rentgenološko pregledan, saj je bilo v okraju okoli 40.000 rentgenskih ambulantnih pregledov prsnih organov.

Na pogostnost obolenja dihal vplivajo predvsem klimatski pogoji pri delu (prepihi, naglo menjavanje temperature, znojenje, prah, vožnja s kolesi ob vsakem vremenu na delo in domov), neštete poznane in nepoznane infekcije doma, v tovarni, v javnih lokalitih itd. Predvsem pa je важен činitelj slaba odpornost ali dovzetnost organizma do različnih prehladov in infekcij ter alkoholizem. S športom in s fizikulturo bi v znatni meri povečali odpornost organizma proti prehladam.

Na drugem mestu so poškodbe pri delu

Zavarovancev je bilo poškodovanih pri delu po statistiki Zavoda za soc. zavarovanje 6162 in izven dela 2525, kar je 20,17 % vseh bolnikov-zavarovancev registriranih v Zdr. domovih. Največ izgubljenih dni zaradi poškodb je bilo v našem rudarstvu. Od rudnikov pa je bilo največ poškodb v Velenju, kjer je bilo po statistiki OHZ izgubljenih 17.995 delovnih dni. Prva pomoč je v OA Velenje zelo dobro organizirana in imajo vse potrebne pripomočke. Vseh poškodovancev pri delu in izven dela je bilo v Velenju 1471 od 2150 rudarjev in nameščencev. Tako vidimo, da gre velik odstotek staleža prav na račun poškodovancev. Povprečni odstotek bolnikov v staležu v Rudniku Velenje je bil v letu 1956 6,8 %, povprečni stalež bolnikov-zavarovancev v celjskem okraju pa je bil 4,58 %. V industrijskih rajonih Beograda je bil stalež od 6—8,7 %, v neindustrijskih rajonih pa od 3,8—4,9 %. V Tovarni emajlirane posode je znašal samo 4,11 %, v Rudniku Zabukovca 5,79 %, v Tovarni kovanega orodja Zreče 6,44 %, v Tovarni Metka 6 %, pri Betonu Celje 7,05 %, Celeia-Sad 7,44 % in v Cinkarni 5,58 %.

Od tega odstotka staleža pa je največji odstotek na račun bolezni dihal in poškodb.

Na drugem mestu po poškodbah je Zelezarna Štore, na tretjem mestu Cinkarna, nato sledi Rudnik Zabukovca, Tovarna emajlirane posode, Rudnik Laško, Gradiš Šoštanj, Savinja Celje, Steklarna Rogaška Slatina, Tovarna kovanega orodja Zreče itd.

V letu 1956 beležimo večjo razgibanost higiensko-tehničnih komisij in tudi kvalitetnejšo dejavnost na polju preventive v nekaterih naših večjih tovarnah. Predvsem moram ob tej priložnosti pohvaliti OA Cinkarne in njenega zdravnika dr. Hrušovarja Gabriela, ki je ob zaključku leta napisal najbolj izčrpno analitično poročilo o delu zdravstvene in socialne preventive ter varnostne službe v Cinkarni Celje s konkretnimi in dokumentarnimi analizami ter predlogi za izboljšanje zdravstvenega stanja. Če bi se vsi obratni zdravniki tako poglabili v delo na tem polju, potem bi se to kaj kmalu odražalo na zmanjšanju nezgod in obolenj, ker bi uprave tovarn na ta način imele konkretna navodila, kje in kako je treba ukrepati.

Ob tej priložnosti pa poudarjam važnost ustanavljanja obratnih ambulant, kot so določene po zakonu, tako da bodo obratne ambulante res prvenstveno preventive zdravstvene ustanove s stalnim in polno zaposlenim zdravnikom, ne pa samo s honorarnim zdravnikom, ki v naglici opravlja nekaj na kurativi.

Okrajni Zavod za soc. zavarovanje je določil v svojem preventivnem skladu tudi precejšnje nagrade za one higiensko-tehnične komisije, ki bodo v letu 1957 pokazale najboljšo dejavnost. Prav tako so sklenili v Rudniku Velenje, da bodo zdravnika nagradili še posebej, če bi ta pokazal posebno prizadevnost in kakovost dela in skrb za preventivno delo.

Na tretjem mestu po odstotku bolnikov so obolenja kože in podkožja (10,9 %). Pri aktivnih zavarovancih je bilo zgubljeno 55.204 delovnih dni zaradi teh bolezni pri 4731 bolnikih. V to skupino spadajo predvsem razna gnojna vnetja kože in podkožja (gojni abscesi, turi, panariciji ali črnci) itd.

Osebnostna higiena je najvažnejši činitelj pri očiščevanju zdrave kože, toliko bolj, če je izpostavljena raznim fizikalnim in kemičnim vplivom. Teh obolenj je bilo največ v rudarstvu (8093 izgubljenih dni), nato v gradbeništvu (5537 dni), v kovinski industriji (5099 dni), v obrti (4277 dni), v poljedelstvu (3230 dni), v Cinkarni (3150 dni), v gozdarstvu (1899 dni), v ustanovah (2027 dni) itd. Z večjo skrbjo za osebno delavčevo higieno in s preprečevanjem malih poškodb (odrgnin, prask, vzhodljajev, ureznin itd.) se bodo tudi ta obolenja lahko občutno zmanjšala.

Na četrtem mestu so bolezni kosti in drugih gibal (9,13 %) s 3931 bolniki in 59.646 izgubljenimi delovnimi dnevi. Te bolezni so posebno pogostne v gradbeništvu, rudnikih, lesni industriji, kovinski industriji, tekstilni industriji, črni metalurgiji, Cinkarni itd.

Za boleznimi »križa« zelo pogostno obolevajo toplotničarji, rudarji, transportno in stavbeno delavstvo. V večini teh primerov objektivno zdravnik ničesar ne najde. V mnogih primerih pa so prav v Cinkarni z rentgenskim slikanjem hrbtenice ugotovili kronične okvare ali obrabe hrbtenice (spondylarthroze in hernie disci). Verjetno igra važno vlogo pri nastanku teh bolezni vzdigovanje težkih bremen, pa tudi klimatični faktorji pri tem sodelujejo. Pri teh boleznih so zdravniki pogosto brez moči. Izdatno izboljšanje v tem pogledu bo prinesla mehanizacija dela, ki bo razbremenila delavca pri težaških delih.

Na petem mestu so bolezni prebavil in jeter (8,71 %) s 3758 bolniki in 57.596 izgubljenimi delovnimi dnevi. Statistično so obolevali največ gradbeni delavci, nato sledijo rudarji, kovinarji, poljedelci, tekstilci, trgovci, obrtniki, prosvetarji, metalurgi, cinkarnarji.

Med temi boleznimi so najpogostnejši razni želodčni katarji, vnetja želodčno-črevesnih sluznic, rane na želodcu in dvanajsterniku, akutna in kronična vnetja jeter itd. Na kirurškem oddelku celjske bolnišnice je bilo preteklo leto operiranih 109 ljudi na želodcu.

Ni potrebno poudarjati, da so te bolezni povezane z neredno in nepravilno prehrano, predvsem pa z uživanjem alkoholnih pijač. Mnogim tem bolnikom je potrebno zdravljenje v Rogaschi Slatini, kamor bi morali pošiljati več naših delavcev, ki imajo tovrstne težave.

Na 6. mestu so živčne bolezni, duševne in razne psihonevrotične motnje ter motnje osebnosti (3,31 %). Pod temi boleznimi je bilo zaznamovanih 1427 aktivnih zavarovancev, ki so izgubili 34916 delovnih dni.

Rad bi opozoril, da je danes tovrstnih duševnih motenj več kot prej. Takih psihonevrotikov se pogosto zatekajo v naše ambulate z raznimi simptomi: bolečine v glavi, bolečine v raznih predelih telesa, pogosto ob srcu, v želodcu, z neurejeno prebavo, s težbami, da se hitro utrudijo in slabo koncentrirajo pri delu, da so zelo sitni in v stalnih konfliktih z okolico itd. Tempo življenja, večja koncentracija ljudi v industrijskih središčih, natrpana stanovanja, neurejeni družinski odnosi ter slabi interpersonalni odnosi, duševna preobremenjenost, razni duševni pretresi,

seksualni vplivi, neskladnost med intelektualno sposobnostjo, ambicijo in dolžnostmi in še nešteti drugi faktorji vplivajo na labilnega človeka, da se kaj kmalu pojavijo tovrstne bolezni. Pri nas še ne posvečamo dovolj pozornosti in važnosti mentalni higieni. Njene principe bi morali upoštevati na delovnem mestu, v ustanovah in doma. V bodoče bomo morali štipendirati več kadrov v tej panogi medicine, psihologije in sociologije ter na ta način obogatiti naše delovne kolektive in ustanove s takimi kadri.

Tovrstnih obolenj smo beležili največ v naših rudnikih ter v industriji, relativno mnogo pa jih je statistika pokazala v prosveti in v državnih ustanovah.

Na 7. mestu so bolezni čutil (3,28 %) s 1413 aktivnimi zavarovanci in s 14.846 zgubljenimi delovnimi dnevi.

Nato sledijo: bolezni ženskih spolovil (2,12 %), porodnice (2,16 %), obolenja srca (1,62 %), bolezni ledvic, mokril in spolovil (1,68 %), akutna in kronična revmatska obolenja, tuberkuloza, kužne in parazitarne bolezni, novotvorbe, alergične bolezni itd.

Po izgubljenih delovnih dnevih je vrstni red naslednji:

	Izgubljenih delov. dni
bolezni dihal	114.645
poškodbe pri delu	109.600
tuberkuloza	85.399
porodnice	80.575
bolezni kosti, gibal	58.646
bolezni prebavil in jeter	57.596
bolezni kože in podkožja	55.204
poškodbe izven dela	41.481
živčne bolezni in razne	
duševne motnje	34.916
obolenja srca, ožilja	20.761
bolezni čutil	14.846
bolezni ledvic, mokril, spolovil	14.260
bolezni ženskih spolovil	10.125
komplikacije nosečnosti,	
poroda in otrokovanja	6.503
novotvorbe	6.438
nezadostno definirana	
stanja in senium	5.005
zdravi	4.565
kužne in parazitarne bolezni	3.897
bolezni ust in zobovja	3.485
bolezni žlez notranjic	3.342
akutna revmatska vnetja	3.011
presnovne motnje in avitaminoza	3.187
kronične revmatske bolezni	2.681
alergične bolezni	2.535
bolezni krvi in	
krvotvornih organov	1.802
spolne bolezni	1.390
prirojene nakaze	495

Vseh izgubljenih dni iz sklada za zdravstveno zavarovanje Zavoda socialnega zavarovanja je bilo 707.673 dni, kar pomeni okoli 1.882.676.180 din izgube narodnega dohodka.

Nekaj besed o tako imenovanem izkoriščanju socialnega zavarovanja z medicinskega stališča:

Kadar se dvigne odstotek staleža v nekem kolektivu, se prehitro zadovoljimo s površno konstatcijo, da gre za izkoriščevalce ali pa celo za slabo delo zdravnika. Pri presoji tega moramo biti bolj objektivni. Res je, da je tu in tam določen odstotek ljudi, ki svoje težave ali bolezenske simptome pretiravajo, da imamo velik odstotek namišljenih bolnikov, ki so pa tudi bolniki in da je med njimi tudi nekaj pravih simulantov, proti katerim se je treba boriti. Naš

svet in zdravstvene delavce bolj skrbi dejstvo, da kvaliteta obravnavanja bolnikov še ni na dostojni strokovni višini. Nas mora skrbeti bolj dejstvo, da še vedno odkrivamo precejšen odstotek raznih boleznih prav v štadiju, ko bolizen ni več ozdravljiva n. pr. razne srčne bolezni, tuberkuloza, razna rakasta obolenja, obolenja jeter, želodca, razne zanemarjene rane na želodcu, živčne bolezni in duševne motnje, alkoholizem, razne bolezni ženskih spolovil, otroške bolezni, profesionalne bolezni itd. V tisočeri popisih bolezni po bolnišnicah pogosto čitamo, da je bolnik že dalj časa bolan, pa ga je zdravnik zaznamoval najprej kot agravanta ali celo kot simulant. Splošnemu zdravniku tudi ne moremo zameriti, če prave diagnoze ne more postaviti v nekaj minutah in če takega bolnika večkrat opazuje. Zato bi bilo napačno, samo enostransko pritiskati na zdravnika, da ljudi črta iz staleža, saj so itak znane nagle in večkrat površne zdravnikove odločitve. Površna zdravniška služba je za družbo samo navidezno cenejša. Rešitev tega vprašanja je samo ena: V našem nadaljnjem razvoju zdravstva si povsod prizadevati, da bodo zdravstvene usluge na čim višji strokovni ravni, da se tam, kjer je obremenjenost zdravstvenih delavcev prevelika, namesti več moči, da se okrepi zdravstveno-preventivna dejavnost in razširi socialno-medicinska služba, ki jo pravzaprav praktično pri nas še ni (patronažna služba, socialni delavci).

Zdravilišča

Naš svet je pristojen za zadeve in nadzorstvo nad zdraviliščema Dobrna in Rog. Slatina. V Jugoslaviji je soc. zavarovanje v letu 1956 izdalo 1.460.000.000 din za zdraviliško-kopališko zdravljenje svojih zavarovancev, kar je 3 % od vseh skupnih izdatkov socialnega zavarovanja. Okrajni zavod za soc. zavarovanje Celje pa je izdal za kopališko-zdraviliško zdravljenje 10.825.229 din, kar je 1,2 % od celokupnih izdatkov okrajnega zavoda. To pomeni, da smo v našem okraju racionalnejše uporabljali denarna sredstva za zdraviliško-kopališko zdravljenje zavarovancev.

Zdravilišče Dobrna

se zadnja leta vedno bolj in bolj razvija v zdravilišče, kjer je zdravstvena komponenta zelo močna. Tu sem se zatekajo predvsem bolniki po določenih medicinskih indikacijah. Zdravilišče je tesno povezano z ginekološko kliniko, na pobudo katere je bilo v letu 1956 zgrajeno novo blatno kopališče in preurejene ginekološke in internistične ordinacije z ustreznim laboratorijem. Tu zdravijo razne kronične ženske bolezni z blatnimi kopelmi, z raznimi oblogami (fango), z močvirskimi in s plinskimi kopelmi, masažami, z izpiranjem genitalij, gimnastiko itd. V sezoni je tu uspešno delal specialist-ginekolog dr. Bojan Vrtovec.

Lansko leto se je zdravilo v Dobrni 3003 bolnikov. Po statistiki specialista beležijo 88,5 % zelo zadovoljivih rezultatov. Iz ljudske republike Slovenije se je zdravilo največ bolnikov iz Ljubljane, nato iz Maribora, Kranja, Krškega, Slovenj Gradca. Iz celjskega okraja se je zdravilo le 46 bolnikov, kar je spričo velikega števila ginekoloških obolenj, ki so bila registrirana v naših zdravstvenih zavodih, malo. Od vseh bolnikov, ki so se zdravili v Dobrni, je bilo takih z ginekol. obolenji 50 %. Poleg tega pa so bili poslani tja na zdravljenje tudi z drugimi diagnozami kot: neurovegetativni distoniki, hipertoničarji, revmatičarji, asteničarji, slabokrvni, bolniki z boleznimi prebavil, živcev in nekaj bolnikov po poškodbah.

Balneologija — znanost, ki se bavi s študijem termalnih kopališč in njih vpliva na zdravje člove-

ka, je pri nas še slabo razvita in ne bo napredovala, dokler pač ne bo dovolj zdravnikov v takih zdraviliščih, kjer bodo v tesni povezavi z bolnišnicami in klinikami študirali in analizirali svoje praktične uspehe ter svojo prakso na mestu povezovali s teorijo. To velja za Dobrno kot za Rogaško Slatino.

V letu 1956 je bilo v Dobrni 64.794 nočnin, od tega je bilo gostov iz Slovenije 30.361, ostali pa so bili iz drugih republik. Med gosti je bilo tudi 752 inozemcev. Lansko leto je bilo 12.279 nočnin več kot v letu 1955. Bolniki prihajajo v glavnem le v poletnih mesecih in se zdravljenje vedno kombinira z letnim oddihom. Ker pa ni znano, da bi bile te kronične bolezni številnejše v letnih mesecih kot pozimi, bi bilo potrebno, da bi naše zdravniške kopališke komisije in zdravniki pošiljali bolnike na zdravljenje v zdravilišče tudi v drugih letnih časih. Podobno, kot je silno velik napredek v Zdravilišču Laško, ki res postaja pravi center za medicinsko rehabilitacijo tistih, ki so tega najbolj potrebni.

Zdravilišče Dobrna je v preteklem letu dobro gospodarilo, saj izkazuje bilanca suficit. Vrednost osnovnih sredstev zdravilišča je 198.792.773 din.

Rogaška Slatina

Zdravilišče Rogaška Slatina je od leta 1955 samostojni zavod z nalogo: Čuvati prvine prirodnega zdravilišča, nuditi zdravstveno pomoč po specifičnih metodah z uporabo prirodnih zdravilnih sredstev (te se dopolnjujejo z ostalimi metodami fizikalne terapije in diete); vzdrževati področje vrelcev mineralne vode in njih naprave; prodajati zdravilno vodo in izkoriščati zemeljski plin CO₂.

Ze iz teh nalog vidimo, da je Rogaška Slatina veliko naselje ali zdraviliško mesto, kjer se ozko prepletajo interesi zdravstva, gostinstva in turizma, trgovine ter eksploatacije odnosno produkcije kisle vode ter CO₂ ter nešteto komunalnih dejavnosti, od servisnih služb in obratov, komunalnih naprav, prosvete, obrtnišva itd. Zato ni enostavno najti pravilno organizacijo takega zdraviliškega mesta. Eden najvažnejših problemov zdraviliških mest je, kako pravilno koordinirati vse te interese. Kljub temu se je delo za napredek v Rogaški Slatini v letu 1956 prilično dobro koordiniralo, kar je zasluga uprave zdravilišča in upravnega odbora ter tamkajšnje občine. Iz lastnih finančnih sredstev in s pomočjo Zavoda za soc. zavarovanje je lansko leto uspelo v Rogaški Slatini marsikaj izboljšati in preurediti, kot n. pr. kuhinjske prostore, jedilnice, bazen pri Nalivalnici, obnova starih strojev pri Nalivalnici, izboljšava zdravniške ambulante, nabava novega inventarja, perila, posode in podobno, tako da so se osnovna sredstva povečala za 57.348.128 din. Cena oskrbnega dne je bila v drugi polovici leta 930 din.

Zdravilišče ima velike težave s fizikalno terapijo zaradi številnih kopeli in zastarelih naprav v kopališčih (hidroterapija, Styria).

V letu 1956 se je zdravilo v Rogaški Slatini 4360 državljanov, ki so imeli 87.045 nočitev. V zdravilišču sta dva zdravnika in ena medicinska sestra. Uprava zdravilišča in upravni odbor sta lansko leto posvečala vso skrb, da bi se zdravstvena služba v zdravilišču zboljšala in da bi se odpravile marsikater subjektivne in objektivne ovire za boljšo zdravstveno službo. Naš svet je predvsem nadzoroval dejavnost, ki je neposredno povezana z zdravljenjem. Zdravniki so opravljali svoje delo po ustaljenih rutinskih metodah, naš svet pa insistira na tem, da se zdravstvena služba v tem važnem zdravilišču okrepi še z novimi zdravstvenimi kadri, z večjim sodelovanjem z internimi oddelki bolnišnic in klinik, da se okrepi znanstveno-raziskovalno in analitično delo ter tudi labo-

ratorijsko delo. Zdravilišče Rogaška Slatina bi moralo polno poslovati tudi pozimi, saj imamo nešteto bolnikov, ki bi lahko po začetni fazi terapije svojih internih boleznih nadaljevali neposredno svoje rekonvalescentno zdravljenje v Rogaški Slatini (bolezni prebivalci, jeter, posebno po hepatitisu, rekonvalescenti po raznih trebušnih operacijah, ulkusarji, diabetičarji itd. — podobno kot funkcionira Laško za poškodovance). Družba daje tu mnogo. Potrebno je, da zdravstvena organizacija in zdravstvena služba po svojih medicinskih vidikih čim bolje izkoristi te pogoje, ki jih nudi predvsem Zavod za socialno zavarovanje. Kakor mi je znano, beležimo v tem pogledu zadnja leta napredek, saj je izbira bolnikov za zdravljenje v Rogaški Slatini vsako leto boljša, posebno iz naše republike.

Najvažnejši problemi zdravilišča so: preureditev hidroterapije in kopališča, nova pivnica mineralne vode, sodobnejše umivanje kozarcev, ureditev sanitarnih naprav v Nalivalnici, nadaljevanje s kaptažnimi deli po načrtih strokovnjaka. Vodovod!

Tuberkuloza

V okraju Celje delujejo: dispanzer v Celju, Zalcu, Šoštanju, Mozirju in v Rogatecu.

Na novo je bilo odkritih v dispanzerju v Celju 194 primerov aktivne pljučne tbc, v Zalcu 55 aktivne pljučne tbc, v Šoštanju 41, v Mozirju 29 in v Rogatecu 30; skupaj 349 primerov sveže aktivne tuberkuloze pljuč. Izvenpljučne tbc pa je bilo prijavljenih 41 primerov.

Na oskrbi samo proti tbc dispanzerja v Celju je bilo: iz celjske občine 333 oseb za aktivno tbc, v ostalih 6 občinah pa 477 oseb, skupaj 810 aktivne tbc. Samo iz celjskega dispanzerja je bilo poslanih v spec. bolnišnice 320 oseb. Na področju celjske občine je umrlo 18 oseb, v ostalih 6 občinah 44 oseb, skupaj: 62 oseb na področju celjskega proti tbc dispanzerja.

Na oskrbi proti tbc dispanzerja Zalec je bilo 156 aktivne pljučne in 34 izvenpljučne tbc, skupaj 190 aktivne tbc. Umrlo je 13 oseb zaradi tuberkuloze.

V Šoštanju je pod kontrolo dispanzerja 115 aktivne tbc in 27 izvenpljučne tbc, skupaj 142.

V Mozirju pa je pod kontrolo 65 aktivne tbc in 7 izvenpljučne tbc, skupaj 70 tbc bolnikov.

V Rogatecu je pod kontrolo 160 aktivne tbc in 3 izvenpljučne tbc, skupaj 163.

V vseh protituberkuloznih dispanzerjih okraja Celje je torej registrirano 1275 aktivne tuberkuloze. Poleg tega moramo računati najmanj trikrat več inaktivne tbc. To je, 6,3 % prebivalcev boleha za tuberkulozo. Te številke kažejo, da je tuberkuloza še vedno resen problem v našem okraju.

Tuberkuloza ne kaže vidne tendence k padanju, čeprav je umrljivost manjša, potek bolezni povoljnejši in čeprav v kurativi beležimo lepe uspehe zdravljenja, kar je zasluga predvsem učinkitejšega antibiotičnega pa tudi kirurškega zdravljenja tuberkuloze. Okrajna specialna bolnišnica za tuberkulozo je

Bolnišnica Novo Celje

Poročilo te bolnišnice prilagam v posebnem izvodu. Tu bi poročal samo na kratko.

Bolnišnica je lansko leto praznovala desetletnico obstoja kot antituberkulozna kurativna ustanova. Posebnosti te bolnišnice so, da ima specialni oddelek za zdravljenje otroške tuberkuloze za štajersko področje, da je center za zdravljenje tuberkuloznega meningitisa, da zdravi aktivno pljučno tuberkulozo pri odraslih in da se bavi z rehabilitacijo tuberkuloznih bolnikov. Funkcionalno je povezana s celjsko bolnišnico in z vsemi protituberkuloznimi dispanzerji na Štajerskem in z zasavskim revirjem ter po potrebi

direktno sprejema urgentne primere na zdravljenje. Poleg okupacijske delovne terapije se tu vršijo kontinuirano šestmesečni šivalno prirobovalni tečaji za bolne tuberkulozne žene, ki so tu na zdravljenju in enoletni tečaj za pomožne knjigovodje z vsemi učnimi predmeti. Letos bo absolviralo to šolo 42 teh invalidov. V letu 1956 pa je absolviralo 30 bolnic tečaj za šivanje.

V kurativnem pogledu ima bolnišnica iste uspehe kot ostale specialne bolnišnice za tbc. V letu 1956 je imela 95.788 oskrbnih dni na 260 obstoječih posteljah. Umrljivost bolnikov je znašala 1,1 % (v letu 1946 10,2 %). Povprečna doba zdravljenja odpuščenih je bila 175 dni. Moški bolniki so kazali v 74 % primerih tuberkulozo močne razsežnosti, tbc žene pa v 58 % primerih.

Še vedno opažamo, da prihajajo bolniki na zdravljenje v štadiju, ko je bolezen ali neozdravljiva ali pa na meji ozdravljivosti. Te oblike pljučne tbc pa zahtevajo daljše in dražje zdravljenje ter večjo invalidnost.

Bolnišnica je racionalno uporabljala lastna investicijska in amortizacijska sredstva tako, da je izvršila niz vzdrževalnih del in sedaj z lastnimi investicijskimi sredstvi gradi izolirnico in ekspektanco za otroško tbc. Cena oskrbnega dne je bila v letu 1956 670 din. Bolnišnici primanjkuje strokovnega srednjega medic. osebja.

Stroški za zdravstveno varstvo v okraju Celje v letu 1956

Proračunska sredstva za potrebe zdravstva OLO Celje

OBLO	Predv. v prorač.	Dejansko potroš.	Razlika	
	v milijonih din		+	-
ObLO Laško	4,440	3,513	927	—
ObLO Šentjur	5,280	8,553	—	3,273
ObLO Šoštanj	8,052	9,150	—	1,098
ObLO Celje	31,214	35,523	—	4,309
ObLO Vojnik	3,392	7,725	—	4,333
ObLO Rog. Slatina	4,605	5,839	—	1,234
ObLO Sl. Konjice	5,393	9,250	—	3,857
ObLO Vransko	1,394	1,537	—	143
ObLO Kozje	2,645	5,146	—	2,501
ObLO Mozirje	13,125	12,470	655	—
ObLO Planina (Sev.)	1,834	2,577	—	743
ObLO Šmarje pri Jel.	3,685	5,026	—	1,341
ObLO Zalec	10,952	14,622	—	3,670
OLO Celje	5,963	6,395	—	432
Skupaj	101,974	127,326	1,582	26,934

Dohodki in izdatki občinskih in okrajnih zdravstvenih zavodov s samostojnim financiranjem v letu 1956

Zdravstveni zavodi	Dohodki Izdatki		Razlika	
	v milijonih		+	-
Okr. zdravstv. zavodi	720,433	645,700	+	75,083
Obč. zdravstv. zavodi	161,121	153,350	+	7,771
Skupaj	881,554	798,700	+	82,854

V letu 1955 so znašali celotni stroški za zdravstveno varstvo v Jugoslaviji okoli 45 milijard dinarjev. V našem okraju pa smo za zdravstvo porabili 127,326.000 dinarjev iz proračunskih sredstev okraja in vseh občin. Iz sklada za zdravstveno zavarovanje Zavoda za soc. zav. pa smo uporabili 857,667,669 din od 942,003,069 dinarjev dohodkov za zdrav. zavarovanje.

Skupnih izdatkov za zdravstvo je bilo 984.993.669 dinarjev, kar znaša 5127 din na vsakega prebivalca letno. V te stroške so všteti tudi stroški za nadomestilo za čas bolezni in nosečnosti ter porodov, za izplačilo razlike za skrajšan delovni čas doječim materam, za pomoč pri opremi novorojenčka, za nadomestilo za pomoč v primeru smrti, osebni izdatki Zavoda za soc. zavarovanje, materialno operat. izdatki zavoda, ostali izdatki. Če odštejemo te stroške, potem je družba dala za vsakega prebivalca le 3702 din za vso čisto kurativo in zdrav. preventivo v letu 1956. Podobnih podatkov iz drugih okrajev nimam, da bi jih primerjali.

Stroški za zdravstveno varstvo morajo iti vzporedno z narodnim dohodkom. Ne smejo se primerjati po letih samo v absolutnih številkah, marveč po odstotku od narodnega dohodka. V letu 1955 smo v Jugoslaviji izdali za zdravstveno zaščito 3,27 % od planiranega narodnega dohodka; ker pa je bil v letu 1955 ustvarjen za 200 milijard večji dohodek, kot je bil planiran, je glede na narodni dohodek kljub povečanim skupnim stroškom za zdravstvo odstotek izdatkov za zdravstvo manjši.

V letu 1956 je znašal narodni dohodek celjskega okraja 30.000.000.000 din. Celokupni stroški za zdravstvo skupaj z vsemi ostalimi stroški so znašali 3,2 % od celokupnega narodnega dohodka. Če pa računamo v stroške samo čiste stroške za zdravstveno preventivo in kurativo, potem bi znašal ta odstotek 2,3 %.

V zelo razvitih državah so stroški za zdravstvo okoli 4–5 % narodnega dohodka. Leta 1955 je bilo v Jugoslaviji 3,27 %, leta 1954 3,32 %, leta 1953 2,96 %.

Naš svet sodi, da so skupni izdatki za zdravstvo našega prebivalstva v skladu z narodnim dohodkom, da niso pretirani, po drugi strani pa menimo, da bi se ista sredstva mogla smotneje uporabljati z večjim učinkom za zdrav. varstvo naših ljudi. V primerjavi številnih in raznovrstnih stroškov v zdravstvu, tako v proračunih kot v bilancah okrajnega Zavoda za soc. zavarovanje in bilancah raznih zdravstvenih ustanov od bolnišnic do zdravstvenih postaj je velika neskladnost med stroški osnovne zdravstvene dejavnosti in vsemi ostalimi stroški. Večkrat povzroča večje stroške nekoordinirano delo med posameznimi ustanovami, kar je posledica subjektivnih činiteljev, pomanjkanje zdravstvenih delavcev in preveč površne analize ter pomanjkanje kontrole posameznih zdravstvenih ustanov.

Poročilo o delu zobnih ambulant

V vseh zobnih ambulantah okraja Celje je delalo 83 kvalificiranih zobozdravstvenih delavcev in 19 honorarno. Od tega je 7 specialistov, 23 zobarjev, 24 zobotehnikov in 30 zobnih instrumentark. Skupaj je bilo porabljenih 145.616 delovnih ur. Vseh zobozdravstvenih in zobotehničnih del je bilo izvršenih v vrednosti 41.680.353 din.

Vseh bolnikov je bilo po naših zobnih ordinacijah 149.234.

Serijskih pregledov je bilo 6073.

Kakor povsod drugod tako je tudi pri nas veliko pomanjkanje zobozdravstvenih delavcev.

Naš svet ima stalne kontrolorje od lanskega leta. Dosedanje kontrole so ponekod ugotovile slabo kvaliteto dela. Naše ambulante so se precej obogatile z instrumentarijem.

Začasni pravilnik o nagrajevanju zobozdravstvenih storitev, ki ga je sprejel naš svet, je izboljšal nagrajevanje, povzročil pa je samo v zobni polikliniki Celje neljube spore, ko so razdeljevali nagrade za presežene norme. Nujno je potrebno, da republiški svet izda enoten sistem nagrajevanja za vse zobozdravstvene delavce.

Poročilo o reševalnih postajah

V okraju so naslednje reševalne postaje: Celje, Konjice, Velenje, Laško in Ljubno ob Savinji.

Dohodki in izdatki reševalnih postaj na območju OLO Celje

Reševalna postaja	Dohodki v milijonih	Izdatki	Razlika + —
Reš. post. Celje	10,998	10,169	+ 829
Reš. post. Slov. Konjice	2,909	2,202	+ 707
Reš. post. Velenje	6,210	5,936	+ 274
Reš. post. Laško	2,641	2,606	+ 35
Reš. post. Ljubno ob S.	1,182	1,201	— 19
Skupaj	23,940	22,114	+ 1,826

Vse reševalne postaje imajo 13 avtomobilov. Največja reševalna postaja je Celje s 6 avtomobili in z 210.297 prevoženimi km v letu 1956. Druga močna reš. postaja je Velenje s 3 avtomobili in s 125.500 prevoženimi km v letu 1956, nato sledi reš. postaja RK v Laškem z 2 avtomobiloma in z 52.000 prevoženimi km, reš. postaja Konjice z enim avtomobilom in s 60.654 km ter reš. postaja RK Ljubno z 1 avtomobilom in 30.453 km.

Naš svet izvaja po zakonu o strokovnem nadzorstvu tudi občasne strokovne kontrole teh postaj s ciljem, da bi izboljšal koordinacijo dela in strokovnost poslovanja. Kirurškemu oddelku celjske bolnišnice pa smo naročili, da vrši instruktajno službo glede prve pomoči in da daje strokovna navodila glede strokovnih postopkov pri prevozi bolnikov in poškodovancev.

Vse reševalne postaje imajo svoj upravni odbor. Ne vem, koliko je potrebno, da ima reš. postaja Konjice z 1 avtomobilom svoj 5-članski upravni odbor, svojega honorarnega upravnika-zdravnika, ki je obenem upravnik zdrav. doma, stalnega šoferja, stalno spremljevalko, honorarno knjigovodkinjo s honorarno telefonsko službo. Ali ne bi kazalo ta avtomobil spraviti kar pod upravo zdr. doma in upravni odbor zdrav. doma?

Reš. postaja RK Ljubno ima svoj 11-članski upravni odbor za 1 avtomobil, sestavljen iz krajevnih odborov RK Solčava, Luče, Ljubno. Letno finančno poslovanje potrjuje občni odbor RK. Poleg šoferja ima tudi administrativnega honorarnega upravnika.

Reševalne postaje naj bodo tako, kot zakon o zdravstvenih domovih določa, enota zdravstvenega doma, kar bo enostavneje in manj birokratsko. Če je pa RK kupil avtomobil — to ne bo nič motilo.

Poročilo o lekarnah OLO Celje

Na območju OLO Celje imamo:

14 lekarn, od tega 2 bolnišnišni: eno v Celju in eno v Novem Celju; 1 lekarniško postajo v Zdravilišču Dobrna in 2 depoja zdravil; v Gornjem gradu in v Domu onemoglih v Vojniku.

Občinski LO Vojnik in Planina nimata svoje lekarn. Pri podatkih je Lekarna Gaberje zajeta pri Lekarni »Center«, za lekarno Podčetrtek nimamo podatkov.

V lekarnah je zaposlenih: 17 farmacevtov in 1 farmacevt honorarno; 9 farmacevtskih pomočnikov; 13 laborantov; 15 pomožnih oseb (delavcev); 4 stalni knjigovodje in 6 honorarnih; 3 blagajniki in 1 honorarna administratorica.

Skupaj 61 stalnih nameščencev in 8 honorarnih. Zgoraj niso všteti nameščenci v bolnišničnih lekarnah.

Število receptov posameznih lekarn

	Magistr.	Spec.	Skupaj		Magistr.	Spec.	Skupaj
				5. Lekarna Rog. Slatina	11.985	27.499	39.484
				6. Lekarna Slov. Konjice	12.847	24.209	37.083
1. Lekarna »Center« Celje	52.698	120.338	173.036	7. Lekarna Mozirje	9.889	20.111	30.000
2. Stara lekarna Celje	20.919	45.411	66.330	8. Lekarna Laško	8.336	14.311	22.647
3. Lekarna Šoštanj	20.437	37.724	58.161	9. Lekarna Šentjur	7.353	18.970	26.323
4. Lekarna Zalec	14.752	28.602	43.354	10. Lekarna Vransko	5.591	5.660	11.251
					164.834	342.835	507.669

Realizacija posameznih lekarn

Lekarna:	Magistr.	Spec.	Skupaj	Od tega ročna prod.
1. »Center«	11.437.774	42.056.061	53.493.835	10.099.241
2. Stara lekarna	7.194.464	15.358.160	22.552.624	5.921.432
3. Šoštanj	4.661.659	12.423.501	17.085.160	3.373.679
4. Zalec	3.754.314	7.452.121	11.206.435	574.350
5. Rog. Slatina	2.472.628	7.105.419	9.578.047	2.254.853
6. Slov. Konjice	3.217.938	6.102.169	9.320.107	1.771.433
7. Mozirje	2.047.988	5.109.262	7.157.250	2.496.343
8. Laško	1.798.438	5.113.838	6.912.276	1.640.965
9. Šentjur	1.708.587	4.403.645	6.112.232	1.252.833
10. Vransko	1.847.974	2.262.453	4.110.427	1.559.039
	40.141.764	107.386.629	147.528.393	30.944.168

Delitev realizacije vseh lekarn — razčlemba

	Magist.	Spec.	Skupaj	%
1. Proti gotovini	7.885.509	12.857.579	20.743.088	14
2. Kreditirano ZSZ	15.026.435	56.276.149	71.302.584	48
3. Kreditirano ostalo	4.859.418	19.679.133	24.538.553	17
4. Ročna prodaja	12.370.402	18.573.766	30.944.168	21
	40.141.764	107.386.629	147.528.393	100

Razčlemba realizacije v odstotkih v posameznih lekarnah

	Proti gotovini %	Kredit. ZSZ %	Kredit. ostali %	Ročna prodaja %
1. Lekarna »Center«	11	52	18	19
2. Stara lekarna Celje	16	36	22	26
3. Lekarna Šoštanj	6	59	15	20
4. Lekarna Zalec	37	48	10	5
5. Lekarna Rog. Slatina	9	57	10	24
6. Lekarna Slov. Konjice	25	44	12	19
7. Lekarna Mozirje	16	50	19	35
8. Lekarna Laško	10	42	24	26
9. Lekarna Šentjur	12	55	13	20
10. Lekarna Vransko	15	42	5	38

Povprečna cena enega recepta skupne realizacije vseh lekarn

	Magistr.	Spec.	Skupaj
Proti gotovini	183	227	208
Kreditirano ZSZ	136	212	190
	149	213	194

Število receptov vseh lekarn

	Magistr.	Spec.	Skupaj
1. Proti plačilu	43.184	56.551	99.735
2. Kreditirano ZSZ	111.190	264.858	376.048
3. Kreditirano ostali	10.460	21.426	31.886
	164.834	342.835	507.669

Na teritoriju okraja so bile 3 lekarnе pasivne in 9 lekarn aktivnih. Od teh so pasivne Lekarna Gabrje, Lekarna Šentjur in Lekarna Zalec.

Problematika

a) **Personalna problematika.** V nekaterih lekarnah v našem okraju je še vedno pomanjkanje farmacevtov. Zlasti je to kritično v lekarni Šoštanj, ki dela sama z 1 farmacevtom, kar je za promet te lekarnе vsekakor premalo. Na razpis lekarnе za mesto drugega farmacevta se ni nihče javil. Računa se, da zmore farmacevt realizacijo od 5 milijonov letno. Sosednja republika Hrvatska je postavila kot normo za enega farmacevta realizacijo od 3 milijonov, kar je in bo za naše lekarnе še dolgo nedosegljivo.

b) **Prostori, adaptacija in oprema.** Več lekarn izven mesta Celja ima prostore za silo adaptirane. Ponekod so prostori vlažni (lekarna Podčetrtek in delno Lekarna Rogaska Slatina, Lekarna Šentjur ima prostore v Zdravstveni postaji Šentjur). Prostori so skromni in majhni in bi jih sama zdravstv. postaja nujno rabila za sebe. Občinski ljudski odbor Šentjur ima v načrtu zidanje hiše, v kateri bi bila lekarna ali zidanje večjega zdrav. doma, ki bi služil za zdrav. postajo in lekarno.

Lekarnе povsod uporabljajo amortizacijski sklad za obnovo opreme in popravila. Ta sredstva so skromna in se more z njimi urediti le vsako leto nekaj. Pri pregledih lekarn je komisija predlagala večjo adaptacijo v lekarni Rogaska Slatina, kar je še posebej nujno, ker je tam eno od največjih in najbolj obiskanih zdravilišč v našem okraju.

Poseben problem je nabava stojnic (predpisanih steklenih posod z žganim napisom). Lekarna Center, ki je lepo in moderno urejena, ima nemogoče stojnice, signirane s papirnatimi signaturami. Lekarna

ima sredstva za nabavo novih, ne more pa dobiti deviz, da bi te stojnice naročila v inozemstvu, pri nas se pa še ne izdelujejo. Steklarna Hrastnik sicer že obljublja več let, da jih bodo izdelovali.

Stara lekarna v Celju je nabavila novo leseno opremo za svoj galenski laboratorij, ki ga sedaj na novo urejuje. Da bi ta lekarna lahko izdelovala gotove galenske preparate in zlasti tudi tablete, bi bila nujna subvencija Stari lekarni, da bi lahko nabavila moderen električni stroj za tabletiranje, ki bi bil v korist vsem lekarnam OLO Celje.

Pri letošnjih pregledih se bo ugotovilo, koliko so lekarne mogle izvršiti predloge, ki jih je postavila posameznim lekarnam komisija za pregled lekarn.

Predlogi

Štipendiranje, stažiranje. OLO Celje štipendira 10 študentov farmacije. Glede na bodoče kmetско zavarovanje bi bilo potrebno štipendirati še 10 študentov, ker bo potreben — ko bo več kadra — skoraj v vsaki lekarni še en farmacevt. S tem bi se strokovno delo izboljšalo, ker bi farmacevt lahko delal več v analitskem in galenskem laboratoriju in ne samo za recepturo, kot je to pri maloštevilnem kadru sedaj primer. Farmacevte-stažiste, ki bodo po končanem stažu zasedli mesta v okraju, naj tudi v bodoče za časa stažiranja plača okraj.

Za subvencijo Stari lekarni za nabavo električnega stroja za tabletiranje in ostalega potrebnega pribora naj se stara lekarna obveže, da bodo lahko uporabljale izdelke tega laboratorija tudi vse druge lekarne na teritoriji OLO Celje.

Nove lekarne. Zaradi razvoja v Velenju in velikega števila zavarovancev bi bilo treba urediti lekarno v Velenju. Osnovni pogoj za to pa so predpisani prostori za lekarno in primerno stanovanje za farmacevta. Koristno bi bilo odpreti lekarno v Vojniku z lekarniško postajo v Dobrni ali lekarno v Dobrni z lekarniško postajo v Vojniku. Tudi tu je pogoj, da ima ta občina predpisane prostore za lekarno in stanovanje za lekarniško osebje.

Ko bo izvedeno socialno zavarovanje kmečkega prebivalstva, bi treba računati tudi na otvoritev lekarne v Šmarju, zato bi ObLO Šmarje moral misliti na zgraditev predpisanih prostorov za lekarno.

Na koncu moram poročati, da je naš svet za zdravstvo sodeloval tudi v splošno znanih razpravah in analizah problemov zasebne zdravniške prakse v zvezi z javno zdravstveno službo. Podrobna analiza tega je ugotovila, da je v našem okraju zasebna zdravniška praksa v upadanju. Izključno zasebno

prakso ima le 7 zdravnikov — upokoјencev in 6 dentistov, kar pa ne predstavlja nekega posebnega družbenega problema. Poleg tega imamo v okraju 6 specialistov, ki poleg svojih rednih in honorarnih služb vršijo še 1—2 uri na dan zasebno prakso, 5 splošnih zdravnikov v Celju in 6 v okolišu, ki so vsi stalni zdravniki v javnih zdravstvenih ustanovah.

Po svobodni oceni je bilo število skupnih pregledov, odnosno obiskov v zasebnih ordinacijah okoli 35—40.000 letno, kar predstavlja približno 5—6 % vseh pregledov v javnih ambulantnih ordinacijah (od števila vseh pregledov v zdravstvenih domovih, specialističnih javnih ordinacijah, obiski na domu itd. Pri tem niso všteti številni pregledi državljanov v protitbe dispanzerjih, v posvetovalnicah, v laboratorijih, v rentgenskih ambulantah itd.).

Poleg tega moramo upoštevati tudi dejstvo, da so to isti bolniki, ki se povečini istočasno zdravijo ali pregledujejo tudi v javnih zdravstvenih ustanovah, drugič, da so vse naše zasebne ordinacije zelo slabo opremljene in da končno ti zdravniki nadalje zdravijo svoje bolnike v javnih zdravstvenih ustanovah. Po vsem tem vidimo, da te ordinacije nimajo objektivno neke posebne važne vloge v zdravstvenem varstvu našega ljudstva in bi bilo zelo napačno razpravljati o njihovem posebnem pomenu. Te posebne zdrav. ordinacije res samo še vedrijo v senčkah naše javne zdravstvene službe. Kolikor te še zadovoljujejo majhen odstotek državljanov, pa le nekoliko zavirajo razvoj javne zdravstvene službe. Pri organizaciji zdravstvene službe je važen subjektivni činitelj zdravnikov in ta je marsikje za ureditev te službe, da bi bila še boljša in da bi se lažje in nemoteno razvijala tako, kot to narekujejo potrebe našega delovnega ljudstva in našega družbenega razvoja.

Težji je problem zobozdravstvene službe, kjer je še veliko pomanjkanje zobozdravstvenih kadrov. To se tudi odraža v tem, da je največ zasebnih ordinacij prav med zobozdravstvenimi delavci (5 spec. zobozdravnikov, 16 dentistov, ki poleg rednega dela v javnih zobnih ambulantah delajo še privatno, in 4 dentisti, ki izključno delajo privatno, skupaj 25 zobozdravstvenih delavcev).

Nagli razvoj v zdravstvu z vse večjim prilivom novih kadrov in boljših javnih zdravstvenih ustanov, predvsem pa splošno zdravstveno zavarovanje našega prebivalstva bo povzročilo, da bo ta zasebna kurativna dejavnost zgubila še ta mali pomen, ki ga danes ima.

Naša dolžnost je, da neprenehno skrbimo za razvoj javne zdravstvene službe v interesu splošnega zdravstvenega varstva našega delovnega človeka.

KROJAŠKA DELAVNICA »KROJ«, CELJE			
Aktiva		Pasiva	
Naziv postavke	V 000 din	Naziv postavke	V 000 din
A) Osnovna in izločena sredstva		A) Viri osnovnih in izločenih sredstev	
Osnovna sredstva	170	Sklad osnovnih sredstev	170
Investicije v teku	14	Razni skladi	47
Izločena sredstva in druga invest. sredstva			
B) Obratna sredstva		B) Viri obratnih sredstev	
Celotna obratna sredstva	132	Banka — kredit za obratna sredstva	100
C) Sredstva v obračunu in druga aktiva		C) Viri sredstev v obrač. in druga pasiva	
Kupci in druge terjatve	33	Dobavitelji in druge obveznosti	
Druga aktiva	5	Druga pasiva	37
D) Finančni uspeh		D) Finančni uspeh	
Razporejeni dobiček		Dobiček	
Skupaj	354	Skupaj	354

Računovodja: podpis nečitljiv, l. r.

Direktor Podlunšek H., l. r.

Aktiva		»OBNOVA« OZZ CELJE — ZALEC		Pasiva	
Naziv postavke		V 000 din	Naziv postavke		V 000 din
A) Osnovna in izločena sredstva			A) Viri osnovnih in izločenih sredstev		
Osnovna sredstva	51.973		Sklad osnovnih sredstev	34.843	
Investicije v teku	506		Dolgoročno posojilo za dokončane invest.	17.130	
Izločena sredstva in druga invest. sredstva	20.264		Razni skladi	23.296	
B) Obratna sredstva			Drugi viri za finansiranje investicij	506	
Celotna obratna sredstva	2.603		B) Viri obratnih sredstev		
C) Sredstva v obračunu in druga aktiva			Banka — kredit za obratna sredstva	820	
Kupci in druge terjatve	4.998		Lastna obratna sredstva	400	
Druga aktiva	630		C) Viri sredstev v obrač. in druga pasiva		
D) Finančni uspeh			Dobavitelji in druge obveznosti	1.498	
Razporejeni dobiček	14.973		Druga pasiva	2.481	
D) Finančni uspeh			D) Finančni uspeh		
Skupaj		95.947	Dobiček		14.973
			Skupaj		95.947

Računovodja: Šketa Martin, l. r.

Predsednik UO: Bosle Anton, l. r.

Direktor: Zupanc Ivan, l. r.

Aktiva		SLATINSKO PODJETJE KOSTRIVNICA — GABERNIK		Pasiva	
Naziv postavke		V 000 din	Naziv postavke		V 000 din
A) Osnovna in izločena sredstva			A) Viri osnovnih in izločenih sredstev		
Osnovna sredstva	7.264		Sklad osnovnih sredstev	7.264	
Investicije v teku	115		Razni skladi	1.253	
Izločena sredstva in druga invest. sredstva	1.293		Dolgoročno posojilo za finansiranje invest.	115	
B) Obratna sredstva			B) Viri obratnih sredstev		
Celotna obratna sredstva	3.727		Banka — kredit za obratna sredstva	3.518	
C) Sredstva v obračunu in druga aktiva			Pasivne časovne razmejitve	60	
Kupci in druge terjatve	344		C) Viri sredstev v obrač. in druga pasiva		
Druga aktiva	125		Dobavitelji in druge obveznosti	422	
D) Finančni uspeh			Druga pasiva	236	
Razporejeni dobiček	104		D) Finančni uspeh		
D) Finančni uspeh			Dobiček		104
Skupaj		12.972	Skupaj		12.972

Računovodja: podpis nečitljiv, l. r.

Predsednik UO: podpis nečitljiv, l. r.

Direktor: Peter Matevž, l. r.

Aktiva		KMETIJSKA ZADRUGA Z O. J., ROGAŠKA SLATINA		Pasiva	
Naziv postavke		V 000 din	Naziv postavke		V 000 din
A) Osnovna in izločena sredstva			A) Viri osnovnih in izločenih sredstev		
Osnovna sredstva	3.634		Sklad osnovnih sredstev	3.504	
Investicije v teku	1.387		Razni skladi	1.845	
Izločena sredstva in druga invest. sredstva	1.833		Drugi viri za finansiranje investicij	1.473	
B) Obratna sredstva			Dolgoročno posojilo za dokončane invest.	44	
Celotna obratna sredstva	19.432		B) Viri obratnih sredstev		
C) Sredstva v obračunu in druga aktiva			Banka — kredit za obratna sredstva	13.074	
Kupci in druge terjatve	4.966		Pasivne časovne razmejitve	651	
Druga aktiva	794		Sklad obratnih sredstev	563	
D) Finančni uspeh			C) Viri sredstev v obrač. in druga pasiva		
Razporejeni dobiček			Dobavitelji in druge obveznosti	10.881	
D) Finančni uspeh			Druga pasiva	11	
Skupaj		32.046	D) Finančni uspeh		
			Skupaj		32.046

Promet v letu 1956 je znašal 126.288.071 ali 107 % planiranega prometa. Povprečje zaposlenega osebja znaša 25 na mesec. Na finančni uspeh zadruga je močno vplivala visoka režijska poslovnih enot trgovinske in gostinske dejavnosti, ki izkazujeta izgubo. Dobiček ostalih dejavnosti mesnice in odkupa je bil v celoti uporabljen za kritje stroškov kmetijsko pospeševalne službe v znesku 513.266, gostilne 147.936 in izgube ter odpisov neziterljivih dolžnikov trg. dejavnosti 622.974 din, izvirajočih iz poslovanja priključenih zadrug. Skladi so bili uporabljeni za investicije v kmetijstvu in nabavo opreme ter upravne zgradbe.

Računovodja: Bratuš Marjan, l. r.

Predsednik UO: Janžek Franc, l. r.

Upravnik: But Franc, l. r.

Aktiva		PEKARNA ZREČE		Pasiva	
Naziv postavke		V 000 din	Naziv postavke		V 000 din
A) Osnovna in izločena sredstva			A) Viri osnovnih in izločenih sredstev		
Osnovna sredstva		55.976	Sklad osnovnih sredstev		55.976
Investicije v teku			Razni skladi		237.207
Izločena sredstva in druga invest. sredstva		222.608	Drugi viri za finansiranje investicij		
B) Obratna sredstva			Dolgoročno posojilo za finansiranje invest.		
Celotna obratna sredstva		146.502	B) Viri obratnih sredstev		
C) Sredstva v obračunu in druga aktiva			Banka — kredit za obratna sredstva		
Kupci in druge terjatve		354.772	C) Viri sredstev v obrač. in druga pasiva		
Druga aktiva		44.761	Dobavitelji in druge obveznosti		531.436
D) Finančni uspeh			Druga pasiva		
Razporejeni dobiček		130.367	D) Finančni uspeh		
			Dobiček		103.367
			Skupaj		954.986

Računovodja: podpis nečitljiv, l. r. Predsednik UO: podpis nečitljiv, l. r. Upravnik: Štuklek Rudi, l. r.

Aktiva		TRGOVINA »RUDARSKI MAGAZIN«, ZABUKOVCA		Pasiva	
Naziv postavke		V 000 din	Naziv postavke		V 000 din
A) Osnovna in izločena sredstva			A) Viri osnovnih in izločenih sredstev		
Osnovna sredstva		584	Sklad osnovnih sredstev		584
Investicije v teku			Dolgoročno posojilo za dokončane invest.		
Izločena sredstva in druga invest. sredstva		380	Razni skladi		321
B) Obratna sredstva			Drugi viri za finansiranje investicij		
Celotna obratna sredstva		3.309	B) Viri obratnih sredstev		
C) Sredstva v obračunu in druga aktiva			Banka — kredit za obratna sredstva		2.510
Kupci in druge terjatve		36	Pasivne časovne razmejitve		4
Druga aktiva		18	C) Viri sredstev v obrač. in druga pasiva		
D) Finančni uspeh			Dobavitelji in druge obveznosti		908
Razporejeni dobiček		6	D) Finančni uspeh		
			Dobiček		6
			Skupaj		4.333

Računovodja: Rezec Drago, l. r. Predsednik UO: Podvršan Milan, l. r. Direktor: Laznik Tone, l. r.

Aktiva		PAPIRNICI IN LESNO PREDELOVALNA INDUSTRIJA, VIŠNJA VAS — VOJNIK		Pasiva	
Naziv postavke		V 000 din	Naziv postavke		V 000 din
A) Osnovna in izločena sredstva			A) Viri osnovnih in izločenih sredstev		
Osnovna sredstva		29.468	Sklad osnovnih sredstev		24.808
Investicije v teku		4.212	Dolgoročno posojilo za dokončane invest.		4.660
Izločena sredstva in druga invest. sredstva		3.625	Razni skladi		4.042
B) Obratna sredstva			Drugi viri za finansiranje investicij		4.212
Celotna obratna sredstva		11.775	B) Viri obratnih sredstev		
C) Sredstva v obračunu in druga aktiva			Banka — kredit za obratna sredstva		5.734
Kupci in druge terjatve		4.990	Fond obratnih sredstev		9.590
Druga aktiva		1.782	Pasivne časovne razmejitve		2.806
D) Finančni uspeh			C) Viri sredstev v obrač. in druga pasiva		
Razporejeni dobiček		5.455	Dobavitelji in druge obveznosti		
			D) Finančni uspeh		
			Dobiček		5.455
			Skupaj		61.307

Podjetje je izvršilo načrt proizvodnje v %: papir 47 %, rezan les 132,87 %, zaboji 132 %. Načrt proizvodnje papirja je bil predviden na osnovi povečanih kapacitet. To je montaža drugega izžemalnega stroja in izgradnja sušilnice za papir ter brusilca za papir. Zaradi pomanjkanja investicijskih finančnih sredstev niso bile investicije pravočasno dokončane, kar je vplivalo na doseg načrta v papirnici. V tekočem letu je bilo 50 oseb povprečno zaposlenih.

Računovodja: Šetina Malči, l. r. Predsednik UO: Doler Ignac, l. r. Direktor: Žerjav Karel, l. r.

Aktiva		GOSTINSKO PODJETJE »BOHOR«, ROG. SLATINA		Pasiva	
Naziv postavke		V 000 din	Naziv postavke		V 000 din
A) Osnovna in izločena sredstva			A) Viri osnovnih in izločenih sredstev		
Osnovna sredstva	12.129		Sklad osnovnih sredstev	12.092	
Investicije v teku			Razni skladi	580	
Izločena sredstva in druga invest. sredstva	1.213		Dolgoročno posojilo za finansiranje invest.		
			Drugi viri za finansiranje investicij	37	
B) Obratna sredstva			B) Viri obratnih sredstev		
Celotna obratna sredstva	836		Banka — kredit za obratna sredstva	786	
C) Sredstva v obračunu in druga aktiva			C) Viri sredstev v obrač. in druga pasiva		
Kupci in druge terjatve	494		Dobavitelji in druge obveznosti	1.445	
Druga aktiva	248		Druga pasiva		
D) Finančni uspeh			D) Finančni uspeh		
Razporejeni dobiček			Dobiček		
Skupaj		14.940	Skupaj		14.940

Podjetje je v letu 1956 ustvarilo 15.370.629 din gostinskega prometa. Pri 4374 nočitvah je imelo podjetje 1099 gostov. Uspeh poslovnega leta je bil zadovoljiv.

Računovodja: Zupan Fani, I. r.

Predsednik UO: Zore Anica, I. r.

Direktor: Brodnik Mina, I. r.

Aktiva		CEMENTNINE — CELJE		Pasiva	
Naziv postavke		V 000 din	Naziv postavke		V 000 din
A) Osnovna in izločena sredstva			A) Viri osnovnih in izločenih sredstev		
Osnovna sredstva	25.447		Sklad osnovnih sredstev	25.949	
Investicije v teku			Razni skladi	3.307	
Izločena sredstva in druga invest. sredstva	3.312		Dolgoročno posojilo za dokončane invest.	1.498	
B) Obratna sredstva			B) Viri obratnih sredstev		
Celotna obratna sredstva	7.841		Banka — kredit za obratna sredstva	13.000	
C) Sredstva v obračunu in druga aktiva			C) Viri sredstev v obrač. in druga pasiva		
Kupci in druge terjatve	8.717		Dobavitelji in druge obveznosti	4.248	
Druga aktiva	2.316		Druga pasiva	1.631	
D) Finančni uspeh			D) Finančni uspeh		
Razporejeni dobiček	5.082		Dobiček	5.082	
Skupaj		52.715	Skupaj		52.715

Računovodja: Gabrovšek Olga, I. r.

Predsednik UO: Verk Anton, I. r.

Direktor: Ferič Zdravko, I. r.

Aktiva		RESTAVRACIJA KLADIVAR — CELJE		Pasiva	
Naziv postavke		V 000 din	Naziv postavke		V 000 din
A) Osnovna in izločena sredstva			A) Viri osnovnih in izločenih sredstev		
Osnovna sredstva			Sklad osnovnih sredstev		
Investicije v teku	10		Razni skladi	32	
Izločena sredstva in druga invest. sredstva			Dolgoročno posojilo za finansiranje invest.		
			Drugi viri za finansiranje investicij		
B) Obratna sredstva			B) Viri obratnih sredstev		
Celotna obratna sredstva	972		Banka — kredit za obratna sredstva		
C) Sredstva v obračunu in druga aktiva			C) Viri sredstev v obrač. in druga pasiva		
Kupci in druge terjatve	148		Dobavitelji in druge obveznosti	1.203	
Druga aktiva	103		Druga pasiva		
D) Finančni uspeh			D) Finančni uspeh		
Razporejeni dobiček			Dobiček		
Skupaj		1.235	Skupaj		1.235

Računovodja: podpis nečitljiv, I. r.

Predsednik UO: podpis nečitljiv, I. r.

Direktor: Godec Jože, I. r.

Izdaja finančno samostojni zavod »Uradni vestnik okraja Celje« v Celju — Ureja uredniški odbor pri Okrajnem ljudskem odboru Celje — Odgovorni urednik Gorenjak Ludvik — Tiska Celjska tiskarna v Celju — Uredništvo in uprava v Celju, Trg svobode štev. 9 — Telefonska štev. 26-06, interna 47 — Naročnina znaša letno 700 din, cena posamezni številki 30 din